I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

20528 *Llei 4/2026, d'1 d'octubre, per la qual es modifiquen el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per a l'extensió i per al reforç dels drets de les persones amb discapacitat a la inclusió, l'autonomia i l'accessibilitat universal de conformitat amb l'article 49 de la Constitució espanyola.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei,
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

La disposició final segona de la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006 i ratificada per Espanya el 3 de desembre de 2007, contenia una autorització al Govern per elaborar i aprovar un text refós en què es regularitzessin, s'aclarissin i s'harmonitzessin la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids [*sic*]; la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, i la Llei 49/2007, de 26 de desembre, per la qual s'estableix el règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat. D'aquesta manera, per mitjà del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, es va aprovar el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

El propòsit de la Convenció esmentada és promoure, protegir i assegurar el gaudi ple i en condicions d'igualtat de tots els drets humans i les llibertats fonamentals per totes les persones amb discapacitat. En l'article 9 garanteix l'accessibilitat universal; en l'article 12 proclama que les persones amb discapacitat tenen capacitat jurídica en igualtat de condicions amb les altres en tots els aspectes de la vida; en l'article 19 reconeix el dret de les persones amb discapacitat a viure de forma independent i a ser incloses en la comunitat, triant com, on i amb qui volen viure, i en l'article 28 reconeix el dret a un nivell de vida adequat i a la protecció social.

L'article 49 de la Constitució espanyola, després de la reforma del 15 de febrer de 2024 per adaptar-lo al marc de la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, estableix l'abordatge de la discapacitat amb un enfocament basat en els drets humans i estableix que els poders públics han d'impulsar polítiques que garanteixin l'autonomia i la inclusió social de les persones amb discapacitat, en entorns universalment accessibles. Així mateix, estableix que s'han d'atendre les necessitats específiques de les dones i dels infants amb discapacitat. En tots dos casos, ha de ser d'acord amb la Convenció sobre els drets de l'infant i la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona. Aquest article també estipula la regulació per llei de la protecció dels drets de les persones amb discapacitat.

Per donar resposta a aquests nous manaments, cal modificar el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, i incorporar-hi mesures d'extensió de drets i de reforç del suport a la participació comunitària de les persones amb discapacitat. Amb aquestes mesures, es pretén reforçar les garanties d'autonomia i inclusió social de les persones amb discapacitat, així com protegir i promoure de manera reforçada els drets de les dones i dels infants amb discapacitat, sense perjudici de les mesures de suport que recullen la legislació civil i processal.

Els drets humans constitueixen instruments que protegeixen o faciliten béns per al desenvolupament d'una vida humana digna. Per tant, perquè les persones amb discapacitat puguin accedir als drets humans i gaudir-ne en condicions d'igualtat i de no-discriminació, cal assegurar unes societats universalment accessibles. En aquest sentit, aquesta modificació estableix l'accessibilitat universal com un dret per assegurar la inclusió social plena de les persones amb discapacitat.

D'altra banda, cal abordar l'assimilació entre els graus de dependència i discapacitat, de manera que al grau I de dependència li correspon un 33 per cent de discapacitat, i als graus II i III, un 65 per cent als efectes d'aquesta Llei. És obvi que una persona a qui s'hagi reconegut una discapacitat no pot ser definida automàticament com a «persona en situació de dependència», però no hi ha cap dubte que una persona que es trobi en situació de dependència pot ser reconeguda, de manera automàtica, com a persona amb discapacitat. Tot plegat, sense perjudici que la persona dependent, en cas de requerir-ho, acudeixi al procediment de valoració de la discapacitat per obtenir un grau superior al mínim al qual se l'equipara.

La consolidació de l'accessibilitat com a dret exigeix disposar d'un instrument que permeti complir les obligacions derivades d'aquest reconeixement. Per això, aquesta Llei regula la creació d'un Programa estatal de promoció de l'accessibilitat universal, orientat a sufragar, totalment o parcialment, el cost de les iniciatives perquè els entorns, els serveis i els espais siguin universalment accessibles.

Aquestes mesures pretenen reforçar les garanties d'inclusió social i protegir la integritat de les persones amb discapacitat, especialment de les dones i dels infants. En aquest sentit, es pren en consideració la situació especial de vulnerabilitat de les dones i les nenes amb discapacitat davant la violació dels seus drets humans i les diferents formes de violència, inclosa la violència sexual. Així mateix, es vol projectar una imatge positiva de les persones amb discapacitat i promoure el respecte a la seva integritat, com a senyal d'una societat democràtica madura que propugna els valors de la igualtat, la justícia social i la tolerància.

Aquesta reforma també s'orienta a protegir les persones amb discapacitat a l'hora de fundar una família, tal com estipula l'article 23 de la Convenció esmentada, així com a valorar la contribució social de les famílies amb persones amb discapacitat o en situació de dependència i a promoure el suport per a l'exercici d'aquestes cures.

Entre les modificacions que es plantegen, hi ha la promoció i la protecció reforçades dels drets de les dones i els infants amb discapacitat; la determinació d'un termini específic per resoldre i notificar els procediments sancionadors en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, que fins ara es regien pels terminis genèrics que estableix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques; la crida als poders públics perquè protegeixin la integritat de les persones amb discapacitat; la protecció dels drets de les persones amb discapacitat en l'àmbit de la intel·ligència artificial; la destinació dels imports ingressats en aplicació del règim d'infraccions i sancions que estableix la Llei a actuacions de millora de l'accessibilitat; la inclusió de salvaguardes i requisits legals per a l'accés a professions, oficis i activitats que impliquin contacte habitual amb persones amb discapacitat en l'àmbit de les cures, i la regulació dels ajustos raonables per comprendre i aplicar millor una garantia per a la igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones amb discapacitat.

D'altra banda, la nova redacció de l'article 49 de la Constitució espanyola també estableix que els poders públics han d'impulsar polítiques que garanteixin l'autonomia i la inclusió social de les persones amb discapacitat, deure constitucional que es projecta sobre la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

Per donar resposta a aquests nous manaments, cal afrontar el repte de superar la cultura assistencialista i orientar el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència cap a un model basat en els drets i en la vida independent amb una atenció personalitzada, que mantingui connectades les persones en situació de dependència amb el seu entorn comunitari, respecti la seva voluntat i els permeti, si escau, amb el suport necessari, tenir el control sobre les decisions que afecten la seva vida amb el màxim grau de lliure determinació.

Així mateix, en coherència amb els convenis internacionals ratificats per Espanya, aquesta Llei incorpora de manera expressa la perspectiva de gènere i la perspectiva interseccional com a principi rector de les polítiques de dependència. La feminització del treball de les cures i la seva invisibilitat han generat bretxes significatives en termes d'ocupació, temps, salut i benestar per a les dones. Per això, el model de cures que impulsa aquesta Llei s'orienta cap a la corresponsabilitat entre les dones i els homes, i garanteix que el suport i els serveis del sistema no perpetuïn els rols de gènere ni reforcin la càrrega desigual, sinó que contribueixin a una distribució justa i equilibrada de les tasques de cura, i al reconeixement social, econòmic i jurídic del valor de les cures.

En aquesta línia, les mesures que s'adopten pretenen proporcionar cures i suport adequats a les fortaleses, la voluntat, els desitjos i les preferències de les persones en situació de dependència, a fi que cadascuna pugui triar, mantenir i desenvolupar una vida amb sentit, amb independència de l'edat, la discapacitat, el grau de dependència o la complexitat del suport que requereixi. També s'hi formulen respostes a nous marcs de convivència en què les persones es donen suport i es cuiden mútuament amb l'objectiu comú de viure i envellir amb autonomia i dignitat, en connexió amb la comunitat, preservant la intimitat i desenvolupant el seu projecte de vida.

Per aquests motius, s'imposa la necessitat d'adequar els principis, els drets i les obligacions de les persones en situació de dependència al marc dels drets humans i a la Convenció, que en el seu preàmbul proclama el reconeixement de la dignitat i dels mateixos drets inalienables a totes les persones.

En aquest sentit, l'ús de restriccions i de subjeccions físiques, mecàniques, farmacològiques o químiques compromet i limita el reconeixement universal de la dignitat humana, atès que aquestes pràctiques, fins i tot quan persegueixen garantir la seguretat de la persona i el seu entorn o controlar complicacions o conseqüències nocives, estan subjectes a greus riscos i són potencialment traumàtiques en termes físics, psicològics i cognitius (laceracions, infeccions, declivis cognitius, etc.). El proteccionisme excessiu i les raons de seguretat que pretenen justificar-ne l'ús es veuen desplaçats per una concepció que situa la persona, la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències al centre de les cures. Cuidar va molt més enllà de les tasques assistencials: és acompanyar vides; i el bon tracte només s'aconsegueix cuidant les relacions entre les persones que participen en les cures. El bon tracte no persegueix eliminar el risc, sinó tenir cura amb respecte a la dignitat i la singularitat de cada persona. D'acord amb la perspectiva dels drets humans que impregna l'esperit de la reforma, l'ús de subjeccions limita i vulnera drets constitucionals com la llibertat, l'autodeterminació i l'autonomia, la integritat física i moral, la intimitat, la protecció de la salut, i la igualtat i la no-discriminació. Aquestes reflexions ens porten a replantejar les cures buscant la prevalença de principis com l'autonomia i la dignitat amb una perspectiva basada en els drets humans i centrada en les persones, que exigeixen cures i un suport lliures de subjeccions, ja siguin físiques, mecàniques, farmacològiques o químiques, i l'ús exclusiu de restriccions en casos totalment excepcionals d'urgència vital d'acord amb criteris mèdics.

D'altra banda, es requereix que les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència siguin de base comunitària, amb la inclusió com a principi director, facilitin la participació, siguin concordes amb les circumstàncies, la voluntat, els desitjos i les preferències de cada persona en situació de dependència i en garanteixin la intimitat i la capacitat d'elecció i control.

Entre les modificacions que es plantegen, hi ha el reconeixement del servei de teleassistència com a dret subjectiu per a totes les persones en situació de dependència. Aquest servei es reconceptualitza per oferir una atenció i un suport continus, personalitzats i adaptats a les circumstàncies, la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona en situació de dependència, en coherència amb el contingut de l'Acord, de 28 de juny de 2022, del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (d'ara endavant, Consell Territorial), sobre criteris comuns d'acreditació i qualitat dels centres i els serveis del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Així mateix, es reconceptualitza i es flexibilitza l'assistència personal, sense restringir-la als àmbits educatiu i laboral malgrat reconèixer que tots dos són essencials, i s'orienta a la promoció de l'autonomia, la vida independent i la inclusió en la comunitat, amb menció especial de l'adquisició cada vegada més necessària d'habilitats digitals per part de les persones en situació de dependència, en qualsevol dels graus i amb independència de l'edat, en coherència amb la Convenció i amb l'Acord, de 12 de maig de 2023, del Consell Territorial, pel qual es defineixen i s'estableixen les condicions específiques d'accés a l'assistència personal. L'assistència personal també s'incorpora com un nou servei del catàleg, de manera que es pugui proveir a través d'una prestació econòmica o a través de serveis públics directes o privats concertats degudament acreditats.

Pel que fa al servei d'ajuda a domicili, es potencien la personalització i l'orientació comunitària de les cures i el suport. Per això se n'amplia l'àmbit a l'entorn comunitari proper al domicili. Així mateix, s'introdueix la possibilitat d'organitzar el servei d'ajuda a domicili col·lectivament, és a dir, de manera coordinada, compartida i participada, per a un grup reduït de persones en situació de dependència, que viuen a prop i que, en la majoria dels casos, es coneixen entre si i han sol·licitat voluntàriament aquest tipus d'organització. D'aquesta manera, es persegueixen diversos objectius. En primer lloc, s'introdueix flexibilitat en el servei facilitant l'adaptació a les preferències de les persones i a qualsevol eventualitat que s'esdevingui, i també es possibilita l'acompanyament en activitats amb més d'una persona en situació de dependència, a més de les cures i el suport individuals habituals. En segon lloc, es promou l'estabilitat dels equips de persones auxiliars, ja que l'organització col·lectiva requereix, d'una banda, coordinació entre l'equip d'auxiliars i, d'altra banda, l'establiment de relacions de confiança amb les persones en situació de dependència. També es minimitzen els desplaçaments de les persones auxiliars. En tercer lloc, es promou la formació de xarxes de suport i col·laboració entre les persones en situació de dependència, les seves famílies i les mateixes persones que presten el servei, a fi de reforçar el teixit social. Aquest tipus d'organització es pot sol·licitar en contextos comunitaris, com ara un poble petit, habitatges propers d'un barri, edificis on viuen diverses persones en situació de dependència o un *cohousing*, entès com a comunitat col·laborativa autogestionada.

D'altra banda, s'adapta la finalitat dels centres de dia al nou model de cures i suport amb un enfocament basat en els drets humans, comunitari i centrat en les persones. Els centres de dia es conceben com un recurs fonamental dins l'itinerari de suport i cures, ja que actuen com una baula que complementa altres serveis destinats a promoure l'autonomia i la independència de la persona, inclosos els que rep en el seu propi entorn familiar i relacional. S'introdueix als centres de dia el concepte d'activitats significatives, en al·lusió al que a cada persona li interessa o li importa. Cal evitar les activitats infantils i mancades de sentit, i és important aconseguir que els objectius terapèutics s'integrin en la quotidianitat i en activitats significatives per a cada persona. També s'hi inclou l'orientació a l'adquisició d'habilitats digitals, tenint en compte que, en l'era digital en què

vivim, constitueixen un complement necessari per a l'accessibilitat universal. A més, s'hi incorporen dos elements rellevants per aconseguir l'obertura dels centres a la comunitat on estan ubicats. D'una banda, els centres han de promoure la participació inclusiva en la comunitat de les persones en situació de dependència i, d'altra banda, es facilita que els centres de dia tinguin la condició de centres multiserveis perquè puguin prestar serveis similars a persones que viuen prop del centre, tant a les seves instal·lacions com en altres de l'entorn comunitari o al domicili de les persones ateses. D'aquesta manera es pretén facilitar la generació de vincles i connexions entre les persones en situació de dependència que assisteixen als centres de dia i les persones del barri o el poble on està ubicat el centre.

En aquesta mateixa línia d'adaptació a les diverses circumstàncies de les persones, en la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar, es reconeix la possibilitat que la persona cuidadora pertanyi a l'àmbit familiar i relacional de la persona en situació de dependència. També s'hi incorporen els seus drets.

D'altra banda, es reconfigura el servei d'atenció residencial perquè ofereixi un entorn de vida acollidor i inclusiu, que connecti les persones en situació de dependència amb la comunitat i faciliti el desenvolupament del seu projecte de vida independent, a fi que totes les persones tinguin una vida amb sentit. Aquesta nova orientació del servei s'adapta a l'Estratègia estatal per a un nou model de cures a la comunitat i a l'Acord, de 28 de juny de 2022, del Consell Territorial sobre criteris comuns d'acreditació i qualitat dels centres i serveis del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Per acollir legalment nous marcs de convivència en comunitats intencionals i en habitatges per a tota la vida, s'incorpora al catàleg el servei de cures i suport en habitatges. L'objectiu d'aquest nou servei és que les persones, amb independència de l'edat i el grau de dependència, puguin viure amb autonomia i dignitat en un entorn comunitari, on es preservi la seva intimitat i puguin desenvolupar el seu projecte de vida. Aquest servei es presta en dues modalitats. La primera inclou allotjament i manutenció, i ofereix solucions a les persones que vulguin conviure amb un nombre reduït de persones en situació de dependència en habitatges ordinaris, en pisos i cases, ubicats en veïnats de ciutats i pobles, que compten amb cures i suport integrals. La segona modalitat no inclou l'allotjament, per la qual cosa les persones poden residir al seu habitatge en règim de propietat, lloguer o cessió d'ús i també poden compartir l'habitatge amb altres persones del seu entorn familiar o relacional, tinguin situació de dependència o no. Aquesta modalitat dona resposta a dues situacions diferents. La primera amplia el perímetre del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència a noves lògiques d'organització social de les cures, cada vegada més presents a la nostra societat, que es basen en pràctiques de cures solidàries i autogestionades. En aquests casos, les persones s'organitzen, de manera intencional i voluntària, en grups de cures amb el compromís de prestar-se suport de manera participativa. La segona ofereix un recurs, de base comunitària, alternatiu al centre residencial tradicional, per a persones en situació de dependència que volen mantenir un model d'habitatge enfocat en la convivència amb familiars o persones properes, però que necessiten un entorn que integri totes les cures i el suport que requereixin. Aquests habitatges formen part d'un equipament accessible de caràcter col·lectiu. El servei es pot proveir a través de serveis públics directes o concertats, ja siguin privats o d'iniciativa social, degudament acreditats o mitjançant una prestació econòmica. En aquest darrer cas, per a la segona modalitat, es possibilita la col·lectivització, és a dir, la formalització d'un únic contracte per prestar el servei a les persones que vulguin gestionar les seves cures i ho facin de manera participativa. Aquest ha estat un servei d'èxit als territoris on ja s'ha desenvolupat, ja que fomenta la independència de les persones, facilita una organització més individualitzada de les dinàmiques diàries i fa més eficient la gestió del temps dels serveis de suport.

Una altra de les mesures és la incorporació al catàleg del servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal, amb dos objectius: el primer és potenciar l'autonomia de les persones en situació de dependència, les circumstàncies de les quals ho requereixin, i facilitar-ne la permanència al domicili, i el segon és millorar les

condicions de les persones que presten les cures i el suport. El servei es pot articular mitjançant un sistema de préstec o cessió temporal, tot això sense perjudici del que disposa la disposició addicional tercera de la Llei 39/2006, de 14 de desembre.

També s'hi incorpora la definició del servei de promoció de l'autonomia personal. Aquest servei té per finalitat mantenir i potenciar la capacitat personal de controlar, afrontar i prendre decisions sobre com viure d'acord amb la voluntat, els desitjos, les preferències i l'estil de vida propi, i facilitar l'execució de les activitats de la vida diària.

Amb la finalitat d'eliminar barreres a la personalització i facilitar la combinació de prestacions econòmiques i serveis, dins els límits de les intensitats que corresponguin a cada grau de dependència, se suprimeix el règim d'incompatibilitats de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència. Aquesta supressió no modifica el règim d'incompatibilitats que ja estableixen les comunitats autònomes, que es manté vigent.

També s'elimina el termini suspensiu màxim de dos anys fixat per a la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar, en coherència amb les mesures que estableix l'Acord, de 15 de gener de 2021, del Consell Territorial, per a la posada en marxa del Pla de xoc en dependència.

En relació amb el programa individual d'atenció i la seva revisió, es pretén agilitzar administrativament el procediment i posar el focus d'atenció en la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona en situació de dependència, i en el seu dret a triar. Es fan explícites situacions de vulnerabilitat especial per la intersecció de factors i condicionants que s'han d'atendre amb urgència.

S'amplia l'aplicació de l'escala de valoració específica (EVE) de tres a sis anys.

Amb el transcurs del temps i l'experiència que s'ha anat acumulant en l'aplicació del barem de valoració de la situació de dependència, s'ha comprovat que genera algunes dificultats en relació amb les característiques específiques que requereix la valoració de persones el període evolutiu de tres a sis anys, període que es caracteritza per canvis importants en el desenvolupament, difícils de prendre en consideració amb l'aplicació del barem de valoració de la situació de dependència.

S'ordena al Consell Territorial, d'una banda, que acordi els criteris per determinar la capacitat econòmica, concepte del qual s'ha d'excloure, en tot cas, l'habitatge habitual i que ha de considerar mínims exempts en renda i patrimoni. D'altra banda, se li ordena que determini la participació de les persones en el cost dels serveis i estableixi uns mínims de capacitat econòmica exempts que garanteixin, en tot cas, la satisfacció de les necessitats bàsiques de les persones i les seves famílies, tenint en compte que l'import del copagament no pot dissuadir les persones de l'accés als serveis que necessiten ni provocar que hi accedeixin amb una intensitat insuficient.

Quant a la millora de la qualitat del Sistema, es fa imprescindible l'establiment d'un marc referencial d'estàndards comuns de qualitat que serveixi de base per avaluar la qualitat dels centres i els serveis, amb una atenció especial a l'impacte que tenen les cures i el suport en la satisfacció dels drets, en la qualitat de vida de les persones que els reben i en la dels qui els presten.

Finalment, en relació amb les disposicions addicionals de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, es modifica la disposició addicional desena i se n'incorpora una de nova, en tots dos casos amb la finalitat de fomentar la recerca i la innovació social i tecnològica en el marc del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència i de les cures de llarga durada. La recerca i la innovació social són pedres angulars per afrontar el repte social i sistèmic complex que comporta la transició cap a models de cures i suport basats en el marc dels drets humans, amb una perspectiva de desenvolupament comunitari i centrada en les persones. La innovació tecnològica i l'aplicació de la intel·ligència artificial ofereixen oportunitats importants per identificar factors de risc, detectar necessitats urgents i anticipar respostes personalitzades i adaptades a la voluntat, els desitjos i les preferències de les persones en situació de dependència, a fi de millorar la seva qualitat de vida i la del seu entorn relacional.

A la primera es reforça el paper de l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials (IMSERSO) en la seva activitat innovadora i investigadora perquè constitueixi un espai de pensament, anàlisi comparada, intercanvi, col·laboració, generació de coneixement i transferència, tant a escala nacional com internacional, que afavoreixi la permanència de les persones en situació de dependència al seu entorn, que millori la satisfacció dels seus drets, la seva qualitat de vida i la de les persones que presenten les cures i el suport, i que impulsi millores en l'àmbit de la gestió del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

A la segona disposició s'estableix que, amb vista a l'interès general, es poden establir espais d'exempció regulatòria en què es desenvolupin, a través de projectes pilot, noves modalitats alternatives i innovadores de serveis de cures i suport a les persones en situació de dependència.

II

Aquest text s'estructura en un preàmbul, dos articles, vint-i-cinc disposicions addicionals, una disposició transitòria i vint-i-vuit disposicions finals.

L'article primer modifica el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

L'article segon modifica la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

La disposició addicional primera introdueix referències en matèria d'habitatge recollides en la legislació vigent.

La disposició addicional segona estableix requisits d'idoneïtat per exercir activitats amb contacte habitual amb persones amb discapacitat o en situació de dependència, i exigeix no tenir antecedents per determinats delictes i regular-ne els efectes jurídics.

La disposició addicional tercera actualitza les referències normatives en diverses lleis per adequar-les al marc jurídic actual en matèria de protecció de dades, procediment administratiu i drets de les persones amb discapacitat.

La disposició addicional quarta harmonitza la terminologia relativa als centres especials d'ocupació, que passen a denominar-se empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

La disposició addicional cinquena garanteix que el tractament de dades personals en aplicació de la Llei s'ajusti a la normativa europea i nacional en la matèria.

La disposició addicional sisena encomana a les comunitats autònomes la regulació, en el termini de dotze mesos, del règim jurídic de les prestacions econòmiques d'emergència gestionades pels serveis socials, i permet, mentrestant, l'aplicació del règim vigent, inclosa la concessió directa d'acord amb la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

La disposició addicional setena autoritza la creació del Consorci Centre Estatal de Competències en Innovació Social (CECIS), com a entitat del sector públic institucional estatal amb personalitat jurídica pròpia i autonomia funcional i de gestió, de conformitat amb l'article 123.2.a) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

La disposició addicional vuitena impulsa la creació de mecanismes comuns d'accés a dades sanitàries per part de les administracions responsables de valorar la discapacitat i la dependència, amb l'objectiu de millorar la coordinació i agilitzar els procediments.

La disposició addicional novena reconeix els serveis socials, inclosos els de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència, com a serveis essencials, i en garanteix el funcionament i l'atenció prioritària en situacions d'emergència.

La disposició addicional desena estableix la reactivació de les prestacions econòmiques per a cures en l'entorn familiar que s'hagin suspès abans de l'entrada en vigor de la norma, i en recupera la vigència i la quantia corresponent.

La disposició addicional onzena promou el disseny i la implementació del desenvolupament formatiu específic en trastorn de l'espectre autista (TEA) en l'àmbit del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

La disposició addicional dotzena preveu la incorporació al Sistema de tecnologies innovadores que en puguin incrementar l'eficàcia.

La disposició addicional tretzena preveu l'establiment d'un sistema de finestreta única del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

La disposició addicional catorzena estableix les bases per al desenvolupament d'instruments estadístics i metodològics per mesurar l'aportació dels treballs no remunerats a l'economia espanyola.

La disposició addicional quinzena preveu l'avaluació de les modificacions efectuades des de la perspectiva de gènere.

La disposició addicional setzena impulsa la realització d'un estudi per part de la Comissió Interministerial per a la Transformació i la Sostenibilitat de les Cures de Llarga Durada per analitzar la pertinència d'incloure en la cartera de serveis una prestació destinada a la contractació directa de treballadores de la llar per part de les famílies.

La disposició addicional dissetena promou la creació de mecanismes estables de seguiment i avaluació de les polítiques de desinstitucionalització de les persones amb discapacitat i de les persones en situació de dependència mitjançant la constitució d'organismes de caràcter permanent.

La disposició addicional dinovena estableix expressament unes previsions per a l'aplicació d'aquesta Llei a la Comunitat Autònoma de Catalunya.

La disposició addicional vintena preveu la constitució d'un grup de treball estatal sobre el finançament i la sostenibilitat del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

La disposició final primera modifica la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, per reforçar el deure de dur a terme obres d'accessibilitat universal, aclarir-ne la interpretació i facilitar-ne l'execució. També preveu ajuts públics específics per a aquestes actuacions.

La disposició final segona modifica la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, per prohibir la discriminació per raó de discapacitat, garantir la igualtat d'accés i de condicions en les assegurances de vida i de salut i exigir la plena accessibilitat en el sector assegurador.

La disposició final tercera introdueix canvis en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per incorporar-hi la promoció de la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat i garantir l'accés universal a la informació local.

La disposició final quarta afegeix una nova disposició a la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, que obliga a garantir l'accessibilitat universal al patrimoni cultural, incloent-hi l'accessibilitat cognitiva i els ajustos raonables.

La disposició final cinquena modifica el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, per incorporar un tipus infractor que protegeixi les persones amb discapacitat i les persones amb algun grau de dependència de les persones que tinguin antecedents al Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans o al Registre central per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere.

La disposició final sisena modifica la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, per incorporar al seu sistema d'informació les dades del sistema d'atenció a la dependència i la discapacitat, i millorar així la coordinació i la planificació de les cures de llarga durada.

La disposició final setena modifica la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, per excloure'n les ajudes d'emergència social gestionades pels serveis socials, cosa que en permet una tramitació més àgil.

La disposició final novena modifica la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues, per

reestructurar el Centre de Normalització Lingüística i el Centre Espanyol de Subtitulat, com a òrgans del Reial Patronat sobre Discapacitat, i reforçar-ne la funció tècnica i de promoció.

La disposició final catorzena modifica la Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les condicions d'exigència i aplicació, i crear el Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva com a òrgan del Reial Patronat sobre Discapacitat, amb funcions de recerca, formació i promoció en aquesta matèria.

La disposició final dissetena modifica la Llei 7/2024, de 20 de desembre, per la qual s'estableixen un impost complementari per garantir un nivell mínim global d'imposició per als grups multinacionals i els grups nacionals de gran magnitud, un impost sobre el marge d'interessos i comissions de determinades entitats financeres i un impost sobre els líquids per a cigarrets electrònics i altres productes relacionats amb el tabac, i es modifiquen altres normes tributàries.

La disposició final divuitena autoritza el Govern a aprovar, en el termini d'un any, un text refós de la Llei sobre propietat horitzontal i de la Llei 15/1995, de 30 de maig, sobre límits del domini sobre immobles per eliminar barreres arquitectòniques a les persones amb discapacitat, amb la finalitat d'harmonitzar la normativa sobre accessibilitat als immobles.

La disposició final dinovena estableix que el Govern ha de trametre, en el termini d'un any, un projecte de llei orgànica per modificar l'article 763 de la Llei d'enjudiciament civil, a fi d'adaptar-lo a l'article 49 de la Constitució i a les recomanacions de les Nacions Unides. La reforma ha d'incloure el concepte de suport comunitari i preveure mesures davant de situacions crítiques de salut mental, així com el seu desplegament normatiu en els àmbits sanitari i social.

La disposició final vintena estableix l'actualització de la regulació dels patrimonis protegits a favor de les persones amb discapacitat.

La disposició final vint-i-unena estableix un manament al Govern perquè trameti a les Corts Generals un projecte de llei de reconeixement, reparació i indemnització de les víctimes d'esterilització forçada incapacitades judicialment per raó de discapacitat.

La disposició final vint-i-quatrena preveu l'aprovació d'un nou barem de valoració de la situació de dependència i el desplegament normatiu necessari per aplicar-lo, en coordinació amb les comunitats autònomes.

La disposició final vint-i-cinquena estableix l'elaboració d'un marc de referència sobre ajustos raonables que n'orienti l'aplicació en matèria d'igualtat, no-discriminació i accessibilitat, amb la participació de tots els nivells de govern i dels agents socials.

La disposició final vint-i-sisena precisa el títol competencial de la Llei, que es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a de la Constitució i, en el cas de la disposició final segona, també de l'article 149.1.6a, relatiu a la legislació mercantil.

La disposició final vint-i-setena habilita el Govern per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per executar la Llei, i respecta les competències autonòmiques.

La disposició final vint-i-vuitena estableix que la Llei entra en vigor al cap de vint dies de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

III

Aquesta Llei es fonamenta en el marc competencial que estableix la Constitució espanyola i els estatuts d'autonomia, i respecta plenament les competències exclusives reconegudes a les comunitats autònomes, les competències atribuïdes a les ciutats de Ceuta i Melilla pels seus respectius estatuts d'autonomia i les particularitats derivades del dret civil foral o especial.

El text normatiu s'ajusta als principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, és a dir, als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

Pel que fa al principi de necessitat, les modificacions proposades responen a la satisfacció de l'interès general. En primer lloc, es reforcen els drets que recullen la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i en la nova redacció de l'article 49 de la Constitució espanyola, especialment el respecte a la integritat física i mental de les persones amb discapacitat, la protecció reforçada dels drets de les dones i de les nenes i els nens amb discapacitat, la garantia de la inclusió, l'autonomia i l'accessibilitat universal, i la salvaguarda dels drets de les persones amb discapacitat davant de noves realitats, com ara la intel·ligència artificial o la promoció de l'autonomia personal d'aquest col·lectiu. A més, la modificació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, permet avançar cap a un model de cures i suports amb un enfocament centrat en les persones. L'eficàcia es posa de manifest en mesures com l'ampliació del termini de resolució del procediment sancionador, atès que evita situacions indesitjades de caducitat derivades de la impossibilitat de resoldre i notificar dins del termini establert per al procediment administratiu comú, o la imposició d'obligacions d'accessibilitat en les emissions publicitàries en suport audiovisual, que garanteixin el dret a la informació de les persones amb discapacitat.

També es compleix el principi de proporcionalitat, ja que s'ha observat estrictament la manera d'assolir els objectius exigits i esmentats anteriorment, que no es podrien assolir mitjançant un altre tipus de mesures. Les mesures adoptades contribueixen a assolir els objectius plantejats per garantir els drets que reconeix la Convenció Internacional.

Pel que fa al principi de seguretat jurídica, s'ha garantit la coherència de la norma amb la resta de l'ordenament jurídic nacional, així com amb el de la Unió Europea. La modificació és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic i genera un marc normatiu estable, predictible, integrat, clar i cert, que en facilita el coneixement i la comprensió i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions de les persones i les empreses.

Pel que fa al principi de transparència, s'ha possibilitat que els destinataris potencials participin activament en l'elaboració de la norma mitjançant els tràmits de consulta pública prèvia i d'informació pública, amb la publicació corresponent al portal web del Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, a fi de donar audiència als ciutadans afectats i recollir l'opinió de les entitats més representatives dels sectors potencialment afectats i, concretament, de les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat i de les seves famílies, així com de les persones grans. Així mateix, es compleix el principi de diàleg civil que defineix l'article 2.n) del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.

Finalment, d'acord amb el principi d'eficiència, la norma no imposa càrregues administratives innecessàries o accessòries a la ciutadania i preveu una gestió adequada dels recursos públics necessaris per aplicar les mesures. N'és un exemple la modificació de l'article 4.2 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, que permet considerar, als efectes d'aquesta Llei, que qualsevol persona a qui s'hagi reconegut oficialment una situació de dependència en qualsevol dels seus graus té una discapacitat del 33 per cent. Aquesta mesura redueix les càrregues administratives per a les persones que s'haurien de sotmetre als dos procediments (de reconeixement de la discapacitat i de la situació de dependència).

En la seva elaboració s'han consultat les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla a través del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Així mateix, s'ha sotmès a informe del Consell Nacional de la Discapacitat, la Comissió Estatal de Coordinació i Seguiment de la Valoració del Grau de Discapacitat, el Consell Estatal de les Persones Grans, el Consell Estatal d'Organitzacions No Governamentals d'Acció Social, el Comitè Consultiu del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, així com la Federació Espanyola de Municipis i Províncies.

Finalment, s'ha recollit el dictamen del Consell Econòmic i Social i s'ha sotmès a informe de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Article primer. *Modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.*

El text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, queda modificat en els termes següents:

U. Es modifiquen les lletres h), j), k) i m), i s'afegeixen cinc lletres noves, p), q), r), s) i t), a l'article 2, que queden redactades de la manera següent:

«h) Vida independent: dret fonamentat en l'autodeterminació, la igualtat d'oportunitats i el control sobre la pròpia vida, que garanteix a les persones amb discapacitat la llibertat real de decidir com, on i amb qui viure, en igualtat de condicions amb les altres persones, i disposar dels suports necessaris, personalitzats i flexibles per exercir efectivament aquesta elecció i assolir la plena inclusió en la comunitat.»

«j) Inclusió: procés o estat irrenunciable que assegura, des de la valoració positiva de la diversitat humana, la presència, la participació i el progrés plens de totes les persones en les diferents esferes de la vida, i que constitueix un requisit irrenunciable per fer efectius els drets humans. La inclusió és incompatible amb qualsevol forma de segregació, discriminació o exclusió.

k) Accessibilitat universal: és la condició que han de complir els entorns, processos, béns, productes i serveis, així com els objectes, instruments, eines i dispositius, perquè totes les persones els puguin comprendre, utilitzar i fer servir en condicions de seguretat i comoditat, i de la manera més autònoma i natural possible. Pressuposa l'estratègia del "disseny universal o disseny per a tothom" i s'entén sense perjudici dels ajustos raonables que s'hagin d'adoptar. L'accessibilitat cognitiva es desplega i es fa efectiva mitjançant la lectura fàcil, els sistemes alternatius i augmentatius de comunicació, els pictogrames i altres mitjans humans i tecnològics disponibles a aquest efecte. Inclou també l'accessibilitat auditiva, a la informació i a la comunicació per a les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.»

«m) Ajustos raonables: són les modificacions i adaptacions necessàries i adequades de l'entorn físic, cognitiu, comunicatiu, social i actitudinal a les realitats o situacions concretes d'una persona amb discapacitat, que no imposin una càrrega desproporcionada o indeguda per als drets de les persones, quan es requereixin en un cas particular de manera eficaç i pràctica, per facilitar l'accessibilitat i la participació, i garantir a les persones amb discapacitat el gaudi o l'exercici, en igualtat de condicions amb les altres persones, de tots els seus drets. La no realització d'un ajust raonable constitueix una discriminació per raó de discapacitat i una vulneració del dret a la no-discriminació. En aquest sentit, en la denegació dels ajustos entren en joc les disposicions en matèria de no-discriminació i també les relatives a la protecció dels drets.»

«p) Capacitisme: procés mental que valora i determina l'acceptació social de les persones segons la seva capacitat funcional, i considera un determinat estàndard de funcionament com a normalitat humana. El capacitisme provoca que les persones que no compleixen el patró de normalitat siguin vistes per la societat com a persones menys valuoses i genera prejudicis que donen lloc a la discriminació, l'exclusió i l'opressió de les persones amb discapacitat.

q) Desinstitucionalització: procés de canvi social, polític i cultural que preveu la transició de les cures en entorns identificats genèricament com a institucions cap a modalitats de prestació de suports i cures d'acord amb l'enfocament dels drets humans, centrades en la persona, que respectin les seves eleccions, voluntat i preferències, i que promoguin l'autonomia, la vida independent, l'emancipació, la participació social i la plena inclusió en la comunitat.

r) Interseccionalitat: és la situació en què una mateixa persona pot patir discriminació com a conseqüència de múltiples categories socials que conflueixen en ella simultàniament, com ara el gènere, la classe socioeconòmica, alguna discapacitat o el lloc d'origen, entre altres factors.

s) Urgència vital: situació excepcional, extraordinària i puntual que requereix una intervenció immediata a causa de l'existència d'un risc imminent per a la vida o la integritat de la persona o de terceres persones, quan no és possible obtenir-ne el consentiment lliure i informat per cap mitjà o format adequat i els sistemes de suport han resultat totalment ineficaços.

t) Sordceguesa: discapacitat específica derivada de la concurrència simultània d'una discapacitat visual i una discapacitat auditiva de caràcter greu o profund, que genera necessitats de suport extenses i continuades en la comunicació, l'orientació, la mobilitat, l'accés a la informació i la interacció amb l'entorn.

La sordceguesa requereix intervencions especialitzades, suports individualitzats i, quan sigui necessari, recursos específics d'atenció integral que garanteixin l'accessibilitat comunicativa, sensorial i cognitiva, així com la plena participació en la vida social.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«2. A més del que estableix l'apartat anterior, als efectes d'aquesta Llei, tenen la consideració de persones amb discapacitat les que tinguin reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33 per cent.

També es considera, als efectes d'aquesta Llei, que tenen una discapacitat del 33 per cent les persones a les quals s'hagi reconegut oficialment una situació de dependència de grau I, així com que tenen una discapacitat del 65 per cent les persones a les quals s'hagi reconegut oficialment una situació de dependència de grau II o III. Aquesta assimilació produeix efectes exclusivament en els àmbits que preveu la Llei o altres normes que la prevegin expressament, i no és aplicable en l'àmbit tributari.

Sense perjudici d'això, als efectes de la secció 1a del capítol V i del capítol VIII del títol I, així com del títol II, es considera que tenen una discapacitat en un grau igual o superior al 33 per cent les persones pensionistes de la Seguretat Social que tenen reconeguda una pensió d'incapacitat permanent en el grau de total, absoluta o gran invalidesa, i les persones pensionistes de classes passives que tenen reconeguda una pensió de jubilació o de retir per incapacitat permanent per al servei.

Independentment del que s'ha exposat anteriorment, la persona pot sol·licitar la valoració sobre la base de la seva discapacitat real.»

Tres. Es modifica la rúbrica del capítol III del títol preliminar, que queda redactada de la manera següent:

«CAPÍTOL III

Dret a l'autonomia personal, vida independent i inclusió en la comunitat»

Quatre. Es modifica l'article 6, que queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Respecte a l'autonomia de les persones amb discapacitat.*

1. L'exercici dels drets de les persones amb discapacitat s'ha de dur a terme respectant el principi de llibertat en la presa de decisions. Els poders públics han de proporcionar els mitjans i els suports, tant materials com personals, que garanteixin l'accés a la informació i la seva comprensió com a pressupòsit per a un consentiment informat amb totes les garanties per a la llibertat i les preferències de les persones amb discapacitat.

2. Les persones amb discapacitat tenen dret a la vida independent i a la inclusió en la comunitat, amb les mateixes opcions que les altres persones. Per facilitar el ple gaudi d'aquest dret, els poders públics han de generar les condicions i promoure les oportunitats, i oferir els suports necessaris en cada cas, per garantir que les persones amb discapacitat puguin triar el lloc de residència i on, amb qui i com viure en igualtat de condicions amb les altres persones, sense estar obligades a viure d'acord amb un sistema de vida específic.

3. Així mateix, les diverses administracions públiques competents han de promoure que les persones amb discapacitat disposin d'una varietat de serveis d'assistència domiciliària, residencial i altres serveis de suport de la comunitat, inclosa l'assistència personal i, si escau, l'assistència animal, que siguin necessaris per facilitar el desenvolupament de projectes de vida independent i la seva inclusió en la comunitat, i per evitar-ne l'aïllament o la separació d'aquesta. L'accés a aquests serveis s'ha de garantir sense cap tipus de discriminació, per la qual cosa s'han d'habilitar totes les mesures necessàries per eliminar les barreres administratives, lingüístiques, culturals o territorials que puguin afectar grups de població en situació d'especial vulnerabilitat.

4. Els poders públics han de garantir que les instal·lacions i els serveis comunitaris destinats a la població en general estiguin a disposició de les persones amb discapacitat en igualtat de condicions i tinguin en compte les seves necessitats, inclòs l'accés a habitatges dignes i adequats, amb una consideració especial en els programes i els parcs públics d'habitatge i en altres polítiques públiques d'habitatge.

5. Els poders públics han d'impulsar plans de desinstitucionalització que promoguin la vida independent i la inclusió en la comunitat de les persones amb discapacitat i en situació de dependència.

6. En tot cas, s'han de tenir en compte les circumstàncies, la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona amb discapacitat i garantir-li els suports que n'assegurin la llibertat en la presa de decisions.

7. Les diverses administracions públiques, dins del seu àmbit competencial, han d'elaborar plans en matèria d'accessibilitat i inclusió que facilitin l'accés de les persones amb discapacitat als serveis comunitaris.»

Cinc. Es modifica l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

«Article 7. *Dret a la igualtat.*

1. Les persones amb discapacitat tenen els mateixos drets que la resta de la ciutadania, d'acord amb el nostre ordenament jurídic.

2. Per garantir aquest dret a la igualtat, les administracions públiques han de promoure les mesures necessàries perquè l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat en igualtat de condicions sigui real i efectiu en tots els àmbits de la vida.

3. Les administracions públiques han de protegir de manera especialment intensa els drets de les persones amb discapacitat en matèria d'igualtat entre dones i homes, salut, ocupació, protecció social, educació, tutela judicial efectiva, mobilitat, comunicació, informació i accés a la cultura, a l'esport i al lleure, així com de participació en els afers públics, en els termes que preveuen aquest títol i la resta de normativa aplicable.

4. Així mateix, les administracions públiques han de protegir de manera especialment intensa les persones o els grups de persones especialment vulnerables exposats a la discriminació múltiple i interseccional, com ara les nenes, els nens i les dones, les persones grans víctimes de violència de gènere o de violències sexuals, les persones amb pluridiscapacitat, les persones amb discapacitat residents al medi rural i les persones amb discapacitat amb necessitats de suport extenses i continuades, les persones d'ètnia gitana, les persones LGTBI o les que formen part d'altres minories. Aquesta protecció també ha d'abastar les persones amb discapacitat sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional que estiguin afectades per barreres addicionals que n'agreugin l'exclusió i la discriminació.

5. Les polítiques, estratègies, programes i actuacions dels poders públics han de tenir en compte la situació i les necessitats de les persones amb discapacitat sobrevinguda, i adaptar les estructures, els dispositius, els recursos i les intervencions oficials a les particularitats derivades de l'adquisició imprevista de la discapacitat.

6. Les persones amb discapacitat tenen dret a utilitzar els productes de suport i les ajudes tècniques que necessitin per exercir la seva autonomia personal i participar plenament en la vida comunitària.

En cap cas no se les pot obligar a prescindir d'aquests productes ni a desactivar-los, especialment en les seves relacions amb les administracions públiques i en l'ús de béns, productes i serveis posats a disposició del públic.

Això s'entén sense perjudici de l'acreditació de la necessitat d'aquests productes per participar en els processos selectius d'accés a l'ocupació pública o a la formació especialitzada.»

Sis. S'afegeix un nou article 7 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 7 *bis*. *Respecte al dret a la família, a la llar, a les relacions interpersonals i a la protecció de les famílies que tenen persones amb discapacitat entre els seus membres.*

1. Les persones amb discapacitat gaudeixen de la plenitud de drets en totes les qüestions relatives al matrimoni o a altres formes anàlogues d'afectivitat, des del respecte a la seva identitat sexual i a la seva orientació del desig, a la creació d'una família i al manteniment d'una llar, a la paternitat i la maternitat i a les relacions interpersonals, sense que siguin admissibles tractes desiguals o discriminacions per aquest motiu o que hi estiguin associades.

2. Els poders públics, en els seus àmbits competencials respectius i de conformitat amb la legislació aplicable, han de garantir l'efectivitat del dret de totes les persones amb discapacitat en edat de contreure matrimoni a casar-se o a constituir una parella de fet sobre la base del consentiment lliure i ple dels futurs cònjuges o dels membres de la relació afectiva.

3. Les persones amb discapacitat tenen dret a fundar una família. Així mateix, els poders públics han de respectar el dret de les persones amb discapacitat a decidir lliurement i de manera responsable el nombre de fills i filles

que volen tenir i el temps que ha de transcórrer entre un naixement i el següent, a rebre informació accessible i educació afectivosexual, inclosa la relativa a la dimensió reproductiva, i a disposar dels mitjans i els suports necessaris que els permetin exercir aquests drets amb regularitat.

4. Les persones amb discapacitat, inclosos els nens i les nenes, tenen dret a conservar la seva fertilitat en igualtat de condicions amb les altres persones. Els poders públics han de fer efectius els drets i les obligacions de les persones amb discapacitat pel que fa a la potestat parental, la tutela, la custòdia, la guarda, l'adopció d'infants o altres institucions de suport regulades en la legislació civil. En tots els casos, han d'actuar sempre sobre la base de l'interès superior dels infants i vetllar al màxim pel seu respecte, i han de prestar els suports i l'assistència adequats a les persones amb discapacitat per a l'exercici de les seves responsabilitats en la criança dels seus fills o filles.

5. Les persones amb discapacitat gaudeixen del dret a la intimitat personal i familiar. Els poders públics han de garantir la protecció i el respecte de la privacitat de les persones amb discapacitat, particularment pel que fa a la seva informació personal i a la relativa a la salut i a la rehabilitació.

6. Així mateix, els poders públics i les administracions públiques han de garantir que els infants i altres persones que, sense ser menors d'edat legal, estiguin sota la responsabilitat o la cura de persones adultes amb mesures de suport gaudeixin dels mateixos drets en la vida familiar que els reconeix i garanteix la legislació civil i processal vigent.

7. Les famílies que tinguin persones amb discapacitat entre els seus membres han de gaudir de la màxima consideració en totes les polítiques de promoció i protecció de les famílies que despleguin els poders públics, els quals han d'introduir, si escau, les mesures d'acció positiva oportunes de caràcter jurídic, social i econòmic, de corresponsabilitat i de conciliació per a les famílies cuidadores de persones amb discapacitat.

8. Les persones amb discapacitat i les seves famílies han d'estar protegides contra la solitud forçosa o no desitjada i han de disposar de suports i recursos per assolir la seva plena socialització i participació comunitària.»

Set. S'hi incorpora un nou article 7 *ter*, amb la redacció següent:

«Article 7 *ter*. *Promoció i protecció reforçades dels drets de les dones, les nenes i els nens amb discapacitat.*

1. Les dones, les nenes i els nens amb discapacitat són titulars, en plenitud, de tots els drets humans i les llibertats fonamentals, sense exclusions ni discriminacions per motius de discapacitat, sexe, edat, orientació o identitat sexual, expressió de gènere, origen racial o ètnic o qualsevol de les causes que preveu la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, o per la seva acumulació interseccional, i han de disposar de garanties reforçades perquè el seu exercici i gaudi siguin efectius.

2. La legislació, les polítiques públiques i l'actuació de les administracions i de la resta de poders públics, tant en l'àmbit de les persones amb discapacitat com en el de la igualtat entre dones i homes, s'han d'aplicar amb un doble enfocament d'inclusió i de gènere, de manera que s'abordin i es resolguin eficaçment les situacions de discriminació múltiple o interseccional a què s'enfronten les dones i les nenes amb discapacitat, amb una atenció especial a les situacions de violència i a l'accés efectiu a la salut sexual i reproductiva, i garantir informació accessible.

3. Les persones menors d'edat amb discapacitat gaudeixen dels drets que preveuen aquesta Llei i la legislació en matèria d'infància. En tot cas, els poders públics han de vetllar pel fet que els infants amb discapacitat puguin participar lliurement en totes les qüestions que els afectin, en igualtat de condicions amb la

resta d'infants, i rebin els suports adequats d'acord amb la seva discapacitat i edat per poder exercir aquest dret de participació.

4. La legislació, les polítiques públiques i l'actuació de les administracions i de la resta de poders públics han de tenir en compte la realitat dels infants amb discapacitat per protegir eficaçment els seus drets i desplegar de manera inclusiva les normes i les polítiques d'infància, vetllar especialment per la seva protecció en contextos de violència, assetjament i abús, tant en els entorns físics com en els digitals, i garantir que la seva assistència sigui prioritària i gratuïta sempre que sigui possible, tot reforçant la protecció davant de totes les formes de violència contra les dones mitjançant la garantia de mecanismes accessibles i especialitzats d'atenció, denúncia i protecció. Així mateix, han de promoure la seva autonomia personal i el desenvolupament d'un projecte de vida independent d'acord amb la seva edat i les seves circumstàncies.

5. S'ha de protegir la llibertat sexual de les dones amb discapacitat i la seva salut sexual i reproductiva, així com la de les nenes amb discapacitat. Així mateix, s'ha de vetllar per un desenvolupament infantil que millori l'autonomia, la salut i el benestar dels infants amb discapacitat, mitjançant l'atenció primerenca, com a dret subjectiu i com a mecanisme de prevenció de les deficiències durant la infància i de garantia d'un desenvolupament infantil saludable.

6. Les persones amb discapacitat víctimes de violència contra les dones són titulars del dret a rebre els suports adequats per garantir la seva seguretat, autonomia personal i plena participació en la societat. A aquests efectes, els diversos poders públics, dins de les seves competències i en compliment de les disposicions del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, han de garantir:

a) L'accés prioritari a l'assistència personal suficient i necessària perquè les dones amb discapacitat puguin prendre el control de les seves pròpies vides, evitar la institucionalització forçosa i disposar dels suports adequats en el seu procés de sortida de la violència.

b) La plena accessibilitat dels serveis d'atenció a la violència de gènere, per garantir que els recursos d'acollida, informació, protecció i acompanyament siguin accessibles en totes les seves fases i modalitats.

c) La coordinació entre els sistemes d'atenció a la dependència i els sistemes de protecció de les víctimes de violència de gènere, mitjançant l'establiment de mecanismes específics de derivació i suport integral.

d) Mesures específiques de prevenció, detecció i actuació en entorns institucionalitzats, garantint el dret de les dones amb discapacitat a viure en la comunitat i en condicions d'igualtat.»

Vuit. Es modifica l'apartat 2 i s'afegeix un nou apartat 4 a l'article 10, amb la redacció següent:

«2. Les actuacions de les administracions públiques i dels subjectes privats han de prestar una atenció específica a les necessitats de les persones amb discapacitat, d'acord amb la legislació sanitària general i sectorial vigent. En particular, s'han de tenir en compte les obligacions en matèria d'accessibilitat en l'àmbit sanitari. A aquest efecte, també han de garantir l'eliminació de les barreres lingüístiques o culturals que dificultin l'accés efectiu a l'atenció sanitària de les persones amb discapacitat en situació de vulnerabilitat, incloses les persones sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional.»

«4. Els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per garantir l'accessibilitat universal en l'àmbit del Sistema Nacional de Salut.»

Nou. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Prevenció de deficiències i intensificació de discapacitats.*

1. La prevenció de les deficiències i de l'agreujament de les discapacitats constitueix un dret i un deure de la ciutadania i de la societat en conjunt, i forma part de les obligacions prioritàries de l'Estat en l'àmbit de la salut pública i dels serveis socials. La prevenció de les deficiències i de l'agreujament de les discapacitats ha de tenir en compte la diversitat de les persones amb discapacitat, i dispensar-los un tractament diferenciat segons les necessitats específiques de cada persona i basat en l'evidència científica actualitzada.

2. Les administracions públiques competents han de promoure plans de prevenció de les deficiències i de l'agreujament de les discapacitats, tenint en compte, així mateix, el que preveu l'article 21 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

3. En aquests plans s'ha de donar una importància especial als serveis d'atenció primerenca, orientació i planificació familiar, consell genètic, atenció prenatal i perinatal, detecció i diagnòstic precoços i assistència pediàtrica, inclosa la salut mental infantojuvenil, assistència geriàtrica, així com a la seguretat i salut en el treball, la seguretat viària, el control higienicosanitari dels aliments i la contaminació ambiental.

Es preveuen de manera específica les accions destinades a les zones rurals.»

Deu. Es modifica l'apartat 2 de l'article 13, que queda redactat de la manera següent:

«2. Els programes d'atenció integral poden comprendre:

a) Habilitació o rehabilitació.
b) Atenció, tractament i orientació psicològica.
c) Educació.
d) Suport per a l'activitat professional.»

Onze. S'afegeix un nou article 13 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 13 *bis*. *Atenció integral i comunitària en matèria de salut mental.*

1. L'atenció integral i comunitària en matèria de salut mental comprèn el conjunt de serveis, mesures i intervencions sanitàries, educatives, familiars i socials que tenen com a objectiu garantir el desenvolupament integral de les persones i el gaudi de tots els seus drets en igualtat de condicions, i elimina les barreres que impedeixen la seva autonomia personal i la seva inclusió i participació plena en tots els àmbits de la vida.

L'atenció integral i comunitària es regeix pels principis que recull l'article 3, i garanteix especialment l'enfocament comunitari i centrat en la persona, així com el respecte dels seus desitjos, la seva voluntat i les seves preferències.

2. Totes les intervencions sanitàries i assistencials en l'àmbit de la salut mental s'han de basar en el consentiment lliure i informat de la persona, de conformitat amb la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i les obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. Les autoritats competents, en l'exercici de les seves funcions, han de garantir aquest principi i desenvolupar els procediments

necessaris per fer-lo efectiu, d'acord amb el que estableix aquest article i amb la normativa autonòmica aplicable. En tot cas, s'ha de vetllar perquè:

a) En cas que la persona necessiti acompanyament en el procés de presa de decisions, aquestes s'han d'adoptar amb els suports formalment establerts o, si no n'hi ha, amb l'assistència de qui li presti aquests suports, de conformitat amb la legislació aplicable.

b) Si el pacient no pot decidir, s'ha de consultar la seva voluntat anticipada mitjançant els documents registrats o el que consti a la seva història clínica, de conformitat amb la legislació sanitària vigent.

c) En casos d'urgència vital, s'ha de seguir el que disposa l'article 763 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil. S'ha de deixar constància escrita a la història clínica, i detallar que prèviament s'han esgotat les alternatives voluntàries i que s'ha informat el pacient dels seus drets i garanties d'acord amb la legislació processal.

d) L'ús de subjeccions o contencions s'ha de considerar únicament en situacions excepcionals i s'ha de tractar com a incidents relacionats amb la seguretat del pacient, deixar-ne constància a la història clínica i dur a terme posteriorment l'avaluació corresponent.

e) S'estableixin protocols als centres per garantir la intimitat, la seguretat, les cures i el respecte als drets i a la dignitat del pacient.

3. Queden expressament prohibits:

a) L'internament involuntari per raó de discapacitat, llevat dels casos d'urgència vital, que són els episodis de crisi que posen en perill la vida del pacient o de terceres persones.

b) Les intervencions involuntàries protocol·litzades sense una avaluació individual.

c) El manteniment no justificat de mesures involuntàries.

d) Les intervencions involuntàries amb caràcter punitiu o disciplinari.

e) Els procediments regimentals aplicats a persones privades de llibertat o no que pateixin problemes de salut mental.

4. Per tal de garantir el que disposa l'apartat anterior, les administracions públiques competents han de crear els mecanismes necessaris per complir les mesures que preveu aquest article i, en conseqüència, vetllar pel respecte dels drets humans de les persones amb problemes de salut mental.»

Dotze. Es modifica la rúbrica de l'article 14 i els seus apartats 1 i 2, que queden redactats de la manera següent:

«Article 14. *Habilitació i rehabilitació.*

1. Els poders públics han d'impulsar mesures efectives i pertinents perquè les persones amb discapacitat puguin assolir i mantenir el màxim grau d'autonomia, inclusió i participació plena en tots els aspectes de la vida, mitjançant l'habilitació i la rehabilitació.

2. Les administracions competents han de promoure programes d'habilitació i rehabilitació amb l'objectiu d'assolir la màxima funcionalitat de les capacitats físiques, sensorials, mentals i intel·lectuals, així com de detectar i identificar les deficiències i les necessitats psicosocials de cada persona, fins a garantir que assoleixi i mantingui el màxim desenvolupament i autonomia personal possibles.»

Tretze. Es modifica l'article 15, que queda redactat de la manera següent:

«Article 15. *Atenció, tractament i orientació psicològica.*

1. L'atenció, el tractament i l'orientació psicològica han de ser presents durant les diverses fases del procés interdisciplinari d'habilitació o rehabilitació i han d'anar encaminats a aconseguir el benestar de la persona amb discapacitat, la màxima autonomia i el ple desenvolupament de la seva personalitat, així com a donar suport al seu entorn familiar més immediat.

2. L'atenció, el tractament i l'orientació psicològica s'han de basar en les característiques personals de la persona amb discapacitat, les seves motivacions i els seus interessos, així com en els factors familiars i socials que la puguin condicionar, i han d'anar dirigits a potenciar al màxim el seu benestar, l'ús de les seves capacitats i la seva autonomia personal, tenint en compte el seu projecte de vida singular.

3. L'atenció, el tractament i l'orientació psicològica han de formar part dels suports a l'autonomia personal, tant per a la persona amb discapacitat com per als seus familiars, i han d'estar coordinats amb la resta de tractaments funcionals. En tot cas, s'han de facilitar des del moment en què es detecti la deficiència o s'iniciï un procés patològic, o quan es produeixi una circumstància sobrevinguda que pugui desembocar en una limitació de l'activitat.»

Catorze. Es modifica l'apartat 6 de l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«6. Les activitats formatives es poden impartir tant als centres de formació destinats a aquest efecte com a les empreses. En aquest darrer cas, cal formalitzar un contracte de formació en alternança, el contingut bàsic del qual s'ha d'ajustar al que disposa l'article 11 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, i les seves normes de desplegament.»

Quinze. Es modifica l'article 18, que queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Contingut del dret.*

1. Les persones amb discapacitat tenen dret a una educació inclusiva, universalment accessible, de qualitat i gratuïta, en els mateixos espais i amb els suports necessaris per garantir-ne la presència, la participació i el progrés en igualtat de condicions amb les altres persones.

2. Correspon a les administracions educatives garantir un sistema educatiu inclusiu en tots els nivells educatius, així com l'ensenyament al llarg de la vida, i garantir una plaça escolar, la presència, el progrés i la participació de l'alumnat amb discapacitat en l'educació i en l'educació superior, i donar resposta a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat amb discapacitat i de les seves famílies mitjançant la regulació de suports i ajustos raonables individualitzats que assegurin el dret a l'educació sobre la base de la inclusió i d'acord amb els principis de disseny per a tothom i accessibilitat universal, que afavoreixen les persones que necessiten una atenció especial d'aprenentatge o d'inclusió.

3. L'escolarització d'aquest alumnat en centres d'educació especial o en unitats educatives substitutòries només s'ha de dur a terme quan, excepcionalment, les seves necessitats no es puguin atendre en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris, tenint sempre en compte l'opinió de les mares, els pares o els representants legals i escoltant l'alumnat amb discapacitat. A aquest efecte, s'han de proporcionar els mitjans i els suports d'accessibilitat que n'assegurin la participació en aquest procés. L'excepcionalitat de prestar atenció a l'alumnat amb discapacitat en centres d'educació especial ha

de ser degudament motivada i acreditada per l'Administració educativa, tenint en compte l'interès superior de l'infant i la voluntat de les famílies que manifestin la seva preferència pel règim més inclusiu.

Els poders públics, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de garantir la dotació suficient dels recursos materials, econòmics i de personal necessaris per assegurar una educació inclusiva, de qualitat i universalment accessible per a totes les persones amb discapacitat.»

Setze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 21, que queda redactat de la manera següent:

«1. Són funcions específiques dels serveis d'orientació educativa donar suport als centres docents en el procés cap a la inclusió i, especialment, en les funcions d'orientació, avaluació i intervenció educativa. Per fer-ho, han d'adoptar un enfocament basat en el desenvolupament integral de la persona i explorar les possibilitats d'inclusió de l'alumnat en els centres d'educació ordinària. Aquest enfocament implica identificar les barreres que dificulten la seva participació plena i proposar mesures per eliminar-les, tot garantint que la resposta educativa s'ajusti a les necessitats individuals de l'alumnat.

Els serveis d'orientació educativa han de contribuir a la dinamització pedagògica, a la qualitat i a la innovació educativa. Així mateix, és responsabilitat seva garantir que s'escolti les famílies i que tinguin un paper actiu en el procés de valoració de les necessitats educatives de l'alumnat amb discapacitat.»

Disset. Es modifica la rúbrica del capítol V del títol I, que queda redactada de la manera següent:

«CAPÍTOL V

Dret a l'accessibilitat universal»

Divuit. Es modifica la rúbrica de l'article 22 i el seu apartat 1, que queden redactats de la manera següent:

«Article 22. *Dret a l'accessibilitat universal.*

1. Les persones amb discapacitat tenen dret a viure de manera independent i a participar plenament en tots els aspectes de la vida. L'accessibilitat universal es configura com un dret que garanteix la igualtat, la vida independent i la inclusió i la participació social plenes de totes les persones. A aquest efecte, els poders públics han d'adoptar les mesures pertinents per garantir l'accessibilitat universal, en igualtat de condicions amb les altres persones, als entorns, processos, béns, productes i serveis, al transport, a la cultura, a la informació i a les comunicacions, inclosos els sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions, així com als mitjans de comunicació social i a altres serveis i instal·lacions oberts al públic o d'ús públic, tant en zones urbanes com rurals.»

Dinou. Es modifica la rúbrica de l'article 27 i s'hi afegeix un nou apartat 3, que queden redactats de la manera següent:

«Article 27. *Condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació en l'àmbit dels mitjans de transport i les infraestructures.*

[…]

3. Les institucions públiques han de garantir que les infraestructures de transport, com ara les estacions d'autobusos, les estacions ferroviàries, els aeroports, els ports i altres instal·lacions de transport d'ús públic, estiguin

equipades amb lavabos adaptats per a persones amb ostomia, amb els recursos i l'espai necessaris perquè puguin fer les seves cures amb intimitat i comoditat.

El que disposa el paràgraf anterior és aplicable a les obres de nova construcció, reforma o rehabilitació de gran envergadura a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.»

Vint. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 32, que queden redactats de la manera següent:

«1. En els projectes d'habitatges protegits, s'ha de preveure un mínim d'un quatre per cent d'habitatges amb les característiques constructives i de disseny adequades que garanteixin el respecte al criteri d'accessibilitat universal i l'accés i el desenvolupament còmodes i segurs de les persones amb discapacitat, amb l'objectiu de facilitar la desinstitucionalització i la vida independent.

Les administracions públiques competents poden incrementar aquest percentatge en funció de les necessitats territorials.

Els habitatges objecte de la reserva que preveu aquest article destinats al lloguer es poden adjudicar a persones amb discapacitat considerades individualment, a unitats familiars amb alguna persona amb discapacitat o a entitats sense ànim de lucre del sector de la discapacitat, sempre que, en aquest darrer supòsit, aquestes entitats els destinin a promoure la inclusió social de les persones amb discapacitat i la vida autònoma, com ara habitatges assistits, habitatges compartits, habitatges amb suport o projectes de vida independent de persones amb discapacitat.

2. L'obligació que estableix l'apartat anterior també s'aplica als projectes d'habitatges de qualsevol altre tipus que construeixin, promoguin o subvencionin les administracions públiques i les altres entitats que en depenguin o hi estiguin vinculades dins del sector públic. Les administracions públiques competents han de dictar les disposicions reglamentàries per garantir l'accessibilitat universal dels habitatges.»

Vint-i-u. Es modifica l'apartat 2 de l'article 35, que queda redactat de la manera següent:

«2. La garantia i l'efectivitat dels drets a la igualtat de tracte i d'oportunitats de les persones amb discapacitat es regeixen pel que estableixen aquest capítol i la normativa específica en matèria d'accés a l'ocupació. S'hi han d'incloure les mesures destinades a facilitar l'accés a l'ocupació de les persones amb més dificultats per accedir al mercat de treball, l'accés a l'activitat per compte propi i a l'exercici professional, les condicions de treball, incloses les retributives i les d'acomiadament, la promoció professional, la formació professional ocupacional i contínua, la formació per a l'ocupació i l'afiliació i la participació en les organitzacions sindicals i empresarials o en qualsevol organització els membres de la qual exerceixin una professió concreta.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 36, que queda redactat de la manera següent:

«Article 36. *Igualtat de tracte.*

S'entén per igualtat de tracte l'absència de qualsevol discriminació directa, indirecta o per associació per motiu o per raó de discapacitat en l'ocupació, la formació i la promoció professionals i les condicions de treball.»

Vint-i-tres. Es modifiquen l'apartat 1 i les lletres a) i b) de l'apartat 2 de l'article 37, que queden redactats de la manera següent:

«1. La finalitat primordial de la política d'ocupació de les persones treballadores amb discapacitat és eliminar la bretxa que pateixen en les taxes

d'activitat, ocupació i inserció laboral mitjançant la seva inclusió en un mercat i un entorn laborals oberts, inclusius i accessibles, així com millorar la qualitat de l'ocupació i dignificar-ne les condicions de treball, i combatre activament la seva discriminació. A aquest efecte, les administracions públiques competents han de fomentar les oportunitats d'ocupació i de promoció professional d'aquestes persones en el mercat laboral i promoure els suports necessaris per a la cerca, l'obtenció i el manteniment de l'ocupació, així com per a la reincorporació al mercat laboral.»

«a) Ocupació ordinària, a les empreses i a les administracions públiques, inclosos els serveis d'ocupació amb suport i d'ocupació personalitzada.

b) Ocupació protegida, en empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat i en enclavaments laborals.»

Vint-i-quatre. Es modifica l'apartat 2 de l'article 40, que queda redactat de la manera següent:

«2. Les empreses estan obligades a adoptar les mesures adequades per adaptar el lloc de treball i garantir l'accessibilitat de l'empresa, en funció de les necessitats de cada situació concreta, a fi de permetre que les persones amb discapacitat, els seus cònjuges o les seves parelles de fet i els seus familiars fins al segon grau de consanguinitat que duguin a terme tasques de cura puguin accedir a l'ocupació, exercir la seva feina, progressar professionalment i accedir a la formació, llevat que aquestes mesures representin una càrrega excessiva per a l'empresari.

Per determinar si una càrrega és excessiva, s'ha de tenir en compte si les mesures, ajudes o subvencions públiques destinades a les persones amb discapacitat la mitiguen prou, així com els costos financers i d'altra mena que comportin les mesures i la dimensió i el volum de negoci total de l'organització o empresa.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 41, que queda redactat de la manera següent:

«Article 41. *Serveis d'ocupació amb suport i d'ocupació personalitzada.*

Els serveis d'ocupació amb suport són el conjunt d'accions d'orientació i acompanyament individualitzat en el lloc de treball que tenen per objecte facilitar l'adaptació social i laboral de les persones treballadores amb discapacitat que tenen dificultats especials d'inclusió laboral en empreses del mercat de treball ordinari, en condicions similars a les de la resta de persones treballadores que ocupen llocs equivalents. En el cas de les persones amb discapacitat que tenen més dificultats per accedir a l'ocupació, s'ha de valorar l'aplicació de la metodologia d'ocupació personalitzada. Els serveis d'ocupació amb suport i d'ocupació personalitzada es regulen per la normativa reglamentària corresponent.»

Vint-i-sis. Es modifica l'article 43, que queda redactat de la manera següent:

«Article 43. *Empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.*

1. Les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat (EIDIS) són les que tenen com a objectiu principal dur a terme una activitat productiva de béns o serveis, participen regularment en les operacions del mercat, i tenen com a finalitat garantir una ocupació remunerada i digna per a les persones amb discapacitat, alhora que constitueixen un mitjà per incloure el nombre més elevat possible d'aquestes persones en el règim d'ocupació ordinària. Les empreses per a la inclusió laboral es regeixen, pel que fa a la seva organització i

funcionament, pels principis següents: autonomia i independència; suports en la presa de decisions; igualtat i no-discriminació; accessibilitat universal i ajustos raonables, i qualitat de l'ocupació i de les condicions de treball. Així mateix, han de prestar, a través de les unitats de suport, els serveis d'ajust personal i social que requereixin les persones treballadores amb discapacitat, segons les seves circumstàncies i d'acord amb el que es determini reglamentàriament.

2. La plantilla de les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat ha d'estar constituïda pel nombre més elevat possible de persones treballadores amb discapacitat que permeti la naturalesa del procés productiu i, en tot cas, pel 70 per cent de la plantilla. A aquests efectes, no s'ha de tenir en compte el personal sense discapacitat dedicat a la prestació de serveis d'ajust personal i social.

S'entenen per serveis d'ajust personal i social els que permeten ajudar les persones treballadores amb discapacitat de les empreses per a la inclusió laboral a superar les barreres, els obstacles o les dificultats que trobin en el procés d'incorporació a un lloc de treball, així com en la permanència i la progressió en aquest lloc, i acompanyar-les en el procés de preparació per a la jubilació, a fi que puguin compatibilitzar l'ocupació amb altres activitats de preparació per a la jubilació. Així mateix, s'hi inclouen els serveis destinats a la inclusió social, cultural i esportiva.

3. S'ha de garantir que les persones treballadores amb discapacitat de les empreses per a la inclusió social gaudeixin d'unes condicions de treball justes i favorables i, en particular, d'igualtat d'oportunitats i de remuneració per un treball d'igual valor. Així mateix, s'ha de garantir l'exercici efectiu dels seus drets laborals i sindicals en igualtat de condicions, amb els suports necessaris.

4. Tenen la consideració d'empreses d'iniciativa social per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat les que, complint els requisits que estableixen als apartats 1 i 2 d'aquest article, siguin promogudes i participades en més d'un 50 per cent, directament o indirectament, per una o diverses entitats, públiques o privades, que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social als estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social, així com les que siguin titularitat de societats mercantils en què la majoria del capital social sigui propietat d'alguna de les entitats esmentades anteriorment, directament o indirectament, a través del concepte de societat dominant que regula l'article 42 del Codi de comerç, sempre que, en tots els casos, els estatuts o un acord social de l'empresa d'iniciativa social estableixin l'obligació de reinvertir íntegrament els beneficis en la creació d'oportunitats d'ocupació per a persones amb discapacitat i en la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social. En tot cas, poden optar per reinvertir-los en la mateixa empresa d'iniciativa social per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat o en altres empreses d'iniciativa social per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat del grup de societats al qual pertanyen.»

Vint-i-set. Es modifica l'article 44, que queda redactat de la manera següent:

«Article 44. *Compensació econòmica per a les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.*

1. Atenent les característiques especials que concorren en les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat i perquè aquestes puguin complir la funció social requerida, les administracions públiques poden establir, en la forma que es determini reglamentàriament, compensacions econòmiques destinades a aquestes empreses per contribuir a la seva viabilitat, i establir, a aquest efecte, mecanismes de control.

2. Els criteris per establir aquestes compensacions econòmiques són que aquestes empreses compleixin les condicions d'utilitat pública i d'imprescindibilitat i que no tinguin ànim de lucre.»

Vint-i-vuit. Es modifica l'article 45, que queda redactat de la manera següent:

«Article 45. *Creació d'empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.*

1. Les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat poden ser creades tant per organismes públics i privats com per empreses, sempre amb subjecció a les normes legals, reglamentàries i convencionals que regulen les condicions de treball.

2. Les administracions públiques, dins del seu àmbit competencial i mitjançant l'estudi de les necessitats sectorials, han de promoure la creació i la posada en funcionament d'empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat, directament o en col·laboració amb altres organismes o entitats, de conformitat amb la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. Mitjançant aquestes actuacions, les administracions públiques han de fomentar la creació de llocs de treball per a persones amb discapacitat adoptant les mesures necessàries per assolir aquestes finalitats, i han de vetllar, de manera periòdica i rigorosa, perquè les persones amb discapacitat siguin ocupades en condicions de treball adequades i, en tot cas, s'hi facin les adaptacions que requereixi cada situació.

3. Els requisits per a la constitució de les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat han d'incloure la determinació adequada dels serveis de suport personal i social i l'adopció de plans personalitzats de suport, amb una atenció especial a la formació i al desenvolupament professional de les persones treballadores amb discapacitat.»

Vint-i-nou. S'afegeix un apartat 3 nou a l'article 51, amb la redacció següent:

«10. Els serveis de suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica, la finalitat dels quals és permetre el desenvolupament ple de la seva personalitat i la seva participació en la vida jurídica en condicions d'igualtat.»

Trenta. Es modifica l'apartat 2 de l'article 54, que queda redactat de la manera següent:

«2. Les persones amb discapacitat, incloses les dones, les nenes i els nens, i les seves famílies, a través de les seves organitzacions representatives, han de participar en la preparació, l'elaboració i l'adopció de les decisions i, si escau, de les normes i les estratègies que els afectin. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, tenen l'obligació de promoure les condicions necessàries per garantir que aquesta participació sigui real i efectiva. De la mateixa manera, se n'ha de promoure la presència permanent en els òrgans de les administracions públiques de caràcter participatiu i consultiu les funcions dels quals estiguin directament relacionades amb matèries que incideixin en àmbits d'interès preferent per a les persones amb discapacitat i les seves famílies.»

Trenta-u. Es modifica l'article 59, que queda redactat de la manera següent:

«Article 59. *Presa de consciència social.*

1. Els poders públics han de desenvolupar i promoure activitats d'informació, campanyes de conscienciació, accions formatives i totes les altres que siguin

necessàries per promoure la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació, en col·laboració amb les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat i les seves famílies. S'ha de prestar una atenció especial a la inclusió de models positius de dones i nenes amb discapacitat en aquestes activitats.

2. En concret, els poders públics han de promoure una imatge social positiva de les persones amb discapacitat, des d'un enfocament basat en els drets humans i valorant la contribució que fan a la societat. Amb aquest propòsit, han de desplegar mesures de conscienciació social destinades a eliminar els biaixos, els estereotips, els discursos d'odi i els prejudicis basats en enfocaments capacitistes que les ofenen, les menystenen, les sotmeten a un tracte denigrant o les menyspreen, i que perjudiquen la seva inclusió i participació socials.»

Trenta-dos. Es modifica l'article 61, que queda redactat de la manera següent:

«Article 61. *Formació del personal.*

1. Les administracions públiques poden promoure la formació dels professionals i del personal que treballen amb persones amb discapacitat, inclosos els àmbits sanitari, laboral, educatiu i social, així com qualsevol altre que impliqui un contacte habitual amb aquest col·lectiu, per atendre adequadament els diversos serveis que requereixen les persones amb discapacitat, tant pel que fa a la detecció, el diagnòstic i la valoració com a la prestació de suport, l'atenció especialitzada, l'atenció educativa i els serveis socials.

2. Les administracions públiques han d'establir programes permanents d'especialització i actualització, de caràcter general i d'aplicació específica a les diferents discapacitats, incloent-hi formació específica sobre els trastorns de l'espectre autista i altres condicions, així com sobre les modalitats específiques d'atenció per assolir el màxim desenvolupament personal i la inclusió social, d'acord amb les diferents competències professionals.»

Trenta-tres. Es modifica l'article 67, que queda redactat de la manera següent:

«Article 67. *Mesures d'acció positiva.*

1. Els poders públics han d'adoptar mesures d'acció positiva en benefici de les persones amb discapacitat que siguin susceptibles de patir un grau més elevat de discriminació, inclosa la discriminació múltiple i interseccional, o que gaudeixin d'un grau inferior d'igualtat d'oportunitats, com ara les dones, els nens i les nenes, les persones que necessiten més suport per exercir la seva autonomia o per prendre decisions lliurement i les que pateixen una exclusió social més acusada, així com les persones amb discapacitat que viuen habitualment al medi rural.

2. Les administracions públiques han d'adoptar les mesures adequades per evitar o compensar els desavantatges derivats de la discapacitat quan hi concorren altres circumstàncies, com ara el gènere, que situen aquestes persones en una situació d'especial vulnerabilitat o discriminació. En especial, s'han d'adoptar mesures destinades a combatre la bretxa digital que pateixen les persones amb discapacitat.

3. Així mateix, en el marc de la política oficial de protecció de la família, els poders públics han d'adoptar mesures d'acció positiva en relació amb les famílies quan algun dels seus membres sigui una persona amb discapacitat.

4. Els poders públics han de promoure la protecció dels col·lectius socials en els medis rurals, entenent per medi rural el que estableix la Llei 45/2007, de 13 de desembre, per al desenvolupament sostenible del medi rural, quan aquesta implantació territorial contribueixi de manera acreditada a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat o al manteniment de serveis de proximitat.»

Trenta-quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 73, que queda redactat de la manera següent:

«1. L'Observatori Estatal de la Discapacitat és l'encarregat de recopilar, sistematitzar, actualitzar, generar i difondre coneixements i informació relacionats amb l'àmbit de la discapacitat, tenint en compte l'heterogeneïtat del col·lectiu, així com de donar suport tècnic al seguiment de les estratègies i els plans vinculats amb la discapacitat i l'accessibilitat universal. Aquest observatori té la consideració de centre assessor de l'organisme autònom Reial Patronat sobre Discapacitat.»

Trenta-cinc. Es modifica l'article 74, que queda redactat de la manera següent:

«Article 74. *Arbitratge.*

1. Les reclamacions de les persones consumidores i usuàries amb discapacitat en matèria d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació en l'àmbit del consum es poden sotmetre voluntàriament al sistema arbitral de consum en els termes que preveu el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre.

2. S'ha de garantir l'accessibilitat universal als seus procediments, tràmits, oficines i serveis d'informació i atenció, mitjançant l'ús de mitjans i suports que segueixin els principis del disseny universal o, si escau, mitjançant la implementació de mitjans alternatius que permetin garantir-ne l'accés efectiu a les persones amb discapacitat.

3. Les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat i les seves famílies poden assessorar els òrgans arbitrals de consum a petició d'aquests.»

Trenta-sis. Es modifica l'article 78, que queda redactat de la manera següent:

«Article 78. *Àmbit.*

El règim d'infraccions i sancions que estableix aquest títol té caràcter bàsic. Les comunitats autònomes han de desenvolupar i tipificar, en l'exercici de les seves competències, les infraccions i les sancions en aquesta matèria, sense perjudici de les altres que puguin establir de conformitat amb els seus estatuts d'autonomia.

Les comunitats autònomes han d'establir un règim d'infraccions que garanteixi la plena protecció de les persones amb discapacitat, d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

Mentre les comunitats autònomes no disposin d'un règim legal propi en aquesta matèria, s'hi ha d'aplicar supletòriament el règim comú de l'Estat.»

Trenta-set. S'afegeix una nova lletra e) a l'apartat 3 de l'article 81, amb la redacció següent:

«e) L'exhibició pública d'una persona per raó de la seva discapacitat, ja sigui en espectacles, fires, locals oberts al públic, entorns digitals o qualsevol altre mitjà, amb la finalitat de suscitar la burla, la mofa o la irrisió del públic, de manera contrària al respecte degut a la dignitat humana, quan no constitueixi una infracció penal.»

Trenta-vuit. Es modifica l'article 92, que queda redactat de la manera següent:

«Article 92. *Publicitat de les resolucions sancionadores.*

La resolució ferma en via administrativa dels expedients sancionadors per faltes greus i molt greus s'ha de fer pública, quan així ho acordi l'autoritat administrativa que l'hagi adoptat, una vegada notificada a les persones interessades, després de resoldre, si escau, els aspectes confidencials del seu contingut i amb la dissociació prèvia de les dades personals a què es refereix l'article 4.1 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE, llevat del que fa referència al nom de les persones infractores. Amb aquesta finalitat, s'ha de sol·licitar prèviament l'informe corresponent de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o de l'autoritat autonòmica que correspongui.»

Trenta-nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 95, que queda redactat de la manera següent:

«1. Sense perjudici del que estableix l'article 81, es tipifiquen, en l'àmbit de competències de l'Administració General de l'Estat, les infraccions següents, que es classifiquen en lleus, greus i molt greus.»

Quaranta. Es modifica l'article 101, que queda redactat de la manera següent:

«Article 101. *Iniciació i termini de resolució.*

1. El procediment s'inicia sempre d'ofici, bé per iniciativa pròpia, bé com a conseqüència d'una ordre superior, d'una petició raonada d'altres òrgans o d'una denúncia.
2. La resolució del procediment sancionador i la seva notificació s'han de dur a terme en el termini màxim d'un any des de la data en què es dicti l'acord d'iniciació.»

Quaranta-u. Es modifica l'article 104, que queda redactat de la manera següent:

«Article 104. *Informació a altres òrgans.*

La resolució definitiva, juntament amb tot l'expedient, s'ha de trametre, a efectes informatius, als òrgans següents:

a) Als òrgans competents de les comunitats autònomes en el territori de les quals s'hagin comès les conductes o omissions susceptibles de constituir una infracció administrativa.
b) A l'Oficina d'Atenció a la Discapacitat.

Aquestes actuacions s'han de dur a terme, en tot cas, de conformitat amb el que estableix la legislació de protecció de dades personals, per la qual cosa els òrgans esmentats únicament poden tractar les dades en els termes que preveuen l'article 13.3 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, i els articles 25 i 26, l'apartat 2 de la disposició addicional dissetena i la disposició transitòria sisena de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.»

Quaranta-dos. Es modifica la disposició addicional segona, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional segona. *Tractament de la informació.*

Tots els tractaments de dades personals derivats de l'aplicació d'aquesta Llei s'han de dur a terme amb estricta subjecció al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, i han de garantir el dret fonamental a la protecció de les dades personals.»

Quaranta-tres. S'afegeix una nova disposició addicional catorzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional catorzena. *Promoció i respecte de la integritat de les persones amb discapacitat.*

De conformitat amb el respecte a la dignitat inherent de les persones amb discapacitat, els poders públics han de promoure el respecte a la integritat física i mental de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres persones, d'acord amb el que estableixen els articles 3.a), 8.1 i 17 de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.»

Quaranta-quatre. S'afegeix una nova disposició addicional quinzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quinzena. *Destinació a programes de promoció de l'accessibilitat universal de les quantitats ingressades per l'Administració General de l'Estat en concepte de multes imposades com a conseqüència d'una sanció establerta en aquesta Llei.*

Les quantitats monetàries ingressades per l'Administració General de l'Estat en concepte de multes imposades com a conseqüència d'una sanció establerta al capítol II del títol III s'han de destinar específicament a finançar programes de promoció i extensió de l'accessibilitat universal als serveis públics de competència estatal, en col·laboració amb les entitats del tercer sector d'acció social.»

Quaranta-cinc. S'afegeix una nova disposició addicional setzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional setzena. *Interconnexió dels registres de targetes d'estacionament per a persones amb discapacitat.*

1. Les comunitats autònomes han de disposar d'un registre de les targetes d'estacionament per a persones amb discapacitat emeses en el seu territori.

Aquest registre ha de ser plenament interoperable amb la Plataforma d'Intermediació de Dades de l'Administració General de l'Estat, a fi que les persones encarregades de la vigilància del trànsit i les autoritats competents en matèria de trànsit puguin verificar-ne la utilització correcta i la validesa als efectes de la regulació, la gestió i l'ordenació de la circulació, així com del control i la disciplina del trànsit.

2. L'accés a aquestes dades s'ha de dur a terme amb estricta subjecció al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seves dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i la resta de normativa sobre protecció de dades personals.

3. En la creació i el desenvolupament posterior del registre, s'han de tenir en compte les mesures necessàries de compatibilitat, reconeixement i interoperabilitat que puguin permetre l'efectivitat de les targetes d'estacionament a l'estranger.»

Quaranta-sis. S'afegeix una nova disposició addicional dissetena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dissetena. *Promoció de la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb discapacitat davant els efectes dels sistemes d'intel·ligència artificial.*

1. Les persones amb discapacitat tenen dret a beneficiar-se dels sistemes d'intel·ligència artificial, tant els d'aprenentatge i de presa de decisions automatitzades com els d'intel·ligència artificial generativa o qualsevol altre que sorgeixi en el futur, per promoure i protegir els drets reconeguts en aquesta Llei.

Amb aquesta finalitat, les administracions públiques han de fomentar la consulta i la participació activa de les persones amb discapacitat i de les seves organitzacions representatives en el disseny i la validació de productes, entorns i serveis digitals relacionats amb aquests sistemes, d'acord amb el principi de disseny universal. Tots els productes tecnològics i les plataformes digitals, inclosos els basats en intel·ligència artificial, s'han de dissenyar d'acord amb el principi de disseny accessible, quan els sigui aplicable de conformitat amb la normativa.

Els productes de suport destinats a les persones amb discapacitat s'han de dissenyar, desenvolupar i actualitzar incorporant-hi de manera efectiva els avenços tecnològics disponibles, incloses, de manera prioritària, les tecnologies emergents i la intel·ligència artificial.

2. Les persones amb discapacitat tenen dret a la protecció contra els efectes discriminatoris, inclosa la denegació d'ajustos raonables, generats per la manca de transparència, els biaixos i la manca de supervisió humana dels sistemes d'intel·ligència artificial, tant els d'aprenentatge i de presa de decisions automatitzades com els d'intel·ligència artificial generativa o qualsevol altre que sorgeixi en el futur, en relació amb els drets reconeguts en aquesta Llei.

3. La protecció contra els efectes discriminatoris assenyalats en el paràgraf anterior inclou els productes, els entorns i els serveis digitals en matèria d'intel·ligència artificial.

4. S'han d'adoptar mesures per combatre la bretxa digital existent entre les persones amb discapacitat.»

Quaranta-set. S'afegeix una nova disposició addicional divuitena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional divuitena. *Programa estatal de promoció de l'accessibilitat universal.*

1. Es crea un Programa estatal de promoció de l'accessibilitat universal en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, que ha de gestionar el ministeri titular de les competències en matèria de drets de les persones amb discapacitat.

2. El Programa estatal de promoció de l'accessibilitat universal té per objecte finançar les intervencions d'accessibilitat universal en els entorns i els serveis públics que garanteixin la inclusió i l'exercici dels drets i les llibertats de les persones amb discapacitat. Entre les actuacions de millora de l'accessibilitat que es financin a través del Programa s'han d'incloure les que hagin de dur a terme les administracions públiques per complir la legislació estatal. En la determinació de les prioritats de finançament, s'ha de recollir l'opinió de les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat i de les seves famílies, en aplicació del principi del diàleg civil i en el marc de la Comissió Permanent del Consell Nacional de la Discapacitat.

3. El Programa estatal de promoció de l'accessibilitat universal disposa dels recursos següents:

a) Una aportació fixada, anualment, en els pressupostos generals de l'Estat.
b) Les quantitats monetàries ingressades per l'Administració General de l'Estat en concepte de multes imposades com a conseqüència d'una sanció establerta al capítol II del títol III.
c) Quantitats monetàries d'acord amb la disposició addicional vint-i-sisena de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques.

4. S'ha d'informar periòdicament la Comissió Permanent del Consell Nacional de la Discapacitat sobre el funcionament del Programa de promoció de l'accessibilitat universal, que pot formular recomanacions o suggeriments en l'àmbit de les seves competències.»

Quaranta-vuit. S'hi afegeix una nova disposició addicional dinovena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dinovena. *Manaments d'inclusió de les persones amb discapacitat en el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació.*

1. De conformitat amb el que estableix l'article 2.o) de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació, el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació ha de fomentar la innovació i la recerca aplicada al desenvolupament d'entorns, productes, serveis, prestacions, normes, polítiques públiques i estratègies que garanteixin els principis d'igualtat de drets, diversitat, inclusió, accessibilitat i disseny universals, així com la vida independent, en favor de les persones amb discapacitat o en situació de dependència o vulnerabilitat.
2. Les persones amb discapacitat constitueixen un grup social d'interès preferent per al Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació, i se n'ha de garantir la participació, a través de les seves organitzacions representatives, en la governança del sistema i en les decisions i iniciatives que les afectin.
3. El Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació ha d'actuar en tot moment d'acord amb els criteris de reconeixement del valor positiu de la diversitat que encarnen les persones amb discapacitat, de respecte a la seva dignitat inherent, als seus drets i a la seva inclusió, i de prohibició de qualsevol via o biaix discriminatoris en l'actuació o la generació de coneixement, especialment en l'àmbit de les ciències i les tecnologies de la vida i de la bioètica.
4. Els agents, les estructures i els òrgans del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació han de garantir l'accessibilitat universal, adoptar mesures de no-discriminació i d'acció positiva i dur a terme els ajustos raonables necessaris perquè les persones amb discapacitat participin regularment, sense discriminacions ni exclusions, com a personal investigador, i tenir present la perspectiva de gènere en favor de les dones amb discapacitat.
5. El Reial Patronat sobre Discapacitat té la consideració de centre de referència, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, en matèria de ciència, tecnologia i recerca en relació amb les persones amb discapacitat i els seus drets, la seva inclusió i el seu benestar, i queda integrat, a aquests efectes, en el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació.
6. S'ha de crear un sistema estatal d'informació sobre la discapacitat que permeti disposar de dades per a la recerca i l'elaboració de polítiques públiques, amb una atenció especial a la generació de dades per a la presa de decisions basades en evidències en la política d'inclusió. Es tracta d'un registre interconnectat amb les administracions competents, per a la qual cosa s'ha de tenir en compte el que preveuen el Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat, i el Reial decret 4/2010, de 8 de

gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat en l'àmbit de l'Administració electrònica. Aquest sistema ha de garantir la protecció adequada de les dades personals, de conformitat amb la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. S'ha de vetllar per la interoperabilitat adequada del sistema estatal d'informació sobre la discapacitat amb la Targeta Social Digital, des de la qual pot rebre la informació necessària sobre les persones amb discapacitat que ja hi consta.»

Quaranta-nou. S'afegeix una nova disposició addicional vintena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vintena. *Consultes al centre directiu de l'Administració General de l'Estat titular de les polítiques públiques sobre els drets de les persones amb discapacitat.*

1. Els centres directius i la resta d'organismes de l'Administració de l'Estat que, en l'àmbit de les seves competències, tinguin dubtes fonamentats sobre l'aplicació de la normativa en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació, accessibilitat universal o ajustos raonables poden adreçar consultes al centre directiu competent en matèria de drets de les persones amb discapacitat.

2. El centre directiu consultat ha d'emetre una resposta de caràcter consultiu, procurant, dins dels límits legals, la interpretació més favorable a l'exercici ple dels drets de les persones amb discapacitat.

3. Així mateix, també poden formular consultes, sense caràcter vinculant i a efectes merament orientatius, els altres poders de l'Estat, les administracions i institucions públiques, les entitats del sector públic institucional, els agents socials, les empreses privades i les entitats del tercer sector. El centre directiu competent ha de contestar aquestes consultes en els termes que preveu l'apartat anterior.

4. Per via reglamentària s'ha de determinar el procediment aplicable a la formulació i la tramitació de les consultes que preveu aquesta disposició.»

Article segon. *Modificació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.*

La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 5, s'afegeix un nou apartat 6, amb la renumeració consegüent dels posteriors, i s'afegeixen vuit apartats nous, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17, a l'article 2, que queden redactats de la manera següent:

«2. Situació de dependència: l'estat de caràcter permanent en què les persones, a causa de dificultats que afecten la seva autonomia, necessiten les cures i els suports d'una altra persona o d'altres persones, o ajudes importants, per dur a terme les activitats de la vida diària. Les situacions de dependència poden estar associades a l'edat, la discapacitat o la malaltia, i també poden tenir l'origen en factors socials o contextuals, o quedar-hi agreujades, com ara la manca d'inclusió social, d'entorns accessibles o de condicions adequades per a la vida de les persones.

3. Activitats de la vida diària (AVD): les tasques de la persona que li permeten desenvolupar-se amb autonomia i independència, com ara reconèixer persones i objectes; orientar-se; entendre i executar ordres o tasques senzilles; la cura personal; les activitats domèstiques; la mobilitat dins i fora de la llar; la comunicació, les interaccions i les relacions interpersonals; la gestió i la cura de la salut, o la gestió de l'economia domèstica, així com les tasques necessàries per exercir tots els seus drets.»

«5. Cures no professionals: l'atenció prestada a persones en situació de dependència al seu domicili per persones de la família o del seu entorn que no estan vinculades a un servei d'atenció professionalitzada.

6. Cuidadores principals: entre les persones que presten cures no professionals, es considera persona cuidadora principal la que dedica més temps a les cures i els suports prestats a la persona en situació de dependència i que s'identifica com a tal en el Pla individual d'atenció.»

«10. Projecte de vida: conjunt de propòsits, objectius, metes i activitats que donen sentit a la vida de cada persona i responen a la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, i que és flexible segons cada moment de la seva etapa vital. Serveix de guia per mantenir el rumb que desitja i viure una vida amb sentit.

11. Prestacions de base comunitària: les que tenen per finalitat possibilitar la permanència de la persona en l'entorn en què desenvolupa o vol desenvolupar la seva vida i que fomenten activament, en igualtat de condicions, la seva participació en la comunitat on viu, mitjançant la implicació, la vinculació i la coordinació amb els programes, les activitats, les estructures i els recursos existents en aquesta comunitat.

12. Activitats significatives: les activitats que tenen sentit per a la persona en situació de dependència, que li permeten participar en allò que sent com a propi, que està relacionat amb els seus valors personals, la seva biografia o identitat, i que la fan sentir implicada i connectada amb el seu entorn.

13. Entorn comunitari: l'espai de proximitat on les persones viuen, interactuen i participen, i que ofereix condicions que n'afavoreixen la inclusió, el desenvolupament personal i la participació social en igualtat de condicions.

14. Restriccions: actes, pràctiques, dinàmiques o omissions que tenen el propòsit o l'efecte de limitar o restringir el moviment, la llibertat d'elecció o la capacitat d'actuar de manera independent d'una persona, o el lliure desenvolupament de la seva personalitat.

15. Les subjeccions són un tipus de restricció i poden ser:

a) Subjecció física o mecànica: la limitació intencionada de l'expressió o el comportament espontanis d'una persona, de la llibertat de moviments, de l'activitat física o de l'accés normal a qualsevol part del seu cos, mitjançant qualsevol mètode, dispositiu o procediment físic o mecànic aplicat sobre la persona o adjacent al seu cos, que aquesta no sigui capaç de moure o retirar i del qual no es pugui alliberar fàcilment.

b) Subjecció farmacològica o química: l'ús deliberat i intencionat de psicofàrmacs, independentment del grup o la família a què pertanyin i de les dosis administrades, que limitin o restringeixin l'expressió espontània, la llibertat de moviments, l'activitat física o el funcionament mental d'una persona, amb l'objectiu de controlar una conducta, sempre que no sigui degut a un trastorn psiquiàtric o mèdic diagnosticat.

16. Vida independent: dret fonamentat en l'autodeterminació, la igualtat d'oportunitats i el control sobre la pròpia vida, que garanteix que les persones amb discapacitat decideixin com, on i amb qui viure, en igualtat de condicions amb les altres persones, amb els suports necessaris, personalitzats i flexibles per exercir efectivament aquesta elecció i per assolir la plena inclusió en la comunitat.

17. Prestacions de base domiciliària: els serveis, els suports o els recursos que s'ofereixen dins del domicili mateix o de la comunitat pròpia de la persona en situació de dependència.»

Dos. S'afegeix una nova lletra c), es renumeren les lletres següents en conseqüència, es fa una nova redacció de les lletres renumerades g), i), j) i k), i

s'afegeixen dues lletres noves a l'article 3, que queden redactades de la manera següent:

«c) El respecte a la llibertat d'elecció, la voluntat, els desitjos, les preferències i l'autodeterminació de les persones en situació de dependència.»

«g) La personalització de les cures i els suports basada en la voluntat, els desitjos i les preferències de les persones, tenint en compte especialment la situació de les que requereixen una acció positiva més gran pel fet de trobar-se en situació de vulnerabilitat.»

«i) La promoció de mesures perquè les persones en situació de dependència puguin viure de manera independent, si escau, amb els suports necessaris, amb plena inclusió i participació en la comunitat.

j) La permanència de les persones en situació de dependència en l'entorn on desenvolupen la seva vida, sempre que aquesta sigui la seva voluntat, facilitar-ne la incorporació activa a la comunitat i evitar-ne l'aïllament i la percepció de solitud.

k) La qualitat, la sostenibilitat i l'accessibilitat universal dels serveis d'atenció a les persones en situació de dependència.»

«s) La incorporació transversal de la perspectiva de gènere en totes les polítiques, mesures i actuacions, per garantir la igualtat efectiva entre dones i homes, la prevenció de les violències i l'avanç en la corresponsabilitat dels homes en les tasques de cura.

t) La igualtat de tracte i la no-discriminació mitjançant l'aplicació d'un enfocament interseccional que abordi de manera integral les situacions de discriminació múltiple que puguin afectar les persones, tenint en compte la interacció de factors com el sexe, l'edat, la discapacitat, l'origen racial o ètnic, l'orientació sexual, la identitat de gènere, la situació socioeconòmica o d'altres que siguin rellevants.»

Tres. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 4, que queden redactats de la manera següent:

«2. Així mateix, les persones en situació de dependència gaudeixen de tots els drets que estableix la legislació vigent i, especialment, dels següents:

a) Al gaudi ple i en condicions d'igualtat de tots els drets humans i les llibertats fonamentals, des del respecte a la seva dignitat inherent

b) A rebre cures i suports personalitzats, amb ple respecte a la seva intimitat, suficients en intensitat i de qualitat, d'acord amb la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències.

c) A triar el seu lloc de residència i on i amb qui viure, en igualtat de condicions amb les altres persones, sense quedar obligades a viure d'acord amb un sistema de vida específic.

d) A la lliure elecció i a la capacitat de control, si escau, amb els suports necessaris, sobre les decisions que afecten la pròpia vida, amb el màxim grau de lliure determinació.

e) A viure de manera independent i a la plena inclusió i participació en la comunitat.

f) A rebre, en termes comprensibles i accessibles, informació completa i continuada relacionada amb la seva situació de dependència, sobre els seus drets i deures i sobre la qualitat dels serveis.

g) A rebre una atenció lliure de subjeccions, ja siguin físiques, mecàniques, farmacològiques o químiques, i de restriccions.

h) A ser informades de si els serveis que se'ls presten poden ser utilitzats en el marc d'un projecte docent o de recerca, per al qual cal l'autorització prèvia,

expressa i per escrit, de la persona en situació de dependència o de qui la representi.

i) A participar en la formulació, l'aplicació i el seguiment de les polítiques que afectin el seu benestar, ja sigui a títol individual o mitjançant una associació.

j) A decidir sobre les mesures de suport per a l'exercici de la seva capacitat jurídica. En tot cas, les mesures s'han de prestar respectant la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències.

k) A l'exercici ple dels seus drets patrimonials.

l) A iniciar les accions administratives i jurisdiccionals en defensa del dret reconegut a l'apartat 1.

m) A la igualtat d'oportunitats, la no-discriminació i l'accessibilitat universal per viure de manera independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida en igualtat de condicions amb les altres persones.

n) A no patir discriminació per raó de sexe, origen racial o ètnic, religió o creences, discapacitat, edat, orientació o identitat sexual, expressió de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

ñ) A decidir lliurement entre les prestacions previstes per al seu grau de dependència que s'ajustin més a la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, amb els suports necessaris, si escau.

o) Que els poders públics impulsin plans de desinstitucionalització que promoguin models de cures i suports centrats en el respecte i la garantia dels drets i la dignitat de les persones i en la seva inclusió en la comunitat.

p) Al respecte de la confidencialitat en la recollida i el tractament de les seves dades, d'acord amb el que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE, i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

q) Al reconeixement, a les persones afectades pels tractaments de dades derivats d'aquesta Llei, del dret d'accés, de rectificació, d'oposició, de supressió i de limitació del tractament de les seves dades personals, garantint, al seu torn, els principis de protecció de dades de l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, i la implementació de les mesures de seguretat necessàries per complir l'article 32 del Reglament esmentat.

3. Els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per promoure i garantir el respecte dels drets enumerats a l'apartat anterior i han d'establir les actuacions oportunes en els serveis del catàleg que preveu l'article 15, perquè aquesta garantia es faci efectiva en la vida quotidiana de les persones en situació de dependència.»

Quatre. S'afegeix un nou article 4 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 4 *bis*. *Drets de les persones cuidadores no professionals i de la persona cuidadora principal.*

1. Tenen la consideració de persones cuidadores no professionals i de persona cuidadora principal les que s'identifiquin com a tals en el Pla individual d'atenció (d'ara endavant, PIA).

2. Les persones cuidadores no professionals tenen dret a:

a) Rebre informació completa, comprensible i accessible sobre les prestacions disponibles i sobre la qualitat del servei que presten els diferents centres i serveis, de conformitat amb l'article 35.

b) Rebre acompanyament i formació per a la cura i l'autocura, inclosa la necessària per fer front a les cures en situacions d'alta complexitat i per utilitzar tecnologies avançades per a les cures i els suports.

3. La persona cuidadora principal designada com a tal en la resolució per la qual es reconeix la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar té dret a:

a) Ser un col·lectiu d'atenció prioritària en la política d'ocupació, en els termes que preveu l'article 50 de la Llei 3/2023, de 28 de febrer, d'ocupació.
b) Que s'adoptin les mesures necessàries per facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral amb les responsabilitats de cura de persones en situació de dependència. Les administracions públiques competents han de garantir la continuïtat de l'atenció i les cures de la persona en situació de dependència quan la persona cuidadora principal es trobi en una situació de malaltia greu o d'hospitalització que li impedeixi prestar temporalment aquestes cures.
c) La incorporació a la Seguretat Social en els termes que preveu la disposició addicional quarta.

4. En virtut del principi de cooperació en les relacions interadministratives, el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha de definir uns mínims comuns relatius a les mesures necessàries per complir el que estableixen els apartats 1 i 2, independentment de les mesures addicionals que les comunitats autònomes vulguin implementar en virtut de les seves competències.»

Cinc. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 5, que queden redactats de la manera següent:

«1. Són titulars dels drets que estableix aquesta Llei els espanyols que compleixin els requisits següents:

a) Trobar-se en situació de dependència en algun dels graus establerts.
b) Per a les nenes i nens menors de 6 anys, cal atenir-se al que disposa la disposició addicional tretzena.
c) Residir en territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos han de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. Per als menors de cinc anys, el període de residència s'exigeix a qui exerceixi la guarda i custòdia. Per a les persones titulars de drets que resideixin a l'estranger com a conseqüència de la destinació oficial de membres de la seva unitat familiar en una missió o un servei públic emparat per la normativa estatal sobre acció exterior, s'aplica el que preveu la disposició addicional dinovena.
No cal complir els requisits relatius a la nacionalitat espanyola que preveu aquest apartat ni el requisit de residència al territori espanyol durant un període de cinc anys que estableix la lletra c) en el cas de les persones que siguin:

i) Sol·licitants d'asil a Espanya, sempre que hagin presentat la documentació acreditativa que preveu l'article 18.1.a) de la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària, així com beneficiaris d'asil o de protecció subsidiària de conformitat amb l'article 36 d'aquesta Llei.
ii) Beneficiàries de protecció temporal d'acord amb el que estableix el Reglament sobre el règim de protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades, aprovat pel Reial decret 1325/2003, de 24 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament sobre el règim de protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades.

2. Les persones que, tot i complir els requisits anteriors, no tinguin la nacionalitat espanyola, es regeixen pel que estableixen la Llei orgànica 4/2000,

d'11 de gener, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, els tractats internacionals i els convenis que s'estableixin amb el país d'origen. Pel que fa als menors que no tinguin la nacionalitat espanyola, cal atenir-se al que estableix la legislació de protecció a la infància aplicable, tant en l'àmbit estatal com en l'autonòmic, així com als tractats internacionals.»

Sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

«1. Es crea el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència com a instrument de cooperació per articular els serveis socials i promoure l'autonomia i l'atenció a les persones en situació de dependència entre l'Administració general de l'Estat i les comunitats autònomes, tenint en compte l'autonomia d'aquestes últimes per adaptar i gestionar els serveis segons les seves característiques territorials i socioeconòmiques i garantint la cohesió i l'equitat del sistema a tot l'Estat.

Aquest Consell ha d'estar adscrit al ministeri competent en matèria de serveis socials, a través de la secretaria d'estat que correspongui, i ha d'estar constituït per la persona titular d'aquest ministeri, que n'ha d'exercir la presidència, i per les persones titulars de les conselleries competents en serveis socials i dependència de cadascuna de les comunitats autònomes. La vicepresidència recau en una d'aquestes persones. Així mateix, quan la matèria dels assumptes que s'hagin de tractar ho requereixi, es poden incorporar al Consell altres representants de l'Administració general de l'Estat o de les comunitats autònomes, en qualitat d'assessors especialistes, amb veu però sense vot. En la composició del Consell Territorial tenen majoria els representants de les comunitats autònomes.»

Set. Es modifica l'apartat 4 i s'afegeix un nou apartat 5 a l'article 10, que queden redactats de la manera següent:

«4. Els convenis han d'establir el finançament que correspon a cada Administració per a aquest nivell de prestació, en els termes que estableix l'article 32, així com els termes i les condicions per revisar-lo. Així mateix, els convenis han de recollir les aportacions de l'Estat derivades de la garantia del nivell de protecció que defineix l'article 9.

5. L'Administració general de l'Estat ha d'establir anualment en els seus pressupostos un crèdit per subscriure els convenis amb les administracions de les comunitats autònomes, d'acord amb el que preveu aquest article.»

Vuit. Es modifica el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«c) Establir els procediments i els mecanismes de coordinació sociosanitària necessaris per garantir una atenció integral, adequada i de qualitat a les persones en situació de dependència.

El Sistema Nacional de Salut ha de garantir l'atenció sanitària a les persones en situació de dependència en igualtat de condicions amb la resta de la ciutadania, sigui quin sigui el seu lloc i tipus de residència, de conformitat amb el que preveu la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.»

Nou. Es modifica l'article 13, que queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Objectius de les prestacions de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.*

L'atenció a les persones en situació de dependència i la promoció de la seva autonomia personal s'han d'orientar a satisfer els seus drets i a millorar la seva

qualitat de vida i autonomia personal, en un marc d'igualtat efectiva d'oportunitats, d'acord amb els objectius següents:

a) Promoure l'autonomia personal, la vida independent i la inclusió en la comunitat de les persones en situació de dependència.

b) Protegir la dignitat de les persones i garantir el bon tracte i l'exercici ple de tots els seus drets, en igualtat de condicions amb les altres.»

Deu. Es modifica l'article 14, que queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Prestacions de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.*

1. Les prestacions de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència poden tenir la naturalesa de serveis o de prestacions econòmiques i s'han de destinar a prevenir les situacions de dependència, promoure l'autonomia personal i la vida independent, i proporcionar cures i suports a les persones en situació de dependència.

La percepció d'una prestació econòmica o de serveis és compatible amb la realització d'un treball per compte d'altri o d'una activitat per compte propi, sense perjudici del còmput dels ingressos procedents d'aquest treball o activitat a l'efecte del que preveu l'article 33.

2. Les prestacions són de base comunitària i s'ajusten a les circumstàncies, la voluntat, els desitjos i les preferències de cada persona en situació de dependència, que participa en el disseny, la planificació i el seguiment dels seus suports i les seves cures, amb un enfocament basat en els drets i centrat en les persones.

En casos excepcionals en què no sigui possible que la persona en situació de dependència expressi la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, s'ha de recórrer a les persones que exerceixin les mesures de suport per a l'exercici de la seva capacitat jurídica, que han de determinar la voluntat de la persona i què hauria decidit, tenint en compte la seva trajectòria vital, les seves creences i els seus valors.

La determinació del centre residencial o de l'habitatge, que preveuen el paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 24 *bis* i l'article 25, s'ha de fer d'acord amb la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona en situació de dependència i amb el seu dret a romandre en l'entorn on desenvolupa o vol desenvolupar la seva vida. En tot cas, el dret d'accés al centre residencial o a l'habitatge escollit s'ha de mantenir fins que hi hagi disponibilitat.

3. Els serveis del Catàleg que preveu l'article 15 tenen caràcter prioritari i es presten a través de l'oferta pública de la Xarxa de Serveis Socials de les comunitats autònomes respectives.

4. La prioritat en l'accés als serveis es determina pel grau de dependència i, en cas d'igualtat de grau, pel temps d'espera transcorregut des de la data de sol·licitud per accedir al servei escollit i, en cas d'igualtat de grau i de temps d'espera, per la capacitat econòmica de la persona sol·licitant. Les persones en situació de dependència que no puguin accedir als serveis per aplicació del règim de prioritat assenyalat tenen dret a la prestació econòmica vinculada al servei que preveu l'article 17 o a un servei o una prestació econòmica transitòria, d'acord amb l'apartat 5.

5. Per a les persones en situació de dependència a les quals s'hagi reconegut el grau II o el grau III, quan no estigui disponible el servei reconegut en el seu PIA, s'ha d'articular transitòriament un altre servei o una altra prestació econòmica, d'acord amb la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, d'entre els que preveu el seu grau. Aquest servei o aquesta prestació econòmica es pot oferir fins que accedeixin a una plaça o a un servei del sistema

públic de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència. L'atenció mitjançant un servei de manera transitòria no altera, en cap cas, l'ordre de prioritat d'accés a la prestació reconeguda en el PIA de la persona en situació de dependència. Mitjançant un acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència s'han d'establir les condicions de la tramitació.

En el cas de la prestació econòmica vinculada que estableix l'article 17, aquesta s'ha de destinar a cobrir les despeses del servei reconegut en el PIA a què fa referència l'article 29, que han de prestar empreses o entitats d'iniciativa social o privades degudament acreditades per a l'atenció a la dependència.

6. S'ha de prestar una atenció lliure de subjeccions, ja siguin físiques, mecàniques, farmacològiques o químiques, i s'ha de reduir al màxim l'aplicació de restriccions en tots els serveis. Amb aquesta finalitat, les entitats i les empreses prestadores de serveis han d'implementar plans de subjeccions zero i de reducció de restriccions. Excepcionalment, en casos d'urgència vital, es pot utilitzar una mesura de subjecció o de restricció, sempre amb caràcter proporcional, durant el temps estrictament necessari, amb la mínima intensitat possible i garantint la prohibició d'excés, un cop s'hagin esgotat totes les mesures alternatives possibles per salvaguardar la vida de la persona. Qualsevol subjecció s'ha de valorar de manera individualitzada i s'ha de sotmetre a un procediment documentat que tingui prescripció mèdica no genèrica, supervisió tècnica i consentiment informat en cada cas, sense que siguin vàlids els consentiments genèrics ni els atorgats amb anterioritat.

7. L'empresa, l'entitat o el professional que presti els serveis mitjançant l'ús de tecnologia ha de garantir el respecte dels drets humans i, en particular, dels següents:

a) La llibertat i l'autonomia, per evitar solucions tecnològiques que imposin restriccions a la presa de decisions de la persona en situació de dependència.

b) La dignitat i la integritat personal, per garantir que les cures i els suports prestats mitjançant tecnologies digitals mantinguin un enfocament humà i respectuós.

c) La privacitat i la protecció de les dades de caràcter personal, especialment quan s'utilitzin sistemes de sensors, monitoratge i recollida de dades.

8. Els serveis de promoció de l'autonomia personal, de teleassistència, d'ajuda a domicili, d'assistència personal, de centre de dia i de nit, de cures i suports en habitatges i d'atenció residencial s'han de prestar a través de l'oferta pública de la Xarxa de Serveis Socials de les comunitats autònomes respectives, mitjançant centres i serveis públics o concertats, ja siguin privats o d'iniciativa social, degudament acreditats.

9. Les prestacions econòmiques establertes en virtut d'aquesta Llei són inembargables, llevat del supòsit que preveu l'article 608 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.»

Onze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 15, que queda redactat de la manera següent:

«1. El Catàleg de serveis comprèn els serveis socials següents de promoció de l'autonomia i d'atenció a la dependència, en els termes que s'especifiquen en aquest capítol:

a) Servei de prevenció de la situació de dependència.
b) Servei de promoció de l'autonomia personal.
c) Servei de teleassistència.
d) Servei d'ajuda a domicili.
e) Servei d'assistència personal.

f) Servei de centre de dia i de nit.
g) Servei de cures i suports en habitatges.
h) Servei d'atenció residencial.
i) Servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal.»

Dotze. Es modifica l'article 18, que queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar.*

1. Quan la persona en situació de dependència ho desitgi, rebi atenció del seu entorn familiar o relacional i es donin les condicions adequades de convivència i d'habitabilitat de l'habitatge, se li pot reconèixer una prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar. Aquesta prestació té la finalitat social de donar suport econòmic a la tasca que desenvolupa la persona cuidadora en l'entorn familiar i d'aconseguir que les persones en situació de dependència romanguin en el seu nucli de convivència d'origen, quan així ho triï la persona beneficiària i es consideri idònia l'atenció en el PIA.

2. El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'acordar les condicions d'accés a aquesta prestació, perquè el Govern les aprovi posteriorment mitjançant un reial decret. Excepcionalment, es pot no exigir la convivència quan entre la persona en situació de dependència i la persona cuidadora no professional hi hagi un compromís de cures sense contraprestació econòmica i totes dues resideixin en habitatges propers.»

Tretze. Es modifica l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Servei d'assistència personal a través de prestació econòmica.*

1. La prestació econòmica d'assistència personal s'alinea amb els principis de vida independent i autonomia de les persones en situació de dependència, sigui quin sigui el seu grau. El seu objectiu és contribuir a assolir el màxim grau possible d'autonomia de les persones en situació de dependència mitjançant la contractació d'assistència personal durant un nombre determinat d'hores, d'acord amb el que estableix el seu PIA. Així mateix, les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de vetllar per les condicions laborals i de formació dels i les professionals que prestin l'assistència personal.

2. Les administracions competents han de supervisar que aquesta prestació es destini al compliment de la finalitat per a la qual es va concedir.»

Catorze. S'afegeix un nou article 19 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 19 *bis*. *Servei de cures i suports a habitatges a través de prestació econòmica.*

1. La prestació econòmica de cures i suports en habitatges té per finalitat contribuir a la contractació del servei de cures i suports en habitatges que preveu l'article 24 *bis* per a les persones en situació de dependència.

2. En el supòsit que preveu l'article 24 *bis*.2.b), les persones en situació de dependència que així ho sol·licitin, quan les cures es coordinin de manera participativa, poden contractar el servei conjuntament.

3. Els serveis els presten directament professionals amb la qualificació adequada i que hagin acreditat les seves competències, o bé a través de centres i serveis concertats, ja siguin privats o d'iniciativa social, degudament acreditats.

4. Les administracions competents han de supervisar que aquesta prestació es destini al compliment de la finalitat per a la qual es va concedir.»

Quinze. Es modifica l'article 21, que queda redactat de la manera següent:

«Article 21. *Servei de prevenció de les situacions de dependència.*

El servei de prevenció de les situacions de dependència té per finalitat, d'una banda, prevenir l'aparició o l'agreujament de la situació de dependència mitjançant el desenvolupament coordinat, entre els serveis socials i els serveis de salut, d'actuacions de detecció proactiva de situacions de risc, de promoció de condicions de vida saludables i de programes específics de caràcter preventiu i de rehabilitació adreçats a les persones grans i a les persones amb discapacitat, així com a les persones afectades per processos d'hospitalització complexos. I, d'altra banda, disminuir, evitar o erradicar les limitacions i restriccions socials mitjançant el desenvolupament de mesures d'accessibilitat universal i d'inclusió social.

Amb aquesta finalitat, el Consell Territorial de Serveis Socials del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'acordar criteris, recomanacions i condicions mínimes que han de complir els plans de prevenció de les situacions de dependència que elaborin les comunitats autònomes, amb una consideració especial dels riscos i de les actuacions adreçades a les persones grans.»

Setze. S'afegeix un nou article 21 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 21 *bis*. *Servei de promoció de l'autonomia personal.*

1. Els serveis de promoció de l'autonomia personal tenen per finalitat desenvolupar i mantenir la capacitat personal de controlar, afrontar i prendre decisions sobre com viure d'acord amb la pròpia voluntat, els desitjos, les preferències i l'estil de vida, facilitant, si escau, amb els suports necessaris, la realització de les activitats de la vida diària, també quan aquestes es duguin a terme en entorns digitals.

2. El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'acordar la definició dels serveis mínims comuns.»

Disset. Es modifica l'article 22, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Servei de teleassistència.*

1. La teleassistència és un servei d'atenció i suport continu i personalitzat, d'acord amb les circumstàncies, la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona, que es presta mitjançant l'ús de tecnologies avançades i dispositius, tots d'accessibilitat universal, i amb el suport dels mitjans materials i personals necessaris. Les tecnologies avançades inclouen, entre d'altres, les tecnologies de la informació i la comunicació, la internet de les coses, la intel·ligència artificial aplicada, la domòtica o la robòtica.

2. La finalitat del servei és afavorir la permanència i el benestar de la persona en situació de dependència al seu domicili i la participació en el seu entorn comunitari, potenciant-ne l'autonomia i prevenint, detectant i, si escau, intervenint davant de situacions d'emergència, inseguretat, soledat i aïllament, entre d'altres.

3. El servei de teleassistència pot interoperar i integrar-se amb altres serveis del catàleg i amb els serveis del Sistema Nacional de Salut per oferir cures i suports integrals i coordinats a les persones en situació de dependència i a les persones que en tenen cura.

4. Les persones en situació de dependència tenen dret a rebre el servei de teleassistència, amb independència de la resta de prestacions o serveis reconeguts. Aquest servei s'ha de reconèixer com a servei complementari de la resta de prestacions incloses en el Programa individual d'atenció, sigui quin sigui el grau de dependència.

5. S'ha de prestar una atenció especial a garantir el servei de teleassistència a les zones rurals, frontereres o menys poblades per assegurar una connectivitat adequada les 24 hores del dia, tots els dies de l'any.

6. El servei de teleassistència ha d'incorporar el disseny per a tothom i l'accessibilitat universal, concretament el servei de videointerpretació en llengua de signes i/o la comunicació directa amb els agents en llengua de signes.»

Divuit. Es modifica l'article 23, que queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Servei d'ajuda a domicili.*

1. El servei d'ajuda a domicili està constituït pel conjunt d'actuacions que es duen a terme tant al domicili on viu la persona en situació de dependència com al seu entorn comunitari proper, amb la finalitat de facilitar el desenvolupament de les activitats de la vida diària i promoure'n l'autonomia d'acord amb la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències. Per a la prestació d'aquest servei, cal una formació especialitzada que garanteixi una resposta integral a les necessitats de la persona.

2. Per a les persones en situació de dependència que així ho sol·licitin, el servei d'ajuda a domicili s'ha d'organitzar de manera coordinada, conjunta i participativa en els supòsits següents:

a) Quan les persones resideixin al mateix habitatge.

b) Quan les persones resideixin en habitatges que formin part d'un equipament de caràcter col·lectiu ubicat en un entorn comunitari.

c) Quan les persones resideixin en habitatges propers.

3. En el supòsit de prestació econòmica vinculada al servei, quan tinguin lloc els supòsits que preveu l'apartat anterior, les persones en situació de dependència que així ho sol·licitin poden contractar el servei conjuntament.»

Dinou. S'afegeix un nou article 23 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 23 *bis*. *Servei d'assistència personal.*

El servei d'assistència personal té per finalitat promoure l'autonomia, la vida independent i la inclusió en la comunitat de les persones en situació de dependència, sigui quin sigui el seu grau i amb independència de la seva edat. Consisteix en la prestació de suports i cures, sota la seva direcció, a través de professionals de referència, preferentment amb formació especialitzada o experiència acreditada, d'acord amb un pla personal en què es concreten les activitats de la vida diària, que permeti a la persona desenvolupar el seu projecte de vida lliurement escollit en tots els àmbits i d'acord amb les seves necessitats, voluntat, desitjos i preferències.»

Vint. Es modifica l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Servei de centre de dia i de nit.*

1. El servei de centre de dia o de nit ofereix a les persones en situació de dependència, durant el període diürn o nocturn, cures i suports integrals, des d'un enfocament comunitari que garanteix els seus drets i se centra en les persones, amb l'objectiu de promoure'n l'autonomia personal, millorar-ne la qualitat de vida i donar suport a les famílies o a les persones cuidadores. En particular, el servei de centre de dia ha de facilitar la prevenció, la promoció de l'autonomia, l'estimulació cognitiva i física, l'acompanyament en l'adquisició o la millora de competències digitals i el suport psicològic i emocional. Així mateix, ha de fomentar l'autodeterminació i la participació inclusiva de les persones en la seva comunitat

mitjançant activitats significatives i d'acord amb la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, incloses les que es duen a terme en entorns digitals.

2. Des del centre de dia es poden prestar serveis similars adreçats a persones que visquin en domicilis propers i que necessitin suports per desenvolupar el seu projecte de vida. Es poden dur a terme a les instal·lacions del mateix centre, en altres espais de l'entorn comunitari o als domicilis de les persones. Han de tenir entre els seus objectius afavorir l'establiment de vincles entre les persones en situació de dependència i les persones de l'entorn comunitari.»

Vint-i-u. S'afegeix un nou article 24 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 24 *bis*. *Servei de cures i suports a habitatges.*

1. El servei de cures i suports en habitatges té per finalitat que les persones, amb independència de la seva edat i del seu grau de dependència, puguin desenvolupar el seu projecte de vida independent en un entorn de seguretat, confiança i benestar, i amb plena participació en la comunitat. Per fer-ho, s'ha de disposar de les cures i els suports integrals que necessitin les persones en situació de dependència, inclosos els d'alta complexitat, que, en tot cas, s'han de prestar d'acord amb la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències.

2. Aquest servei es pot prestar a través de dues modalitats:

a) Servei de cures i suports que es presta en un habitatge on conviuen un nombre reduït de persones en situació de dependència. L'habitatge ha de ser digne i adequat i ha d'estar ubicat en un entorn comunitari d'habitatges ordinaris.

El model de convivència ha de ser participatiu i consensuat entre les persones que conviuen.

Els serveis d'allotjament i manutenció estan inclosos en aquesta modalitat de prestació.

b) Servei de cures i suports que es presta en habitatges dignes i adequats, ubicats en un entorn comunitari, amb un pla que permeti articular cures comunes. Els habitatges han de formar part d'un equipament de caràcter col·lectiu o bé ser habitatges propers que comparteixin espais comuns.

El servei d'allotjament no s'inclou en aquesta modalitat de prestació.

En cada habitatge poden conviure amb la persona en situació de dependència persones properes o cuidadores, a proposta d'aquesta.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 25, que queda redactat de la manera següent:

«Article 25. *Servei d'atenció residencial.*

1. El servei d'atenció residencial té per finalitat oferir un lloc on viure en un entorn de confiança i benestar, acollidor i familiar, inclusiu, accessible i amb plena participació en la comunitat. S'ha de prestar una atenció integral que combini de manera coordinada els suports i les cures que necessiti la persona per desenvolupar un projecte de vida independent i amb sentit, i situar al centre de l'atenció els seus valors personals, les seves preferències, els seus drets i la seva intimitat.

2. La prestació d'aquest servei pot tenir caràcter permanent, quan es converteixi en la residència habitual de la persona, o temporal, quan s'atenguin estades temporals de convalescència o durant les vacances, els caps de setmana i els períodes de malaltia o de descans de les persones cuidadores no professionals.»

Vint-i-tres. Se suprimeix la secció 4a del capítol II del títol I.

Vint-i-quatre. Es modifica l'article 25 *bis*, que queda redactat de la manera següent:

«Article 25 *bis*. *Servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal.*

1. El servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal té per objecte facilitar a la persona en situació de dependència que així ho desitgi, durant el temps que ho necessiti, l'accés als productes de suport necessaris per dur a terme les activitats de la vida diària, mitjançant un sistema de préstec o de cessió temporal.

S'entén per producte de suport qualsevol dispositiu, instrument, programa informàtic, equipament o sistema tècnic destinat a prevenir, compensar, alleujar o eliminar limitacions de l'autonomia o a facilitar la participació en la comunitat.

2. El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'acordar el catàleg mínim comú que concreti els tipus de productes que poden ser objecte de préstec o cessió temporal dins de la Xarxa de Serveis Socials, així com el procediment per aprovar-lo i actualitzar-lo.

3. Queden exclosos d'aquest servei els productes de suport la provisió dels quals correspon als serveis públics de salut competents, atès que estan incorporats a la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut.

4. Aquest servei s'ha de prestar com a servei complementari de la resta de prestacions incloses en el Programa individual d'atenció, sigui quin sigui el grau de dependència.

5. El servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal té caràcter complementari respecte de la resta de prestacions i serveis reconeguts en el PIA, sense que el seu reconeixement pugui implicar la reducció, la suspensió o l'eliminació d'altres suports necessaris, llevat que hi hagi una duplicitat efectiva i acreditada respecte d'un mateix concepte de despesa.»

Vint-i-cinc. Es modifica el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 26, que queda redactat de la manera següent:

«b) Grau II. Dependència severa: quan la persona necessita ajuda per dur a terme diverses activitats de la vida diària dues o tres vegades al dia, però no requereix el suport permanent d'una persona cuidadora o té necessitats de suport extens per a la seva autonomia personal.»

Vint-i-sis. Es modifiquen els apartats 1 i 5 de l'article 27, que queden redactats de la manera següent:

«1. Les comunitats autònomes han de determinar els òrgans de valoració de la situació de dependència, que han d'emetre un dictamen sobre el grau de dependència amb especificació dels suports i les cures que la persona pugui necessitar. En el si del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència es poden elaborar, de manera consensuada, criteris comuns sobre la composició mínima i l'actuació dels òrgans de valoració de les comunitats autònomes, que, en tot cas, han de tenir caràcter públic.»

«5. La valoració s'ha de dur a terme tenint en compte els informes sobre la salut i les cures de salut de la persona elaborats pel professional de medicina o d'infermeria de referència, la valoració directa de les seves capacitats físiques, cognitives i funcionals, així com les condicions i les característiques de l'entorn on visqui. A més, també s'han de tenir en compte els productes sanitaris, les ortesis, les pròtesis i les ajudes tècniques que es considerin adequats per al seu cas.»

Vint-i-set. Es modifica l'article 28, que queda redactat de la manera següent:

«Article 28. *Procediment per al reconeixement de la situació de dependència del dret a les prestacions del sistema.*

1. El procediment s'ha d'iniciar a instància de la persona que pugui estar afectada per algun grau de dependència o de qui n'exerceixi la representació, i s'ha d'establir un termini màxim de 3 mesos per resoldre'l.

2. El reconeixement de la situació de dependència s'ha de fer mitjançant una resolució expedida per l'Administració autonòmica corresponent al lloc de residència de la persona sol·licitant, que té validesa en tot el territori de l'Estat.

3. La resolució a què es refereix l'apartat anterior ha de determinar els serveis o les prestacions que corresponen a la persona sol·licitant segons el grau de dependència.

4. En cas de canvi de residència, la comunitat autònoma de destinació ha de determinar, en funció de la seva xarxa de serveis i prestacions, els que corresponen a la persona en situació de dependència.

5. Els criteris bàsics del procediment per al reconeixement de la situació de dependència i les característiques comunes de l'òrgan i dels professionals que duguin a terme el reconeixement s'han de consensuar prèviament en el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

6. Els serveis de valoració de la situació de dependència, de prescripció de serveis i prestacions i de gestió de les prestacions econòmiques que preveu aquesta Llei s'han de prestar directament per les administracions públiques i no poden ser objecte de delegació, contractació o concert amb entitats privades.

7. La tramitació dels expedients ha de respectar l'ordre d'incoació en assumptes de naturalesa homogènia, llevat que, d'ofici, s'acordi motivadament el contrari quan la intersecció de factors econòmics, d'accessibilitat, d'habitatge, de condicions de salut, d'aïllament social, de règim penal penitenciari o de violència de gènere o sexual situï la persona en una situació d'especial vulnerabilitat. En aquests casos, l'expedient s'ha de tramitar d'urgència.»

Vint-i-vuit. Es modifica l'article 29, que queda redactat de la manera següent:

«Article 29. *Programa individual d'atenció.*

1. En el marc del procediment de reconeixement de la situació de dependència i de les prestacions corresponents, els serveis socials competents del sistema públic han d'establir, d'acord amb la persona en situació de dependència i a proposta d'aquesta, un Programa individual d'atenció en què es determinin les modalitats de cures i suports conformes amb la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona en situació de dependència, entre les que preveu per al seu grau. En el procediment hi participen, si escau, les persones que exerceixin mesures de suport per a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones en situació de dependència i, amb el consentiment d'aquestes, les persones cuidadores no professionals.

La voluntat, els desitjos i les preferències s'han de posar de manifest mitjançant un tràmit de consulta prèvia en què s'ha de garantir l'accessibilitat universal i s'han de proporcionar els suports necessaris. En casos excepcionals en què no sigui possible que la persona en situació de dependència expressi la seva voluntat, els seus desitjos i les seves preferències, s'ha de recórrer a les persones que exerceixin les mesures de suport per a l'exercici de la seva capacitat jurídica, que han de determinar la voluntat de la persona i què hauria decidit, tenint en compte la seva trajectòria vital, les seves creences i els seus valors.

En els casos excepcionals en què la proposta dels serveis socials s'aparti de la voluntat, els desitjos i les preferències de la persona en situació de dependència, aquests ho han de justificar motivadament i acreditar que prèviament han esgotat totes les opcions que permetin respectar-los.

2. Un cop elaborat el Programa individual d'atenció, els serveis socials corresponents han d'adaptar els serveis i les prestacions econòmiques a les circumstàncies i preferències de la persona interessada, amb la seva comunicació prèvia, atenent els canvis en la seva situació personal i en el seu entorn.

3. El Programa individual d'atenció s'ha de revisar:

a) A instància de la persona interessada o els qui la representin.

b) D'ofici, en la forma que determini i amb la periodicitat que prevegi la normativa de les comunitats autònomes.

c) Amb motiu del canvi de residència a una altra comunitat autònoma o a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

4. Les prestacions es poden modificar o extingir, amb audiència prèvia de la persona interessada, quan es produeixi una variació de qualsevol dels requisits establerts per al seu reconeixement o per incompliment de les obligacions que regula aquesta Llei.

En cas de defunció de la persona en situació de dependència, la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar s'ha d'abonar fins a l'últim dia del mes en què es produeixi la defunció.»

Vint-i-nou. Es modifica l'article 30, que queda redactat de la manera següent:

«Article 30. *Revisió del grau de dependència.*

El grau de dependència es pot revisar a instància de la persona interessada, dels seus representants o d'ofici per les administracions públiques competents, per alguna de les causes següents:

a) Millora o empitjorament de la situació de dependència.

b) Error de diagnòstic o en l'aplicació del barem corresponent.»

Trenta. Es modifica l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«Article 31. *Prestacions de naturalesa anàloga i finalitat.*

1. La percepció d'una de les prestacions econòmiques que preveu aquesta Llei comporta la deducció del seu import de qualsevol altra prestació de naturalesa i finalitat anàlogues establerta en els règims públics de protecció social. En particular, s'han de deduir el complement de gran incapacitat regulat a l'article 196.4 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre; l'assignació econòmica per fill a càrrec més gran de 18 anys amb un grau de discapacitat igual o superior al 75%; el complement per necessitat d'una tercera persona de la pensió d'incapacitat no contributiva, i el subsidi d'ajuda a tercera persona que preveu la disposició transitòria única del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

2. El que disposa l'apartat anterior no és aplicable a les persones que tinguin reconegut el grau III+ de dependència extrema.»

Trenta-u. Es modifica l'article 32, amb la redacció següent:

«Article 32. *Finançament del sistema per les administracions públiques.*

1. El finançament del Sistema ha de ser suficient per garantir el compliment de les obligacions que corresponen a les administracions públiques competents i s'ha de determinar anualment en els pressupostos corresponents, i assegurar, en qualsevol cas, el finançament necessari per garantir el compliment de l'apartat 2 d'aquest article. Així mateix, qualsevol canvi en el catàleg de prestacions i serveis ha d'anar acompanyat de la memòria econòmica corresponent, i el seu finançament s'ha de debatre i aprovar en el si del Consell de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

2. L'Administració General de l'Estat ha d'assumir íntegrament el cost derivat del que preveu l'article 9 i garantir, en tot cas, un finançament equivalent al cinquanta per cent de la despesa total certificada per cada comunitat autònoma en l'exercici precedent, en què no s'inclou l'aportació de les persones beneficiàries.

3. En el marc de cooperació interadministrativa que preveu l'article 10, els convenis que se subscriguin entre l'Administració General de l'Estat i cadascuna de les administracions de les comunitats autònomes han de determinar les obligacions assumides per cadascuna de les parts pel que fa al finançament dels serveis i les prestacions del Sistema. Aquests convenis, que poden ser anuals o pluriennals, han d'establir criteris de repartiment tenint en compte la població en situació de dependència, la dispersió geogràfica, la insularitat, les persones emigrants retornades i altres factors, i les parts els poden revisar.

L'aportació de la comunitat autònoma ha de ser, cada any, com a mínim igual a la de l'Administració General de l'Estat, d'acord amb el que preveuen aquest apartat i l'anterior.

4. Les dades recollides a través del Sistema d'Informació del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència han de servir de base per al seguiment, l'avaluació i el finançament del sistema i tenen exclusivament funcions de cooperació tècnica i d'intercanvi d'informació, sense que en cap cas puguin interferir en l'exercici de les competències exclusives de les comunitats autònomes.»

Trenta-dos. S'afegeix un nou article 32 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 32 *bis*. *Determinació de la capacitat econòmica.*

1. Les comunitats autònomes, en exercici de les seves competències en matèria d'assistència o serveis socials, han de desenvolupar, en el seu àmbit territorial, els criteris de determinació de la capacitat econòmica de les persones beneficiàries, tenint en compte la seva renda i el seu patrimoni. En la valoració del patrimoni s'han de tenir en compte l'edat de la persona beneficiària i el tipus de servei que es presta, sense computar-hi l'habitatge habitual i fixant llindars específics de renda, patrimoni i mínims exempts, adaptats al cost de la vida i a les circumstàncies socioeconòmiques de la seva població.

2. El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència pot consensuar criteris generals per determinar la capacitat econòmica.»

Trenta-tres. Es modifica l'article 33, que queda redactat de la manera següent:

«Article 33. *La participació de les persones beneficiàries en el cost de les prestacions.*

1. Quan escaigui la seva participació en el finançament de les prestacions de dependència, les persones beneficiàries hi han de contribuir d'acord amb el tipus i

el cost del servei i amb la seva capacitat econòmica, que és exclusivament personal.

2. La capacitat econòmica de la persona beneficiària també s'ha de tenir en compte per determinar la quantia de les prestacions econòmiques.

3. Les comunitats autònomes, en exercici de les seves competències en matèria d'assistència o serveis socials, han de regular els criteris per determinar la participació de les persones beneficiàries en el cost dels serveis, incloent-hi la fixació de mínims exempts i altres condicions específiques, atenent la realitat del cost de la vida, les prestacions disponibles i les circumstàncies socials de la seva població. En particular, aquestes normes autonòmiques garanteixen:

a) Un mínim de capacitat econòmica exempt, als efectes d'aquesta Llei, de participar en el cost dels serveis, atès que es destina a satisfer les necessitats bàsiques personals i familiars.

b) En els casos del servei d'atenció residencial i del servei de cures i suports en habitatges que preveu l'article 24 *bis*.2.a), s'ha de garantir una quantitat mínima per a despeses personals destinada a afavorir el benestar físic i emocional, l'autonomia de les persones i la seva inclusió i participació en la comunitat.

c) Les quantitats que preveuen els apartats 1 i 2 s'actualitzen anualment per ajustar-se al cost de la vida.

d) Que la quantia de la participació de la persona beneficiària no impliqui una càrrega tan elevada que tingui efectes dissuasius o provoqui que les persones renunciïn a la intensitat de les cures i els suports que necessiten.

4. Per fixar la participació de la persona beneficiària, s'ha de tenir en compte la distinció entre els serveis assistencials i els serveis de manutenció i hotelers.

5. Cap persona no queda exclosa de la cobertura del Sistema per manca de recursos econòmics.

6. En compliment de l'obligació de transparència, les administracions competents han de fer pública anualment informació detallada sobre la participació de les persones beneficiàries en el cost de cadascun dels serveis, amb el màxim nivell de desagregació possible, i respectar el secret estadístic.»

Trenta-quatre. Es modifica l'article 34, que queda redactat de la manera següent:

«Article 34. *Qualitat en el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.*

1. El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha de garantir la qualitat de l'atenció dels centres i serveis mitjançant l'avaluació dels processos d'atenció i, especialment, de l'impacte que tenen en la satisfacció dels drets, la qualitat de vida i el benestar de les persones en situació de dependència i de les que presten les cures i els suports, a fi de garantir-ne l'eficàcia.

2. Sense perjudici de les competències de cadascuna de les comunitats autònomes i de l'Administració General de l'Estat, en el si del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència s'han d'establir criteris comuns d'acreditació de la qualitat dels centres i serveis del Sistema basats en l'enfocament de drets humans, en el marc general de qualitat de l'Administració General de l'Estat.

3. L'acció inspectora de les administracions públiques ha d'estar alineada amb el sistema de qualitat i amb un model d'atenció basat en els drets humans, centrat en el projecte de vida de cada persona i de base comunitària. S'ha de garantir la publicació dels resultats de l'actuació inspectora.

4. Les comunitats autònomes han d'establir sistemes d'alerta i de resposta ràpida davant de possibles casos de mala praxi, manca de bon tracte, discriminació, limitació o vulneració de drets.»

Trenta-cinc. Es modifica l'article 35, que queda redactat de la manera següent:

«Article 35. *Qualitat en la prestació dels serveis.*

1. El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'elaborar un marc de referència amb criteris i estàndards que facilitin l'avaluació i l'anàlisi comparativa de la qualitat de les cures i els suports en centres i serveis, des de la perspectiva dels drets humans, l'atenció personalitzada i l'enfocament comunitari. L'avaluació ha de prestar una atenció especial a l'impacte de les cures en la satisfacció dels drets i la qualitat de vida, tant de les persones ateses com de les que les presten.

S'ha de prestar una atenció específica a l'avaluació de l'impacte de les cures i els suports en la satisfacció dels drets i la qualitat de vida de les persones que els reben i de les que els presten. Així mateix, s'ha de garantir l'anàlisi comparativa dels centres i serveis del Sistema.

2. A fi de garantir la transparència i la rendició de comptes, les administracions competents han de difondre i publicar informació detallada sobre els resultats de les avaluacions de cada entitat o empresa proveïdora de serveis, a partir de dades fiables i comparables.

3. Sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes i de l'Administració General de l'Estat, el Consell Territorial ha de debatre i fer públic un pla d'elaboració i publicació de bones pràctiques, recomanacions i directrius.

4. Els centres residencials han de disposar d'una guia de convivència i funcionament que contingui, entre altres qüestions, la forma d'organització i funcionament de la prestació del servei, els drets i les obligacions de les persones en situació de dependència i la manera com hi participen, d'acord amb el que estableix el marc de les competències de les comunitats autònomes en matèria de centres residencials.»

Trenta-sis. S'afegeix un nou article 35 *bis*, amb la redacció següent:

«Article 35 *bis*. *Garantia de qualitat a l'ocupació.*

1. Dins dels criteris i estàndards comuns d'acreditació de la qualitat que recull l'article 34, el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'incloure, de manera específica, els relatius a la qualitat de l'ocupació de les persones que presten els serveis del Sistema, incloent-hi els aspectes referents a la suficiència de professionals en tots els serveis, atenent el grau de dependència, per garantir una atenció integral i continuada, així com a la qualificació, les competències i la formació del personal d'atenció directa i la seva actualització. Les administracions públiques han de promoure la professionalitat, potenciar la formació i facilitar l'acreditació de les competències professionals.

2. En el marc del que preveu l'article 35.1, el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, un cop escoltat el Comitè Consultiu del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, ha d'acordar un conjunt d'indicadors que permetin fer el seguiment i l'avaluació de la qualitat de l'ocupació i de les condicions laborals, com ara el salari, les jornades, la temporalitat o altres, desglossats, com a mínim, per sexe, edat, origen i titularitat del servei.

3. S'ha d'informar el Comitè Consultiu del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència de l'evolució dels indicadors de qualitat de l'ocupació, sense perjudici del que disposa l'article 35.2.»

Trenta-set. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 37, que queden redactats de la manera següent:

«2. El sistema ha de contenir informació sobre el Catàleg de serveis i ha d'incorporar, com a dades essencials, les relatives a la població protegida, els recursos humans, les infraestructures de la xarxa, els serveis i les prestacions, la titularitat dels serveis, els temps i les llistes d'espera, els costos del sistema desglossats per administracions i la participació de les persones usuàries (incloent-hi ràtios relatives a la seva capacitat econòmica, renda i patrimoni), els resultats obtinguts i la qualitat en la prestació dels serveis.

3. El sistema d'informació ha de preveure específicament l'elaboració d'estadístiques que continguin dades desglossades, com a mínim, per sexe, edat i grau de dependència, així com per altres variables, per a finalitats estatals en matèria de dependència, per a les qüestions d'interès general supracomunitari i per a les que derivin de compromisos amb organitzacions supranacionals i internacionals. En tot cas, s'ha de complir el que preveuen les directives europees i l'ordenament jurídic nacional vigent en relació amb la protecció de dades de caràcter personal, les dades obertes i la reutilització de la informació del sector públic, i la transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern.»

Trenta-vuit. Es modifica la disposició addicional cinquena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquena. *Registre de prestacions socials públiques.*

La prestació econòmica vinculada al servei, la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar, el servei d'assistència personal mitjançant prestació econòmica i el servei de cures i suports en habitatges mitjançant prestació econòmica, que regula aquesta Llei, queden integrats en el Registre de prestacions socials públiques. Amb aquesta finalitat, les administracions competents que gestionin aquestes prestacions estan obligades a subministrar les dades relatives a les prestacions que s'hagin concedit que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei.»

Trenta-nou. Se suprimeix la disposició addicional sisena.

Quaranta. S'afegeix un nou paràgraf a la disposició addicional vuitena, amb la redacció següent:

«Les referències que es fan en aquesta Llei a "persones dependents", "usuaris", "beneficiaris", "sol·licitants", "cuidadors", "interessats", "ciutadans", "espanyols", "assessors" i "autors" s'entenen fetes a "persones en situació de dependència", "persones usuàries", "persones beneficiàries", "persones sol·licitants", "persones cuidadores", "persones interessades", "ciutadania", "espanyols/es", "assessors/es" i "autors/es".»

Quaranta-u. Es modifica la disposició addicional desena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional desena. *Recerca, innovació i tecnologia aplicada.*

1. Els poders públics han de fomentar la recerca, la innovació social i la tecnologia aplicada en tots els àmbits relacionats amb la satisfacció dels drets, la millora de les condicions i la qualitat de vida i l'acompanyament a les persones en situació de dependència i al seu entorn relacional, així com en les condicions en què es presten les cures i els suports. En aquest sentit, s'ha de promoure la col·laboració per transferir i aplicar els coneixements derivats de la innovació social en aquests àmbits.

2. L'Institut de Gent Gran i Serveis Socials ha de promoure la informació, l'intercanvi i la col·laboració per desenvolupar la recerca, la innovació social i la tecnologia, especialment en l'àmbit de la intel·ligència artificial aplicada, en el marc dels principis i els drets d'aquesta Llei. S'ha d'articular d'acord amb bones pràctiques, recomanacions, sistemes de coneixement, xarxes de col·laboració i aprenentatge compartit, tant a escala nacional com internacional, que afavoreixin la permanència de les persones en situació de dependència en el seu entorn i en millorin les condicions i la qualitat de vida, així com les del seu entorn relacional. La seva finalitat ha de ser:

a) Oferir un espai de pensament, anàlisi i generació de coneixement que identifiqui evidències, bones pràctiques, oportunitats i riscos emergents en relació amb les cures de llarga durada, amb una atenció especial a la satisfacció dels drets humans, la millora de les condicions i la qualitat de vida de les persones en situació de dependència i del seu entorn relacional, incorporant l'avaluació de l'impacte social en cadascuna de les iniciatives que es posin en marxa.

b) Fomentar la incorporació d'innovacions tecnològiques i d'aplicacions de la intel·ligència artificial, tant per agilitzar el procediment administratiu com per facilitar les cures i els suports mitjançant productes i eines que en simplifiquin la complexitat.

c) Facilitar la trobada i l'intercanvi entre comunitats autònomes, entitats locals, entitats del tercer sector d'iniciativa social sense ànim de lucre i organismes i institucions nacionals i internacionals, i generar espais de creació conjunta i col·lectiva, col·laboració i aprenentatge en l'àmbit de les cures de llarga durada.

d) Contribuir a l'ecosistema d'innovació social mitjançant projectes pilot que tinguin per objectiu oferir solucions innovadores a reptes socials complexos en l'àmbit del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, i difondre'n adequadament els resultats.

e) Constituir i mantenir actualitzat un fons documental especialitzat en l'anàlisi dels sistemes de cures de llarga durada i en l'estudi de la realitat de les persones en situació de dependència i del seu entorn relacional, que serveixi de suport a la pràctica professional, a la satisfacció dels drets i a la millora de la qualitat de vida de totes les persones implicades en el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

f) Establir xarxes de col·laboració, a escala nacional o internacional, entre entitats del tercer sector d'acció social, de l'economia social, del sector privat, universitats i administracions públiques per estudiar i afrontar els reptes socials del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència i millorar les cures i els suports a les persones en situació de dependència.

g) Establir xarxes de col·laboració amb institucions i organitzacions internacionals que duguin a terme estudis, recerques o innovacions en l'àmbit de les cures de llarga durada.

h) Garantir la participació activa de les persones en situació de dependència expertes per experiència en els processos de recerca i innovació social.

i) Promoure iniciatives orientades a facilitar l'accés lliure a les dades generades i als resultats derivats de la recerca i dels processos d'innovació social, així com desenvolupar infraestructures i plataformes digitals obertes que hi permetin accedir.

3. Als efectes del que preveu l'apartat 2, l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials ha de trametre anualment al Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència un informe sobre les iniciatives i actuacions dutes a terme en els àmbits de la recerca, la innovació i les tecnologies, i sobre els seus resultats.

4. Les actuacions que es duguin a terme s'han de fonamentar en principis ètics sòlids i orientar-se a l'interès general, reduir les desigualtats i garantir el respecte dels drets humans.

A aquests efectes, s'han d'articular les mesures necessàries per afrontar els reptes ètics derivats de l'aplicació de la recerca, la innovació social, els desenvolupaments tecnològics i la intel·ligència artificial en l'àmbit de les cures de llarga durada, i s'ha de promoure la col·laboració amb el Comitè Espanyol d'Ètica de la Recerca, regulat pel Reglament del Comitè Espanyol d'Ètica de la Recerca, aprovat pel Reial decret 53/2023, de 31 de gener, així com amb altres comitès ètics de caràcter sectorial, tant de l'Administració General de l'Estat com d'altres administracions públiques o entitats especialitzades en inclusió social.

5. Les administracions públiques han d'adoptar mesures d'acció positiva i fer els ajustos raonables necessaris perquè les persones en situació de dependència puguin participar sense discriminació en les diferents fases dels processos de recerca i innovació social per al disseny i el desenvolupament de tecnologies, productes i serveis en l'àmbit del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

6. L'Institut de Gent Gran i Serveis Socials té la consideració de centre de referència, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, en matèria de ciència, tecnologia i recerca en relació amb les persones en situació de dependència i els seus drets, inclusió i benestar, i queda integrat, a aquests efectes, en el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació.»

Quaranta-dos. Es modifica la disposició addicional tretzena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional tretzena. *Protecció dels menors de 6 anys.*

1. Sense perjudici dels serveis establerts en els àmbits educatiu i sanitari, el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'atendre les necessitats de les nenes i els nens menors de 6 anys amb situació de dependència acreditada, mitjançant els serveis i les prestacions que els corresponguin, entre els que preveu aquesta Llei. L'instrument de valoració que preveu l'article 27 ha d'incorporar, a aquests efectes, una escala de valoració específica.

2. L'atenció a les nenes i els nens menors de 6 anys, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, s'ha d'integrar en els diversos nivells de protecció que estableix l'article 7 i en les seves formes de finançament.

3. En el si del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, i en col·laboració amb el Ministeri de Joventut i Infància, s'ha de promoure l'adopció d'un pla integral d'atenció per a aquestes nenes i aquests nens menors de 6 anys en situació de dependència, que prevegi les mesures que han d'adoptar les administracions públiques, sense perjudici de les seves competències, per facilitar l'atenció primerenca, l'estimulació i la rehabilitació de les seves capacitats físiques, cognitives i intel·lectuals.»

Quaranta-tres. S'afegeix una nova disposició addicional divuitena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional divuitena. *Foment de la innovació social.*

1. Amb l'objectiu de fomentar la innovació social en el marc del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, les comunitats autònomes poden establir, en l'àmbit de les seves competències, espais d'exempció reguladora que permetin assajar marcs normatius flexibles orientats al desenvolupament de modalitats alternatives i innovadores de serveis de cures i suports personalitzats, de base comunitària i amb enfocament de drets, respectant en tot cas els principis i els drets d'aquesta Llei.

2. Cada comunitat autònoma ha de definir el règim excepcional aplicable en aquests espais d'exempció reguladora, incloent-hi el seu abast, la durada, els límits d'aplicació i les garanties necessàries per assegurar els nivells de protecció que preveu l'article 7 per a les persones en situació de dependència que hi participin. Així mateix, correspon a la comunitat autònoma determinar la forma de reconeixement de la situació de dependència durant la vigència de l'espai d'exempció reguladora, així com les condicions específiques d'habilitació de les entitats que hi participin, i atendre'n el caràcter experimental.

3. En el marc d'aquests espais d'exempció reguladora, les comunitats autònomes poden emprar diverses modalitats d'assaig, inclosos, si escau, projectes pilot, i han d'establir els mecanismes de supervisió, avaluació i governança col·laborativa que siguin adequats per garantir l'aprenentatge i la millora contínua de les pràctiques innovadores.

4. Aquests projectes pilot han d'estar emparats pels nivells de protecció regulats a l'article 7 pel que fa a les persones en situació de dependència que hi participin, i no és requisit necessari que la comunitat autònoma hagi dictat la resolució que preveu l'article 29 ni que l'entitat disposi de l'acreditació corresponent.

5. Si, un cop finalitzats els projectes pilot, el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència considera, sobre la base d'una avaluació de l'impacte, entre altres aspectes, en la qualitat de vida de les persones, que la modalitat de cures i suports desenvolupada d'aquesta manera constitueix una alternativa desitjable i viable, es poden iniciar els tràmits per incorporar-la al Catàleg de serveis que preveu l'article 15.»

Quaranta-quatre. S'hi afegeix una nova disposició addicional dinovena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dinovena. *Empleats públics del Servei Exterior.*

Als efectes del requisit de residència que estableix l'article 5.1.c) per obtenir la condició de titular de drets, es considera anàloga a la residència a Espanya la residència a l'estranger, sempre que estigui acreditada en el Registre de Matrícula Consular, de conformitat amb el que disposa el Reial decret 991/2024, d'1 d'octubre, sobre la inscripció de les persones de nacionalitat espanyola en els registres de matrícula de les oficines consulars a l'estranger, per a totes les persones titulars de drets que estableix aquesta Llei que resideixin a l'estranger a conseqüència de la destinació oficial de membres de la seva unitat familiar en una missió o servei públic emparat per la normativa estatal sobre acció exterior.»

Quaranta-cinc. S'afegeix una nova disposició addicional vintena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vintena. *Aprovació del marc formatiu dels i de les professionals que prestin l'assistència personal.*

En el termini màxim d'un any, el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència ha d'aprovar el marc formatiu necessari per accedir a l'exercici professional i exercir com a professionals de l'assistència personal, orientada a garantir suports personalitzats per a la vida independent, la participació comunitària i l'exercici ple dels drets de les persones en situació de dependència i/o amb discapacitat.»

Quaranta-sis. S'afegeix una nova disposició addicional vint-i-unena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vint-i-unena. *Compatibilitat de les prestacions de base domiciliària.*

Abans de l'1 de gener de 2030, les comunitats autònomes han d'haver adaptat els seus règims d'incompatibilitats per garantir la compatibilitat de totes les prestacions de base domiciliària, d'acord amb el que estableix l'article 14.»

Quaranta-set. S'afegeix una nova disposició addicional vint-i-dosena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vint-i-dosena. *Interoperabilitat dels sistemes d'informació del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.*

L'Administració General de l'Estat ha de promoure, en cooperació amb les comunitats autònomes i les entitats locals, la interoperabilitat dels sistemes d'informació del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència amb els sistemes autonòmics i locals, així com la tramitació telemàtica integral dels procediments, respectant en tot cas les competències autonòmiques i la normativa de protecció de dades.

Així mateix, s'ha de garantir un suport tècnic suficient a les entitats locals que participin en la tramitació, la informació o l'acompanyament de les persones beneficiàries.»

Quaranta-vuit. Es modifica l'apartat 3 de la disposició final primera, que queda redactat de la manera següent:

«3. El dret d'accés a les prestacions derivades del reconeixement de la situació de dependència neix en la data de la resolució de reconeixement de les prestacions o, si escau, quan hagin transcorregut sis mesos des de la presentació de la sol·licitud sense que s'hagi dictat i notificat una resolució expressa de reconeixement de la prestació.»

Quaranta-nou. S'afegeix una nova disposició final quarta *bis*, amb la redacció següent:

«Disposició final quarta *bis*. *Criteris comuns per al suport a persones cuidadores no professionals.*

El Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, o l'òrgan autonòmic competent, ha d'acordar, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor de la Llei 4/2026, d'1 d'octubre, per la qual es modifiquen el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per ampliar i reforçar els drets de les persones amb discapacitat a la inclusió, l'autonomia i l'accessibilitat universal d'acord amb l'article 49 de la Constitució espanyola, uns criteris comuns mínims per al desenvolupament de serveis de suport a les persones familiars o convivents que prestin suports i cures al domicili mateix a persones en situació de dependència.

Aquests serveis poden incloure, entre d'altres:

a) Assessorament, orientació i acompanyament en la realització de les cures i en l'accés a prestacions i serveis.

b) Suport psicològic individual i grupal.

c) Suports de respir, preferentment mitjançant assistència personal o altres suports de base comunitària.

d) Formació per a la qualitat de les cures, amb enfocament de promoció de l'autonomia personal i vida independent.

e) Assessorament en accessibilitat de la llar, productes de suport i prevenció de sobrecàrrega física i emocional.

La regulació i el desenvolupament d'aquests serveis correspon a les administracions competents, i respecta les competències autonòmiques.»

Disposició addicional primera. *Referències en matèria d'habitatge.*

Les referències a «habitatge» i «habitatge digne i adequat» s'entenen fetes en el sentit de la definició que estableix l'article 3 de la Llei 12/2023, de 24 de desembre, pel dret a l'habitatge.

Disposició addicional segona. *Requisit per accedir a professions, oficis i activitats que impliquin contacte habitual amb persones amb discapacitat o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures.*

1. És un requisit per accedir a qualsevol professió, ofici o activitat que impliqui contacte habitual amb persones amb discapacitat o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures, en els termes definits a l'apartat següent, no haver estat condemnat per sentència ferma per cap delicte contra la llibertat sexual tipificat al títol VIII de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, ni per cap delicte de tràfic d'éssers humans tipificat al títol VII *bis*, ni per cap delicte relacionat amb la violència domèstica i de gènere tipificat a l'article 173.2, tots dos del Codi penal esmentat. A aquest efecte, qui pretengui accedir a aquestes professions, oficis o activitats ha d'acreditar aquesta circumstància mitjançant l'aportació d'un certificat negatiu del Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans i del Registre central per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere, segons correspongui.

2. Als efectes d'aquesta Llei, són professions, oficis i activitats que impliquen contacte habitual amb persones amb discapacitat o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures totes aquelles, retribuïdes o no, que, per la seva pròpia naturalesa i essència, comporten un tracte repetit, directe i regular, i no merament ocasional, amb aquestes persones, així com, en tot cas, les que les tenen com a destinatàries principals. Pel que fa als menors amb discapacitat, també cal atenir-se al que disposa l'article 57 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència.

3. Queda prohibit donar ocupació en qualsevol professió, ofici o activitat que impliqui contacte habitual amb persones amb discapacitat o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures a les persones que tinguin antecedents al Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans o al Registre central per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere.

4. L'existència d'antecedents al Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans o al Registre central per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere, a l'inici de l'activitat en els treballs o activitats que impliquin contacte habitual amb persones amb discapacitat i/o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures, comporta la impossibilitat legal de contractació. En el cas que es tracti d'activitats de voluntariat, l'entitat ha de prescindir immediatament de la persona voluntària. A aquest efecte, qui pretengui accedir a aquestes activitats ha d'acreditar aquesta circumstància mitjançant l'aportació d'un certificat negatiu dels registres esmentats.

5. L'aparició sobrevinguda d'antecedents al Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans comporta el cessament o la finalització immediata de la

relació laboral per compte d'altri, de les pràctiques no laborals o de la participació de la persona voluntària en les activitats. No obstant això, sempre que sigui possible, atenent les circumstàncies concurrents al centre de treball o a l'entitat de voluntariat i l'activitat que s'hi desenvolupi, l'empresa o l'entitat pot efectuar un canvi de lloc de treball o d'activitat, respectivament, sempre que la nova ocupació no impliqui contacte habitual amb persones amb discapacitat i/o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures.

De conformitat amb el que s'ha exposat, el treballador per compte d'altri ha de comunicar al seu ocupador qualsevol canvi que es produeixi en els registres esmentats pel que fa a l'existència d'antecedents, encara que aquests derivin de fets anteriors a l'inici de la seva relació laboral. L'omissió d'aquesta comunicació es considera un incompliment greu i culpable als efectes del que disposa l'article 54.2.d) del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

Aquesta obligació de comunicació, així com les conseqüències del seu incompliment, també s'han d'incloure en els acords que se subscriguin entre les empreses i les persones beneficiàries de les pràctiques no laborals que es formalitzin a l'empara del Reial decret 1543/2011, de 31 de desembre, pel qual es regulen les pràctiques no laborals en empreses.

6. Les comunitats autònomes han d'establir, mitjançant una norma amb rang de llei, el règim sancionador corresponent a l'incompliment de les obligacions que estableix l'apartat 1.

7. Els antecedents que constin com a cancel·lats al Registre central de delinqüents sexuals i de tràfic d'éssers humans i al Registre central per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere no s'han de tenir en compte als efectes de limitar l'accés i l'exercici de professions, oficis i activitats que impliquin contacte habitual amb persones amb discapacitat i/o en situació de dependència en l'àmbit dels suports i les cures.

Disposició addicional tercera. *Referències normatives.*

Les referències que es fan a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, a:

a) «Activitats bàsiques de la vida diària» s'entenen fetes a «Activitats de la vida diària».

b) La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, s'entenen fetes al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i a la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

c) La Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, s'entenen fetes a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Disposició addicional quarta. *Referències a les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.*

Les referències fetes en disposicions legals, reglamentàries o convencionals als centres especials d'ocupació s'entenen fetes a les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

Així mateix, les referències fetes en disposicions legals, reglamentàries o convencionals als centres especials d'ocupació d'iniciativa social s'han d'entendre fetes a les empreses d'iniciativa social per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

Disposició addicional cinquena. *Tractaments de dades de caràcter personal.*

Tots els tractaments de dades de caràcter personal derivats de l'aplicació d'aquesta Llei s'han de dur a terme amb subjecció estricta al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE, i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i garantir el dret fonamental de les persones afectades a la protecció de les seves dades de caràcter personal.

Disposició addicional sisena. *Regulació de les ajudes de caràcter econòmic dels Serveis Socials.*

1. En el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves competències, han d'establir el règim jurídic propi de les prestacions econòmiques d'emergència o urgència social gestionades pels seus serveis socials amb càrrec als pressupostos autonòmics o locals.
2. Fins que s'estableixi el nou règim jurídic a cada comunitat autònoma, es manté vigent el règim jurídic aplicat fins ara.
3. En cas que s'apliqui la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, els ajuts d'emergència es poden concedir directament i, en tot cas, es permet la realització de pagaments anticipats.

Disposició addicional setena. *Autorització per crear el Consorci Centre Estatal de Competències en Innovació Social (CECIS).*

1. S'autoritza la creació del Consorci Centre Estatal de Competències en Innovació Social (CECIS), com a entitat del sector públic institucional estatal, amb personalitat jurídica pròpia i autonomia funcional i de gestió, de conformitat amb l'article 123.2.a) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
2. El Consorci compta amb la participació de l'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, del Ministeri de Treball i Economia Social i del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats, de l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials (IMSERSO) i del Centre per al Desenvolupament Tecnològic i la Innovació EPE (CDTI), de l'Agència Estatal Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i de l'Agirre Lehendakaria Center for Social and Political Studies (Universitat del País Basc), que han d'aportar els recursos i les capacitats necessaris per al seu funcionament.
3. La composició, el règim de funcionament i de participació, i les aportacions de cada entitat s'han d'establir en el conveni de creació i en els estatuts del consorci.
4. El CECIS té per objecte impulsar, acompanyar i articular la innovació social orientada a reptes socials complexos, i prestar suport tècnic, metodològic i estratègic a les administracions públiques, per promoure l'aprenentatge col·lectiu, l'experimentació i la connexió entre el coneixement científic i tecnològic i l'escalat a les polítiques públiques, així com el reforç de les capacitats d'avaluació de l'impacte social.
5. La vigència del consorci és indefinida, sense perjudici dels mecanismes d'avaluació, revisió o extinció que s'estableixin reglamentàriament o en els seus estatuts.

Disposició addicional vuitena. *Finestres d'accés a dades sanitàries.*

El Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 ha de presentar al Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència una proposta de definició, d'acord amb uns estàndards comuns, dels supòsits, les condicions i les garanties que permetrien l'accés a determinades dades sanitàries per part de les administracions públiques encarregades de valorar la discapacitat i la dependència, a fi d'agilitzar la tramitació i millorar la coordinació

sociosanitària. En coherència amb els principis de tractament de dades de l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2026, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i respectant la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i les obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, si és necessari per fer efectiu finalment l'accés dels serveis socials a aquestes dades, l'acord s'ha de desplegar mitjançant una norma amb rang de llei.

Disposició addicional novena. *Consideració dels serveis socials com a serveis essencials.*

1. S'atorga a la xarxa integrada de sistemes públics de serveis socials, inclosos els del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència, la consideració de servei essencial, atès que és necessària per al manteniment de les funcions socials bàsiques, la salut, la seguretat, el benestar social i econòmic de la ciutadania, o el funcionament eficaç de les institucions de l'Estat espanyol i de les administracions públiques.
2. La consideració dels serveis socials com a serveis essencials comporta garantir l'atenció a totes les persones en situacions d'emergència.

Disposició addicional desena. *Període de suspensió de les prestacions econòmiques per a cures en l'entorn familiar.*

Les prestacions econòmiques per a cures en l'entorn familiar suspeses amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta modificació deixen d'estar suspeses i recuperen la vigència i la quantia que els correspon.

Disposició addicional onzena. *Desenvolupament formatiu específic en trastorn de l'espectre autista (TEA) en l'àmbit del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.*

El Govern, a través de l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials (IMSERSO), ha de promoure el disseny i la implementació d'accions formatives específiques en trastorn de l'espectre autista (TEA), adreçades als i les professionals que presten serveis en l'àmbit del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Aquestes accions formatives tenen caràcter complementari i voluntari, i s'integren en el sistema de formació contínua ja existent, sense perjudici de les titulacions o acreditacions professionals exigides amb caràcter general.

El contingut formatiu ha d'incloure, com a mínim, coneixements bàsics sobre les característiques del TEA, estratègies de suport individualitzat, intervenció en contextos de dependència i pautes de comunicació i acompanyament adaptades.

Disposició addicional dotzena. *Innovació tecnològica amb garanties ètiques.*

S'han d'incorporar al Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència totes les tecnologies innovadores que puguin incrementar-ne l'eficàcia, respectant els criteris ètics de les persones del col·lectiu afectat.

Disposició addicional tretzena. *Finestreta única del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.*

Les administracions públiques competents, de manera coordinada i en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'establir un sistema de finestreta única, presencial i electrònica, que permeti a la ciutadania gestionar de manera centralitzada les sol·licituds, les prestacions i els serveis relacionats amb la situació de dependència i/o

discapacitat, evitar tràmits duplicats i reduir les càrregues administratives. Amb aquesta finalitat, s'han de dur a terme les adaptacions tecnològiques i organitzatives necessàries.

Disposició addicional catorzena. *Càlcul de l'aportació dels treballs no remunerats.*

En el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'elaborar i aprovar un pla de treball, amb un horitzó temporal de cinc anys, destinat a desenvolupar instruments estadístics i metodològics per mesurar l'aportació dels treballs no remunerats a l'economia espanyola.

Disposició addicional quinzena. *Informe d'avaluació de la incidència de gènere.*

Cada dos anys, el Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 ha d'avaluar l'efecte de les modificacions efectuades des de la perspectiva de gènere i s'han de plantejar noves modificacions si les mesures adoptades no han comportat un avenç cap a la ruptura del paper de les dones com a cuidadores ni més corresponsabilitat dels homes en les tasques de cura.

Disposició addicional setzena. *Treballadores de la llar directament contractades per les famílies.*

En el termini de 18 mesos des de l'aprovació d'aquesta norma, la Comissió Interministerial per a la transformació i sostenibilitat de les cures de llarga durada, creada pel Reial decret 216/2026, de 18 de març, ha de presentar al Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència un estudi que analitzi la pertinència d'incloure a la cartera de serveis una prestació destinada a la contractació directa de treballadores de la llar per part de les famílies. Aquest estudi ha d'incloure una comparació de prestacions similars existents en altres països i de les mesures que s'hi apliquen per garantir la qualificació d'aquestes treballadores, millorar la qualitat de l'ocupació i reduir l'economia informal.

Disposició addicional dissetena. *Mecanismes estables de seguiment i avaluació de les polítiques de desinstitucionalització.*

Les administracions públiques competents han de crear mecanismes estables de seguiment i avaluació de les polítiques de desinstitucionalització de les persones amb discapacitat i de les persones en situació de dependència, mitjançant la constitució de comissions o òrgans específics de caràcter permanent, amb la participació de les entitats representatives i de les mateixes persones afectades, que permetin la revisió contínua, la millora i l'adequació de les polítiques a l'enfocament dels drets humans i de la vida independent.

Disposició addicional divuitena. *Persona experta facilitadora processal. Requisits i funcions.*

1. La persona experta facilitadora processal ha de treballar, segons sigui necessari, amb el personal de l'Administració de justícia i les persones amb discapacitat per garantir la participació de la persona amb discapacitat en el procés. La seva funció és donar suport a la persona amb discapacitat perquè comprengui i prengui decisions informades, i s'asseguri que tot el procés judicial s'expliqui adequadament mitjançant un llenguatge comprensible i fàcil, i que es proporcionin els ajustos i els suports de tota mena adequats.

La persona experta facilitadora ha de ser neutral i no ha de parlar en nom de les persones amb discapacitat ni de l'Administració de justícia, ni ha de dirigir ni influir en les decisions o els resultats.

2. Són funcions de la persona que presta la facilitació, almenys, les següents:

a) Identificar les necessitats de suport de la persona amb discapacitat relacionades amb la comprensió, la comunicació i la interacció amb l'entorn de l'acte o els actes processals en què hagi de participar.
b) Determinar quins són els suports i els ajustos individualitzats necessaris per garantir la participació efectiva de la persona amb discapacitat en el procés.
c) Explicar, si escau, de manera comprensible a l'autoritat judicial, a les parts intervinents i a la mateixa persona amb discapacitat el contingut dels ajustos.
d) Desplegar i posar en pràctica, quan sigui necessari, els ajustos de procediment i les adaptacions que s'hagin de dur a terme.
e) Qualsevol altra funció que pugui contribuir a la finalitat que la persona amb discapacitat tingui una participació efectiva en el procés.

3. La persona facilitadora processal ha de complir, com a mínim, els requisits de formació i experiència següents:

a) La persona experta facilitadora processal ha de disposar d'una formació específica i acreditada en el model social de la discapacitat, les necessitats derivades de la interacció entre les diferents discapacitats i l'Administració de justícia, l'accessibilitat cognitiva, la comunicació inclusiva, la identificació d'ajustos de procediment en funció de les necessitats individuals i el funcionament de l'Administració de justícia. Aquesta formació ha d'estar avalada per institucions de prestigi reconegut i impartida per especialistes en cadascuna de les matèries.
b) A més de la formació especialitzada, es valora que la persona experta facilitadora processal acrediti experiència professional prèvia en contextos d'intervenció directa amb persones amb discapacitat pel que fa a l'avaluació de necessitats, l'accessibilitat cognitiva i/o la comunicació inclusiva.

Tot això s'ha d'orientar a garantir una intervenció professional, neutral i respectuosa, sense interferir en la feina d'altres operadors jurídics.
4. L'exercici de la facilitació processal s'ha de regir pels principis de neutralitat, confidencialitat, respecte a la diversitat i independència. La persona experta facilitadora ha d'actuar amb la màxima diligència professional, mantenir una actitud neutral en tot moment i evitar qualsevol forma d'influència, protagonisme o interferència amb la resta de professionals de l'Administració de justícia.
A fi de garantir la independència i la neutralitat pròpies de la funció de facilitació, l'exercici d'aquesta funció és incompatible amb la intervenció, en el si del procés, com a advocat, procurador, graduat social o qualsevol altra classe de professional col·laborador en l'Administració de justícia de les parts intervinents.
La persona experta facilitadora no pot iniciar la funció de facilitació o n'ha de renunciar a l'exercici quan es doni alguna de les circumstàncies esmentades anteriorment o qualsevol altra que afecti la seva independència i neutralitat en el procés.
La qualitat del servei prestat ha d'estar subjecta a criteris clars i avaluables, que incloguin la formació contínua, l'absència de conflictes d'interessos i la capacitat d'adaptació a les necessitats canviants del procés i de la persona.
5. En tot cas, correspon a l'òrgan judicial competent en cada fase del procediment decidir, d'ofici o a instància de part, si és necessària l'assistència a la persona amb discapacitat, així com la manera com s'ha de desplegar aquest suport. Aquesta designació ha d'adoptar la forma d'una interlocutòria i s'ha d'adequar a les necessitats especials que presenti la persona amb discapacitat.
El Ministeri Fiscal pot sol·licitar aquesta assistència durant les diligències d'investigació o preprocessals que sigui necessari dur a terme.
En seu policial, els membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat poden sol·licitar aquesta assistència durant les diligències d'investigació que duguin a terme.

6. Són nuls els actes processals, les diligències d'investigació o preprocessals davant del Ministeri Fiscal i les diligències policials dutes a terme prescindint de les adaptacions o els ajustos de procediment, inclosa la intervenció de la persona experta facilitadora, quan s'acrediti que la manca d'aquestes adaptacions o ajustos ha impedit la participació efectiva de la persona amb discapacitat en el procediment.

7. Per via reglamentària, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest precepte, a proposta conjunta de les persones titulars dels ministeris de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts, i de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, s'han d'adoptar les disposicions normatives necessàries per desplegar el que estableix aquesta disposició, així com la resta d'aspectes relacionats amb l'actuació processal de la persona experta facilitadora.

S'ha de comptar amb la participació efectiva de les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat en el disseny, el seguiment i l'avaluació d'aquest reglament, d'acord amb el principi de diàleg civil. Així mateix, s'ha de desenvolupar el paper d'aquestes organitzacions en la prestació de serveis de facilitació com a entitats col·laboradores de l'Administració de justícia, en compliment del que disposa la disposició addicional primera de la Llei 8/2021, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació civil i processal per donar suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica.

Així mateix, en l'àmbit de les administracions competents, s'han de desplegar reglamentàriament els criteris de qualitat que preveu l'apartat tercer d'aquesta disposició, així com els mecanismes de supervisió i seguiment professional que garanteixin la qualitat tècnica i ètica del servei, incloent-hi protocols institucionals i possibles òrgans supervisors especialitzats.

Disposició addicional dinovena. *Aplicació a la Comunitat Autònoma de Catalunya.*

1. L'aplicació d'aquesta Llei a Catalunya s'entén sense perjudici de les competències exclusives que corresponen a la Generalitat de Catalunya en matèria de serveis socials, assistència social, promoció de l'autonomia personal, atenció a la dependència, discapacitat, infància, persones grans i organització dels seus serveis públics, d'acord amb el que estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

2. Correspon a la Generalitat de Catalunya, en l'exercici de les seves competències exclusives, el desplegament normatiu, l'execució, l'organització i la provisió dels serveis i les prestacions que regula aquesta Llei.

3. De conformitat amb el que disposa la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, les relacions entre l'Administració General de l'Estat i la Generalitat de Catalunya s'han de regir per la col·laboració, la cooperació i l'adequació a l'ordre de distribució de competències que estableix la Constitució i el seu Estatut d'autonomia.

Disposició addicional vintena. *Grup de treball estatal sobre el finançament i la sostenibilitat del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.*

El Govern, en el termini màxim de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha de constituir un grup de treball en el si del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, en què participin representants de l'Administració General de l'Estat i de les comunitats autònomes, amb l'objectiu de fer una anàlisi detallada de les necessitats de finançament del sistema.

Les conclusions d'aquesta anàlisi s'han de sotmetre al ple del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència i han de servir de base per determinar els criteris i els procediments de càlcul de la certificació de la despesa, a partir de la qual és aplicable el que preveu l'article 32 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, relatiu al finançament del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Disposició addicional vint-i-unena. *Desenvolupament i interoperabilitat dels sistemes d'informació.*

Les comunitats autònomes i l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials disposen d'un termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei per adaptar els seus sistemes d'informació i gestió del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència al contingut d'aquesta Llei.

Disposició addicional vint-i-dosena. *Compliment de les recomanacions del Pacte de Toledo per a la pròrroga del dret a la prestació i al permís per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, vinculada a la convivència amb la persona dependent, en els supòsits de gran discapacitat o gran dependència.*

Per garantir que el compliment del que estableix aquesta Llei sigui compatible amb les recomanacions emanades del Pacte de Toledo el 2020, el Govern ha d'acordar, per tal de garantir una separació adequada de les fonts de finançament, la dotació pressupostària necessària per fer-les efectives.

Disposició addicional vint-i-tresena.

Les persones cuidadores que constin en un Programa individual d'atenció (PIA) i que s'hagin vist obligades a renunciar a la seva activitat laboral o professional per fer-se càrrec de persones incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei es consideren un col·lectiu d'atenció prioritària per a la política d'ocupació, en els termes que preveu l'article 50 de la Llei 3/2023, de 28 de febrer, d'ocupació.

Disposició addicional vint-i-quatrena. *Simplificació administrativa i resolució àgil de la prestació i el permís per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu (CUME).*

El Govern ha d'impulsar la simplificació dels procediments administratius associats al reconeixement, la pròrroga i el manteniment de la prestació (CUME), reduir les càrregues documentals per a les famílies i garantir procediments àgils, homogenis i accessibles en tot el territori nacional. Amb aquesta finalitat, l'Institut Nacional de la Seguretat Social ha d'articular mecanismes de tramitació i resolució ràpida i especialitzada de la prestació.

Disposició addicional vint-i-cinquena. *Protecció dels treballadors autònoms pel que fa a la pròrroga del dret a la prestació i al permís per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, vinculada a la convivència amb la persona dependent, en els supòsits de gran discapacitat o gran dependència.*

El Govern ha de revisar, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el règim aplicable als treballadors autònoms beneficiaris de la prestació per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, i ha d'adoptar les modificacions reglamentàries necessàries per garantir que el sistema de regularització anual de les bases de cotització per rendiments reals no comporti una reducció injustificada del seu nivell de protecció social quan la disminució dels ingressos derivi de la reducció de l'activitat motivada per la cura de la persona causant.

Disposició transitòria. *Revisió de les prestacions vigents pel que fa a la pròrroga del dret a la prestació i al permís per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, vinculada a la convivència amb la persona dependent, en els supòsits de gran discapacitat o gran dependència.*

Les persones que hagin perdut el dret a la prestació per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu com a conseqüència d'haver assolit el límit d'edat poden sol·licitar la revisió de la seva situació d'acord amb el que estableix aquesta Llei, sempre

que es mantinguin els requisits de discapacitat greu o gran dependència i de convivència amb la persona cuidadora.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal.*

Es modifica la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, en els termes següents:

U. Es modifica el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article deu, que queda redactat de la manera següent:

> «b) Les obres i actuacions necessàries per garantir les condicions d'accessibilitat universal i, en tot cas, els ajustos raonables, així com les que sol·licitin els propietaris en l'habitatge o el local dels quals visquin, treballin o prestin serveis voluntaris persones amb discapacitat o més grans de setanta anys, amb l'objectiu d'assegurar-los un ús dels elements comuns adequat a les seves necessitats, així com la instal·lació de rampes, ascensors o altres dispositius mecànics i electrònics que afavoreixin l'orientació o la comunicació amb l'exterior, sempre que l'import repercutit anualment per aquestes obres i actuacions, un cop descomptades les subvencions o els ajuts públics, no excedeixi les dotze mensualitats ordinàries de despeses comunes.
>
> En el cas que la comunitat de propietaris sol·liciti finançament per dur a terme les obres i actuacions d'accessibilitat, el període temporal de repercussió és de tants anys com permetin les opcions de finançament disponibles.
>
> L'interessat que sol·liciti la realització de les obres pot aportar informació sobre les convocatòries d'ajuts i subvencions disponibles en matèria d'habitatge i agenda urbana a les quals es pugui presentar la comunitat de propietaris, que està obligada a sol·licitar-los. Quan els ajuts i les subvencions efectivament concedits assoleixin el setanta per cent de l'import de les obres i actuacions sol·licitades, la seva execució és obligatòria, sense que siguin aplicables els límits econòmics que estableixen els paràgrafs anteriors.
>
> Quan, malgrat que es produeixin les circumstàncies anteriors, la comunitat de propietaris no dugui a terme les obres i actuacions, l'interessat pot sol·licitar a l'autoritat judicial competent que dicti les decisions que escaiguin per obligar a dur a terme aquestes obres i actuacions.
>
> El caràcter obligatori d'aquestes obres i actuacions no queda exclòs pel fet que els ajuts concedits no assoleixin el setanta per cent del seu cost o que aquest cost superi el límit econòmic establert, sempre que, en tots dos casos, l'excés que calgui assumir sigui sufragat pels qui les hagin sol·licitat.»

Dos. S'afegeix una nova disposició addicional tercera, amb la redacció següent:

«Disposició addicional tercera. *Ajuts públics a les comunitats de propietaris i als veïns per dur a terme obres i actuacions d'accessibilitat.*

L'Administració General de l'Estat i la resta d'administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'habilitar en els seus pressupostos crèdits suficients destinats a sufragar programes d'ajuts i subvencions públiques per a la reforma, la rehabilitació i el condicionament d'edificis d'habitatges en matèria d'accessibilitat universal subjectes a aquesta Llei. La promoció de les actuacions d'accessibilitat ha de ser prioritària en les polítiques, estratègies i accions públiques relatives a l'habitatge i a l'agenda urbana sostenible.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança.*

Es modifica la disposició addicional quarta de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quarta. *No-discriminació per raó de discapacitat.*

No es pot discriminar les persones amb discapacitat en la contractació d'assegurances. A aquest efecte, es prohibeix denegar l'accés a la contractació, establir procediments diferenciats respecte dels que utilitza habitualment l'assegurador, així com imposar condicions més oneroses o cobertures o prestacions menys favorables per raó de discapacitat, llevat que hi concorrin causes objectives, justificades, proporcionades i documentades prèviament.

Així mateix, el sector assegurador ha de garantir la plena accessibilitat dels seus serveis i assegurar un tracte respectuós i adequat a les persones amb discapacitat.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.*

Es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en els termes següents:

U. S'afegeix una lletra q) nova a l'apartat 2 de l'article 25, amb la redacció següent:

«q) Promoció d'actuacions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 69, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les corporacions locals han de facilitar la informació més àmplia possible sobre la seva activitat i la participació de tota la ciutadania en la vida local. Amb aquesta finalitat, la informació s'ha d'oferir en formats accessibles, seguint les regles establertes pel principi del disseny universal, de manera que sigui comprensible per a tothom.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.*

S'afegeix una disposició addicional nova a la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dotzena. *Accessibilitat universal al patrimoni històric i cultural.*

1. De conformitat amb els manaments materials i temporals que estableix la legislació vigent, els béns que tinguin la consideració de béns d'interès cultural o que estiguin inclosos en l'Inventari general de béns mobles han de ser universalment accessibles a totes les persones, inclosos tots els col·lectius o minories socials i culturals, sense discriminació per raó d'edat, discapacitat o gènere.

2. L'Administració competent ha de formular periòdicament els plans de gestió de l'accessibilitat universal del patrimoni històric espanyol, a fi de garantir progressivament l'accés, la utilització i el gaudi per part de totes les persones i els grups socials, fins al grau màxim possible, sense perjudici de les restriccions que es puguin establir per raons de conservació dels béns. Aquests plans s'han de

concebre i desenvolupar des d'una perspectiva d'inclusió social i cultural, incorporant totes les característiques necessàries per crear les millors condicions d'accessibilitat als monuments, les institucions culturals i les col·leccions de béns culturals.

3. L'Administració General de l'Estat ha de promoure l'establiment d'acords en el marc d'una cooperació activa amb les organitzacions de la societat civil representatives dels diferents col·lectius i minories socials i culturals, així com de persones de qualsevol condició. Aquests acords han d'estar orientats a fomentar l'accessibilitat universal en l'ús i el gaudi dels béns culturals.»

Disposició final cinquena. *Modificació del text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.*

Es modifica l'apartat 19 de l'article 8 del text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, que queda redactat de la manera següent:

«19. Incomplir les obligacions que estableix a l'article 57.3 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, o a la disposició addicional segona de la Llei 4/2026, d'1 d'octubre, per la qual es modifiquen el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per ampliar i reforçar els drets de les persones amb discapacitat a la inclusió, l'autonomia i l'accessibilitat universal d'acord amb l'article 49 de la Constitució espanyola.»

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.*

Es modifica l'article 53 de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, que queda redactat de la manera següent:

«Article 53. *Sistema d'informació sanitària del Sistema Nacional de Salut.*

1. El Ministeri de Sanitat ha d'establir un sistema d'informació sanitària del Sistema Nacional de Salut que garanteixi la disponibilitat de la informació i la comunicació recíproca entre les administracions sanitàries. Amb aquesta finalitat, en el si del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut s'han d'acordar els objectius i els continguts de la informació.

L'objectiu general del sistema d'informació sanitària del Sistema Nacional de Salut és respondre a les necessitats dels col·lectius següents, amb la finalitat que s'indica en cada cas:

a) Autoritats sanitàries: la informació ha de facilitar el desenvolupament de polítiques i la presa de decisions, proporcionant-los informació actualitzada i comparativa sobre la situació i l'evolució del Sistema Nacional de Salut.

b) Professionals: la informació s'ha d'adreçar a millorar els seus coneixements i aptituds clíniques. Ha d'incloure directoris, resultats d'estudis, avaluacions de medicaments, productes sanitaris i tecnologies, anàlisis de bones pràctiques, guies clíniques, recomanacions i recollida de suggeriments.

c) Ciutadans: ha de contenir informació sobre els seus drets i deures i els riscos per a la salut, facilitar la presa de decisions sobre el seu estil de vida, les pràctiques d'autocura i la utilització dels serveis sanitaris, i oferir la possibilitat de formular suggeriments sobre els aspectes esmentats.

d) Organitzacions i associacions en l'àmbit sanitari: ha de contenir informació sobre les associacions de pacients i familiars, les organitzacions no governamentals que actuen en l'àmbit sanitari i les societats científiques, amb la finalitat de promoure la participació de la societat civil en el Sistema Nacional de Salut.

e) Administracions del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència i de protecció a les persones amb discapacitat: ha de contenir informació que permeti agilitzar la tramitació de la protecció a la dependència i la discapacitat, així com millorar la planificació i la presa de decisions relatives a les cures de llarga durada.

2. El sistema d'informació sanitària ha de contenir informació sobre les prestacions i la cartera de serveis en l'atenció sanitària pública i privada, i ha d'incorporar, com a dades bàsiques, les relatives a la població protegida, els recursos humans i materials, l'activitat desenvolupada, la farmàcia i els productes sanitaris, el finançament i els resultats obtinguts, així com les expectatives i l'opinió dels ciutadans, tot plegat des d'un enfocament d'atenció integral a la salut, i desglossar per sexe totes les dades susceptibles de ser-ho.

3. A fi d'assolir la màxima fiabilitat de la informació que es generi, el Ministeri de Sanitat, amb l'acord previ del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, ha d'establir la definició i la normalització de les dades i els fluxos, la selecció d'indicadors i els requisits tècnics necessaris per integrar la informació i analitzar-la des de la perspectiva del principi d'igualtat entre dones i homes.

4. Amb la proposta prèvia del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència i del Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut ha d'establir i aprovar la definició i la normalització de les dades i els fluxos, la selecció d'indicadors i els requisits tècnics necessaris per integrar la informació relativa al Sistema per a l'Autonomia i Promoció de la Dependència.

5. El sistema d'informació sanitària ha d'estar a disposició dels seus usuaris, que són les administracions públiques sanitàries, els gestors i professionals de la sanitat i els ciutadans, en els termes d'accés i difusió que s'acordin en el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

6. Les comunitats autònomes, l'Administració General de l'Estat i les entitats gestores de la Seguretat Social han d'aportar a aquest sistema d'informació sanitària les dades necessàries per al seu manteniment i desenvolupament. De la mateixa manera, les administracions autonòmiques i estatal tenen dret a accedir a les dades que formin part del sistema d'informació i a disposar de les que necessitin per a l'exercici de les seves competències.

7. La cessió de les dades, incloses les de caràcter personal necessàries per al sistema d'informació sanitària, està subjecta a la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal i a les condicions acordades en el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.»

Disposició final setena. *Modificació de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.*

S'afegeix una lletra j) nova a l'apartat 4 de l'article 2 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, amb la redacció següent:

«j) Els ajuts econòmics d'emergència o d'urgència social gestionats per les administracions competents a través dels serveis socials, destinats a cobrir les necessitats bàsiques de la ciutadania.»

Disposició final vuitena. *Modificació de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.*

Amb efectes des de l'entrada en vigor de la Llei 4/2026, d'1 d'octubre, per la qual es modifiquen el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per ampliar i reforçar els drets de les persones amb discapacitat a la inclusió, l'autonomia i l'accessibilitat universal d'acord amb l'article 49 de la Constitució espanyola, es modifica la lletra x) de l'article 7 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, que queda redactada de la manera següent:

«x) Les prestacions econòmiques públiques vinculades al servei per a cures en l'entorn familiar, d'assistència personal i de cures i suports en habitatges que deriven de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.»

Disposició final novena. *Modificació de la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.*

Es modifica la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues, en els termes següents:

U. Es modifica l'article 15, que queda redactat de la manera següent:

«Article 15. *Centre de Normalització Lingüística de la Llengua de Signes Espanyola.*

Es crea el Centre de Normalització Lingüística de la Llengua de Signes Espanyola, dependent de l'organisme autònom Reial Patronat sobre Discapacitat, per a l'estudi, la recerca, la generació i la transferència de coneixement, la formació i la qualificació, el registre i l'extensió de bones pràctiques, la presa de consciència, la promoció de normativa tècnica, l'observació de la realitat i les tendències, les accions de prospectiva, el seguiment i l'avaluació i, en general, la promoció, la protecció i el bon ús de la llengua de signes espanyola. Ha de desenvolupar les seves accions mantenint consultes, diàleg i aliances amb l'acadèmia, la societat civil, les empreses, els agents socials i els mitjans de comunicació.»

Dos. Es modifica l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Centre Espanyol del Subtitulat i l'Audiodescripció.*

Es crea el Centre Espanyol del Subtitulat i l'Audiodescripció, dependent de l'organisme autònom Reial Patronat sobre Discapacitat, per a l'estudi, la recerca, la generació i la transferència de coneixement, la presa de consciència, la formació i la qualificació, el registre i l'extensió de bones pràctiques, la promoció de normativa tècnica, l'observació de la realitat i les tendències, les accions de prospectiva, el seguiment i l'avaluació i, en general, la promoció i el foment de tot allò relacionat amb el subtitulat i l'audiodescripció, així com amb l'accessibilitat als mitjans audiovisuals i a la informació i la comunicació. Ha de desenvolupar les

seves accions mantenint consultes, diàleg i aliances amb l'acadèmia, la societat civil, les empreses, els agents socials i els mitjans de comunicació.»

Disposició final desena. *Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre.*

Es modifica l'apartat 6 de l'article 37 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, que queda redactat de la manera següent:

«6. Qui, per raons de guarda legal, tingui a càrrec seu directe algun menor de dotze anys o una persona amb discapacitat que no exerceixi cap activitat retribuïda té dret a una reducció de la jornada de treball diària, amb la disminució proporcional del salari, d'entre un mínim d'un vuitè i un màxim de la meitat de la seva durada.

Té el mateix dret qui necessiti encarregar-se de la cura directa d'un familiar fins al segon grau de consanguinitat o afinitat que, per raons d'edat, accident o malaltia, no es pugui valer per si mateix i no exerceixi cap activitat retribuïda.

Així mateix, el progenitor, adoptant, guardador amb finalitats d'adopció o acollidor permanent té dret a una reducció de la jornada de treball, d'almenys la meitat de la seva durada, per tenir cura, durant l'hospitalització i el tractament continuat, del fill o filla afectat per càncer o una altra malaltia greu que impliqui un ingrés hospitalari de llarga durada i requereixi la necessitat de tenir-ne cura directa, contínua i permanent, acreditada mitjançant l'informe del servei públic de salut o de l'òrgan administratiu sanitari de la comunitat autònoma corresponent.

Excepcionalment, quan el fill o filla es trobi en situació de gran discapacitat o gran dependència que requereixi cures contínues, el dret a la reducció de jornada es pot mantenir més enllà dels límits d'edat previstos, mentre persisteixi la necessitat de cura degudament acreditada i es mantingui la convivència amb la persona beneficiària.

Així mateix, en aquests supòsits d'intensitat assistencial especial, ambdós progenitors poden compartir el percentatge de reducció de jornada, de manera simultània i proporcional al temps de reducció assumit per cadascun d'ells, sense que la suma de les reduccions superi el cent per cent de la jornada, amb independència del seu estat civil.

Mitjançant conveni col·lectiu, es poden establir les condicions i els supòsits en què aquesta reducció de jornada es pot acumular en jornades completes.

En els supòsits de nul·litat, separació, divorci, extinció de la parella de fet o quan s'acrediti ser víctima de violència de gènere, el dret a la reducció de jornada es reconeix a favor del progenitor, guardador o acollidor amb qui convisqui la persona malalta, sempre que compleixi la resta dels requisits exigits.

Quan la persona malalta que es trobi en els supòsits que preveuen els paràgrafs tercer i quart d'aquest apartat contregui matrimoni o constitueixi una parella de fet, té dret a la reducció de jornada qui sigui el seu cònjuge o parella de fet, sempre que acrediti les condicions per accedir-hi.

En l'exercici d'aquest dret, s'ha de tenir en compte el foment de la corresponsabilitat entre dones i homes i, així mateix, evitar la perpetuació de rols i estereotips de gènere».

Disposició final onzena. *Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre.*

S'afegeixen dos paràgrafs nous, el 5è i el 6è, a la lletra e) de l'article 49 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, amb la redacció següent:

«No obstant això, excepcionalment, quan la persona a càrrec es trobi en situació de gran discapacitat o gran dependència que requereixi cures directes, contínues i permanents, el dret a la reducció de jornada es pot prorrogar més enllà dels límits d'edat previstos, mentre persisteixi la necessitat de cura degudament acreditada i es mantingui la convivència amb la persona beneficiària del permís.

Així mateix, en aquests supòsits d'intensitat assistencial especial, ambdós progenitors, adoptants, guardadors amb finalitats d'adopció o acollidors de caràcter permanent poden, excepcionalment, compartir el percentatge de reducció de jornada fins a un màxim del 100% entre tots dos progenitors, de manera simultània i proporcional al temps de reducció assumit per cadascun d'ells, amb independència del seu estat civil, a fi d'afavorir la corresponsabilitat en la cura sense que cap dels dos es vegi obligat a renunciar a la seva activitat laboral».

Disposició final dotzena. *Modificació del Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.*

Es modifica el Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, en els termes següents:

U. S'afegeix un apartat 3 nou a l'article 190, amb la redacció següent:

«5. L'assistència del menor al centre educatiu, ja sigui ordinària, parcial, adaptada, terapèutica o intermitent, no constitueix per si mateixa una causa de denegació, suspensió o extinció de la prestació econòmica per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu.

L'escolarització és compatible amb l'apreciació de la necessitat de cura directa, contínua i permanent quan, d'acord amb l'informe del servei públic de salut o de l'òrgan sanitari competent, persisteixin tractaments, controls, episodis de crisi, necessitats de vigilància, administració de medicació, desplaçaments freqüents a centres sanitaris o qualsevol altra circumstància clínica que exigeixi la disponibilitat efectiva de la persona cuidadora.»

Dos. S'afegeix un nou paràgraf a l'apartat 1.d) de l'article 363, amb la redacció següent:

«A l'efecte d'apreciar la manca de rendes o ingressos suficients, no es consideren rendes o ingressos computables les indemnitzacions per responsabilitat civil per danys personals en la quantia reconeguda legalment o judicialment. No queden excloses les quantitats que tinguin naturalesa salarial, prestacional, retributiva o de substitució ordinària de rendes, encara que s'abonin en execució d'una resolució judicial o d'un acord, ni els rendiments que generin les quantitats indemnitzatòries un cop percebudes.»

Disposició final tretzena. *Modificació de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital.*

Es modifica l'apartat 1 de la disposició transitòria setena de la Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital, que queda redactat de la manera següent:

«1. De manera excepcional, des del 30 de setembre de 2020, data d'entrada en vigor del Reial decret llei 30/2020, de 29 de setembre, de mesures socials en defensa de l'ocupació, les entitats del tercer sector d'acció social, degudament inscrites en el registre que es crea a aquest efecte, poden emetre certificats per acreditar les circumstàncies que preveu l'article 21.9 i 10, així com dur a terme altres actuacions relacionades amb la promoció d'estratègies d'inclusió que preveu l'article 31.1.

Els certificats expedits pels mediadors socials de l'ingrés mínim vital han d'estar signats per un treballador o una treballadora social de l'entitat, degudament col·legiat. En aquest certificat hi ha de constar el número de col·legiat corresponent.

Amb caràcter anual, els mediadors socials de l'ingrés mínim vital han de comunicar a l'entitat gestora el manteniment o la modificació dels certificats que preveuen les lletres d) i e) de l'article 21.9, així com del certificat d'exclusió social que estableix l'article 21.10. La manca d'aquesta comunicació dins del termini establert dona lloc a la suspensió de l'abonament de la prestació.

L'entitat gestora, en els termes que preveu l'article 23.4, pot comunicar als mediadors socials de l'ingrés mínim vital les resolucions relatives a les prestacions de l'ingrés mínim vital per dur a terme les activitats que tenen encomanades, en el marc de la col·laboració i la cooperació que corresponen a l'Institut Nacional de la Seguretat Social en la gestió i el control de l'ingrés mínim vital.

Les entitats del tercer sector d'acció social, en el cas de persones empadronades a les seves seus o centres, a l'empara del que preveuen les instruccions tècniques corresponents als ajuntaments sobre la gestió del padró municipal, estan obligades a comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social qualsevol modificació que afecti la gestió i el control de la prestació, en el termini dels trenta dies següents al moment en què es produeixi.»

Disposició final catorzena. *Modificació de la Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació.*

Es modifica la disposició addicional quarta de la Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quarta. *Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva.*

Es crea el Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva, dependent de l'organisme autònom Reial Patronat sobre Discapacitat, per a l'estudi, la recerca, la generació i la transferència de coneixement, la formació i la qualificació, la presa de consciència, el registre i l'extensió de bones pràctiques, la promoció de normativa tècnica, l'observació de la realitat i les tendències, les accions de prospectiva, el seguiment i l'avaluació i, en general, la promoció i el foment de tot allò relatiu a l'accessibilitat cognitiva a Espanya. Ha de desenvolupar les seves

accions mantenint consultes, diàleg i aliances amb l'acadèmia, la societat civil, les empreses, els agents socials i els mitjans de comunicació.»

Disposició final quinzena. *Modificació de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual.*

Es modifica l'article 108 de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual, que queda redactat de la manera següent:

«Article 108. *Autoregulació i corregulació.*

1. L'autoritat audiovisual competent ha de fomentar l'adopció de codis d'autoregulació per part dels prestadors del servei de comunicació audiovisual a fi d'assolir l'accessibilitat universal d'aquest servei i millorar la qualitat de les mesures obligatòries. En l'elaboració dels codis, s'ha de consultar les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat.

En cas que no s'hagi adoptat el codi d'autoregulació per millorar la qualitat de les mesures obligatòries en matèria d'accessibilitat que preveu el paràgraf anterior, o que l'autoritat audiovisual competent arribi a la conclusió que aquest codi d'autoregulació ha demostrat no ser prou eficaç per millorar la qualitat de l'accessibilitat als serveis de comunicació audiovisual, el Govern ha d'establir reglamentàriament aquests requisits de qualitat, prenent com a referència la normativa de qualitat espanyola UNE i els criteris de qualitat recollits pel Centre de Normalització Lingüística de la Llengua de Signes Espanyola.

2. Així mateix, l'autoritat audiovisual competent ha de promoure l'adopció de codis d'autoregulació o de corregulació amb els prestadors del servei de comunicació audiovisual televisiu, lineal i a petició, o amb les organitzacions que els representin, juntament amb les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat i les agències de publicitat, les empreses anunciants i les organitzacions que les representin, així com altres parts interessades, a fi que els anunciants incloguin mesures d'accessibilitat en les seves comunicacions comercials audiovisuals.»

Disposició final setzena. *Modificació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, per millorar la qualitat de vida de les persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible.*

S'afegeix un punt 3 nou a l'article 4 de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, per millorar la qualitat de vida de les persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, amb la redacció següent:

«3. El procediment de revisió del grau de discapacitat no ha de suspendre ni endarrerir l'accés efectiu als drets, les prestacions i els serveis reconeguts en aquesta Llei.»

Disposició final dissetena. *Modificació de la Llei 7/2024, de 20 de desembre, per la qual s'estableixen un impost complementari per garantir un nivell mínim global d'imposició per als grups multinacionals i els grups nacionals de gran magnitud, un impost sobre el marge d'interessos i comissions de determinades entitats financeres i un impost sobre els líquids per a cigarrets electrònics i altres productes relacionats amb el tabac, i es modifiquen altres normes tributàries.*

Es modifica la disposició addicional segona de la Llei 7/2024, de 20 de desembre, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional segona. *Bonificació per contractacions en entitats esportives no professionals sense ànim de lucre.*

1. Tenen dret a una bonificació del cent per cent de la quota empresarial per contingències comunes els clubs, les associacions o les entitats esportives no professionals sense ànim de lucre, pels treballadors al seu servei que actuïn com a entrenadors o monitors dedicats a la formació, la preparació o l'entrenament de persones menors de divuit anys. Aquest límit d'edat no s'aplica quan aquestes entitats desenvolupin programes d'esport adaptat o inclusiu.

En tot cas, als efectes d'aquesta disposició, s'entén per pràctica esportiva no professional aquella en què els esportistes no estan subjectes a una relació laboral d'acord amb el que preveu l'article 1.Dos del Reial decret 1006/1985, de 26 de juny, pel qual es regula la relació laboral especial dels esportistes professionals, amb independència de la disciplina, la modalitat o la categoria a què estiguin adscrits. En aquest sentit, un club, una associació o una entitat esportiva sense ànim de lucre pot incloure simultàniament pràctica esportiva no professional i pràctica esportiva professional, supòsit en què la bonificació només s'aplica als entrenadors i monitors de pràctica no professional.

2. El règim jurídic aplicable a aquesta bonificació pel que fa a la cotització, en termes d'aplicació, control i coordinació, és el que estableixen els articles 36 a 42 del Reial decret llei 1/2023, de 10 de gener, de mesures urgents en matèria d'incentius a la contractació laboral i millora de la protecció social de les persones artistes.»

Disposició final divuitena. *Autorització al Govern per a la refosa de textos legals.*

S'autoritza el Govern perquè aprovi, en el termini de dotze mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i amb la consulta prèvia al Consell Nacional de la Discapacitat, un text refós en què s'integrin, degudament regularitzats, aclarits i harmonitzats, els articles 10 i 17 de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, i la Llei 15/1995, de 30 de maig, sobre límits del domini sobre immobles per eliminar barreres arquitectòniques a les persones amb discapacitat.

Disposició final dinovena. *Modificació de l'article 763 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, i desplegament de la normativa sanitària i social aplicable.*

1. El Govern, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha de trametre a les Corts Generals un projecte de llei orgànica de reforma de l'article 763 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil. L'objecte d'aquesta reforma és adaptar el procediment recollit en aquest article al que disposen l'article 49 de la Constitució espanyola, les recomanacions adreçades a Espanya pel Comitè sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de l'Organització de les Nacions Unides en el marc de l'examen de l'aplicació de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat per part d'Espanya, i el Conveni per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals del Consell d'Europa.

Aquesta regulació ha d'incorporar el concepte de suport comunitari i ha d'anar encaminada a resoldre les situacions crítiques en què es puguin trobar les persones amb

problemes de salut mental i que comportin un risc per a la seva integritat i seguretat personals o les de tercers.

2. La reforma processal de la Llei d'enjudiciament civil ha d'anar acompanyada del desplegament normatiu corresponent dels aspectes sanitaris i socials necessaris per aplicar-la.

Disposició final vintena. *Actualització de la regulació dels patrimonis protegits a favor de persones amb discapacitat.*

El Govern, en el termini de divuit mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició, ha de trametre a les Corts Generals un projecte de llei de modificació de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, de protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària, amb la finalitat d'actualitzar la regulació dels patrimonis protegits a favor de les persones amb discapacitat i d'adaptar-la a la nova regulació civil de la provisió de suports per a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, així com d'ampliar i intensificar el tractament fiscal favorable a aquests patrimonis protegits.

Disposició final vint-i-unena. *Manament al Govern espanyol perquè trameti a les Corts un projecte de llei de reconeixement, reparació i indemnització a les víctimes d'esterilització forçada o no consentida incapacitades judicialment per raó de discapacitat.*

El Govern espanyol ha de trametre, en el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició, un projecte de llei que tingui per objecte el reconeixement, la reparació i la indemnització de les víctimes d'esterilització forçada o no consentida incapacitades judicialment per raó de discapacitat.

Disposició final vint-i-dosena. *Desplegament reglamentari de l'ocupació personalitzada.*

En el termini de dotze mesos a comptar de la publicació d'aquesta Llei, el Ministeri de Treball i Economia Social ha de regular, mitjançant un reial decret, el contingut dels programes d'ocupació personalitzada que preveu l'article 41 del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

Disposició final vint-i-tresena. *Desplegament reglamentari i adaptació assistencial per a la pròrroga del dret a la prestació i al permís per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, vinculada a la convivència amb la persona en situació de dependència, en els supòsits de gran discapacitat o gran dependència.*

El Govern, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'aprovar les modificacions necessàries del Reial decret 1148/2011, de 29 de juliol, pel qual es regula la prestació econòmica per cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu, a fi d'adaptar-lo al que disposa aquesta Llei, incorporar les noves modalitats assistencials i garantir-ne una aplicació homogènia a tot el territori nacional.

El desplegament reglamentari ha de preservar en tot cas el caràcter protector de la prestació i garantir que l'evolució de les modalitats assistencials i dels procediments administratius no comporti una reducció de la cobertura reconeguda legalment.

Disposició final vint-i-quatrena. *Adaptació normativa.*

1. El Govern, amb l'acord previ del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, ha d'aprovar, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, un nou barem de valoració de la

situació de dependència, de conformitat amb el que preveu l'article 27 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

2. El Govern, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha de promoure l'establiment de criteris comuns d'acreditació de la qualitat dels centres i serveis del Sistema pel que fa al servei d'assistència personal, als serveis de cures i suports en habitatges i al servei de provisió de productes de suport per a l'autonomia personal, que estableixen els articles 23 *bis*, 24 *bis* i 25 *bis* de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, mitjançant un acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

3. Les administracions competents, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, han de promoure les disposicions normatives que siguin necessàries per donar compliment al que preveu l'article segon i comunicar-les a l'Administració general de l'Estat.

4. En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de trametre a les Corts Generals un projecte de llei de professions de la intervenció social.

5. El Govern, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'aprovar un nou reial decret pel qual es reguli la relació laboral especial a les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

6. El Govern, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'aprovar mitjançant un reial decret un nou reglament orgànic de les empreses per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

7. El Govern, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'aprovar un reial decret pel qual es despleguin les mesures alternatives al compliment de la quota de reserva de llocs de treball per a persones amb discapacitat que preveu l'article 42.1 del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

Disposició final vint-i-cinquena. *Marc de referència sobre els ajustos raonables en matèria de no-discriminació, igualtat de tracte i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.*

1. En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 ha d'aprovar, mitjançant una ordre ministerial, un marc de referència sobre els ajustos raonables en matèria de no-discriminació, igualtat de tracte i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, que proporcioni directrius, criteris i orientacions per a una interpretació, un desplegament i una aplicació adequats d'aquest mecanisme de protecció i garantia de drets.

2. En l'elaboració d'aquesta norma han de participar les comunitats autònomes, les corporacions locals, els interlocutors socials i el Consell Nacional de la Discapacitat, òrgan en què s'institucionalitza el diàleg civil amb les organitzacions representatives de les persones amb discapacitat. A més, els departaments ministerials amb competències vinculades a aquestes matèries n'han d'emetre un informe preceptiu.

Disposició final vint-i-sisena. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i el compliment dels deures constitucionals, de conformitat amb l'article 149.1.1a de la Constitució.

La disposició final segona s'empara en l'article 149.1.6a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació mercantil.

En tot cas, el desplegament d'aquesta Llei ha de respectar les competències exclusives de les comunitats autònomes en matèria d'assistència social, de conformitat

amb el que estableixen els seus estatuts d'autonomia respectius, així com el dret foral i especial.

Disposició final vint-i-setena. *Habilitació per al desplegament normatiu.*

S'habilita el Govern perquè dicti, mitjançant un reial decret, les disposicions necessàries per aplicar i desplegar aquesta Llei, dins l'àmbit de les seves competències.

L'habilitació reglamentària es limita exclusivament a les matèries de titularitat estatal, sense perjudici de les competències que els estatuts d'autonomia atribueixen a les comunitats autònomes en matèria de serveis socials i atenció a la dependència, de conformitat amb l'article 148.1.20a de la Constitució espanyola.

Disposició final vint-i-vuitena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor al cap de vint dies de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

1 d'octubre de 2026.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN